

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

KRID: 213396918

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/39/2021.

Iktatószám: VJ/39-126/2021.

Betekintható változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. S. G. egyéni ügyvéd és a Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi Iroda (KRID: 19226680, 1036 Budapest Lajos utca 66.) által képviselt **PONTY-PORONTY Korlátolt Felelősségű Társaság** (KRID: 11738417, 6500 Baja, Erdész utca 6.), a Monori Ügyvédi Iroda (KRID: 18314755, 7621 Pécs, Jókai utca 25., ügyintéző ügyvéd: Dr. M. T.) által képviselt **Operon Group Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** (KRID: 24360360, 6521 Vaskút, Alkotmány utca 8.) és az **Építő Szolgáltató Betéti Társaság** (KRID: 20454061, 6525 Hercegszántó, Kossuth L. utca 62.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

- I. Az eljáró versenytanács a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján megállapítja, hogy a PONTY-PORONTY Kft., az Operon Group Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és az Építő Szolgáltató Bt. a Tptv. 11. § (2) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző, a Tptv. 11. §-a szerinti jogsértést követettek el, amikor 2021 augusztusától 2021 szeptemberéig összehangolt magatartást tanúsítottak ajánlatadói magatartásukra vonatkozóan a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal által a „*Baja, Deák F. u. 11-13. energetikai felújítása*” című projekt megvalósítása tárgyában, EKR000481762021 azonosító számon lefolytatott az uniós értékhatárt meghaladó nyílt közbeszerzési eljárás kapcsán, a nyertes vállalkozásként kijelölt PONTY-PORONTY Kft. tendernyertességének előmozdítása céljából.
- II. Az eljáró versenytanács a fenti jogsértés miatt kötelezi
  - a PONTY-PORONTY Kft.-t 19.452.000,- Ft, azaz Tizenkilencmillió-négyszázötvenkettőezer forint,
  - az Operon Group Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t 16.734.000,- Ft, azaz Tizenhatmillió-hétszázharmincnégyezer forint,
  - az Építő Szolgáltató Bt.-t 6.655.200,- Ft, azaz Hatmillió-hatszázötvenötezer-kettőszáz forint

versenyfelügyeleti bírság megfizetésére, amely összeget az eljárás alá vontak a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú Versenyfelügyeleti Bírságszámlája javára kötelesek megfizetni huszonnégy egyenlő részletben, akként, hogy az első részletet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül, a további részleteket pedig az első részlet esedékességét követő hónaptól havonta, adott hónap utolsó napjáig kötelesek teljesíteni.

Bármely részlet elmaradása esetén a még fennálló teljes tartozás egy összegben esedékessé válik.

- III. Az eljáró versenytanács a Tpv. 62/B. § (4) alapján egyetemlegesen kötelezi az eljárás alá vontakat, hogy az eljárás során felmerült 17.681,- Ft, azaz tizenhetezer-hatszáznyolcvanegy forint eljárási költséget fizessék meg a Magyar Államkincstár 10032000-01468223-00000000 számú eljárási költségvetési számlájára a határozat közlésétől számított 30 napon belül.
- IV. Az eljáró versenytanács kötelezi továbbá az eljárás alá vontakat, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő
- két hónapon belül vezessék be az általuk vállalt megfelelési programot¹,
  - három hónapon belül igazolják a megfelelési program teljesítését.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap² használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat indításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2021. szeptember 28-án VJ/39-3/2021. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított. A végzés² indokolása szerint ugyanis észlelte, hogy a PONTY-PORONTY Kft. (továbbiakban: PONTY-PORONTY), az Operon Group Kft. (továbbiakban: Operon) és az Építő Bt. (továbbiakban: Építő), a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal által a „*Baja, Deák F. u. 11-13. energetikai felújítása*” című projekt megvalósítása tárgyában EKR000481762021 azonosító számon lefolytatni kívánt, az uniós értékhatárt meghaladó nyílt közbeszerzési eljárással összefüggésben, az eljárás elnyerése érdekében feltehetően egyeztetéseket folytattak, amelyek eredményeként meghatározták ajánlati áraikat, valamint a nyertes vállalkozás kilétét, és ezzel a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértették a Tpv. 11. § (1) bekezdésébe foglalt tilalmat.
2. A versenyfelügyeleti eljárás megindításának napján a GVH a Tpv. 65/A. §-ának (1) bekezdése szerinti, a PONTY-PORONTY székhelyén, a PONTY-BAU Kft., mint kutatással érintett vállalkozás, 6500 Baja, Erdész utca 6. szám alatti irodahelyiségében (ami megegyezik a PONTY-PORONTY székhelyével), az Operon Group székhelyén és az Építő székhelyén helyszíni kutatást tartott a Fővárosi Törvényszék 20.Kpk.750.128/2021/2. számú végzésének engedélye alapján.³

¹ VJ/39-124/2021. (PONTY-PORONTY), VJ/39-121/2021. (Operon), VJ/39-120/2021. (Építő)

² VJ/39-3/2021. sz. végzés

³ VJ/39-4/2021. és VJ/39-5/2021. sz. jegyzőkönyvek

3. A helyszíni ellenőrzés végrehajtását [SZEMÉLYES ADAT] a vizsgálat álláspontja szerint akadályozta⁴, ezért a vizsgálók, első fokú hatóságként 300.000,- Ft eljárási bírsággal sújtották⁵. A fellebbezés alapján, másodfokú hatóságként eljáró versenytanács az eljárási bírság kiszabását helyben hagyta, a bírság összegét 200.000,- Ft-ra csökkentette⁶.
4. A vizsgálat 2022. január 20-án terjesztette az eljáró versenytanács elé a vizsgálati jelentését⁷ és az eljárás iratait, ezzel az eljárás a Tpv. 47. § (2) bekezdése alapján versenytanácsi szakaszba került.
5. Az eljáró versenytanács 2022. február 9-én az eljárás alá vontakkal közölte előzetes álláspontját⁸, illetve ezt követően végzéseivel⁹ felhívta az eljárás alá vontakat, hogy nyilatkozzanak arról, részt kívánnak-e venni a Tpv. 73/A. §-a szerinti egyezségi eljárásban.
6. A felhívásra valamennyi eljárás alá vont jelezte azon szándékát, hogy egyezségi eljárásban részt venne, melynek eredményeként
  - a PONTY-PORONTY Kft. 2022. március 1-én¹⁰,
  - az OPERON KFT. 2022. március 9-én¹¹ és
  - az Építő Bt. 2022. március 10-én egyezségi nyilatkozatot tett¹²,a 2022. február 9-én kelt előzetes álláspontban foglaltakkal azonosan ismerve el a jogsértő magatartást.
7. Ezt követően az eljáró versenytanács 2022. március 10-én kiegészítő előzetes álláspontot¹³ küldött meg az eljárás alá vontaknak, amelyben a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatokat az előzetes álláspontban szereplő megállapításainak további bizonyítékeként vette figyelembe.
8. Ezt követően a kiegészítő előzetes álláspontra az eljárás alá vontak úgy nyilatkoztak¹⁴, hogy a kiegészítő előzetes álláspontban szereplők megfelelnek az egyezségi nyilatkozatban rögzítetteknek és nem kérik tárgyalás tartását.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

II.1. PONTY-PORONTY

9. A PONTY-PORONTY 2010. január 15-én alakult. Tulajdonosai [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT]. A vállalkozás ügyvezetője [SZEMÉLYES ADAT]. A vállalkozásnak nincs sem anya-, sem pedig leányvállalata. A vállalkozás fő tevékenységei turisztikai szolgáltatás; pályázatírás, üzletviteli tanácsadás és építőipari kivitelezés.
10. PONTY-PORONTY egyik tulajdonosának, [SZEMÉLYES ADAT] fia, [SZEMÉLYES ADAT] E.V. (továbbiakban: [SZEMÉLYES ADAT]) végzi a vállalkozás operatív irányítását legalább 2020-tól

---

⁴ A helyszíni kutatás során a vizsgálók a helyszíni kutatással érintett épület egyik irodahelyiségében találtak egy HP típusú hordozható számítógépet. A vizsgáló kérdésére az egyik jelenlévő munkavállaló úgy nyilatkozott, hogy azt az eljárás alá vont vállalkozások munkavállalói is használhatják, és azon többek között [SZEMÉLYES ADAT] is szokott dolgozni. [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY-nak dolgozik, ugyanakkor a PONTY-BAU-val is kapcsolatban áll a vállalkozás honlapján fellelhető információk alapján. A vizsgálók ezt követően áttekintették a számítógépen található dokumentumokat.

A számítógépen található adatokra is tekintettel a vizsgálók tájékoztatták [SZEMÉLYES ADAT]-t, hogy a számítógépen valószínűsíthetően a tényállás feltárása szempontjából releváns információk vannak, így azt teljeskörűen át kívánják vizsgálni. A tájékoztatást követően [SZEMÉLYES ADAT] a vizsgálók kifejezett kérése és többszöri felszólítása ellenére magához vette a laptopot és kijelentette, hogy az a TITRONIC Kft. tulajdonában áll. Ezt követően a helyszíni kutatást vezető vizsgáló határozott figyelmeztetése ellenére kivitte a laptopot az épületből. A vizsgáló [SZEMÉLYES ADAT]-t követte, és többször felszólította a számítógép átadására. [SZEMÉLYES ADAT] végül az épületből kiérve átadta azt a vizsgálónak. (VJ/39-99/2021.)

⁵ VJ/39-29/2021.

⁶ VJ/39-99/2021.

⁷ VJ/39-95/2021. sz. a Ponty-Poronty üzleti titkait tartalmazó vizsgálati jelentés

⁸ VJ/39-100/2021.

⁹ VJ/39-106,107,108/2021.

¹⁰ VJ/39-112/2021. számú jegyzőkönyv

¹¹ VJ/39-116/2021. számú jegyzőkönyv

¹² VJ/39-117/2021. számú jegyzőkönyv

¹³ VJ/39-118/2021.

¹⁴ VJ/39-120, 121, 122/2021.

kezdődően megbízási szerződés alapján¹⁵. [SZEMÉLYES ADAT], a nagyobb horderejű gazdasági döntések előkészítésében vesz részt, a kapcsolattartó a munkavállalók és az ügyvezető között, a munkavállalók a közvetlen utasításokat tőle kapják¹⁶. [SZEMÉLYES ADAT] az előbbieken bemutatott tevékenységét a megbízási szerződése alapján [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető utasításai szerint köteles ellátni. A vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben a PONTY-PORONTY árának meghatározását és az árak jóváhagyását is [SZEMÉLYES ADAT] végezte, [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető jóváhagyása mellett.¹⁷ A vizsgált tender kapcsán kapcsolattartóként a PONTY-PORONTY részéről [SZEMÉLYES ADAT] került megjelölésre.¹⁸ [SZEMÉLYES ADAT] az egyedüli tulajdonos-ügyvezetője a Ponty-Bau Kft.-nek, amelynek irodája a PONTY-PORONTY székhelyén található.

11. [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY munkavállalója, építésvezető, illetve felelős műszaki vezető. A vállalkozásnál az ő feladata a tervrajzok alapján a szükséges alapanyagok kigyűjtése, ezt követően az arról való döntés, hogy honnan vásárolják meg a szükséges anyagokat, [SZEMÉLYES ADAT] hatáskörébe tartozik.¹⁹ [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY-nál végzett munkája mellett alkalmasszerűen dolgozik az Építőnek is megbízási szerződés alapján, azonban a vizsgált közbeszerzési eljárás kapcsán nem végzett semmilyen tevékenységet az Építő részére.²⁰
12. [SZEMÉLYES ADAT] pályázatíró projektmenedzserként dolgozik a vállalkozásnál, a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben nyilatkozata szerint csak az EKR értesítéseket továbbította [SZEMÉLYES ADAT] részére.²¹
13. A PONTY-PORONTY nyilatkozata szerint több alkalommal végzett pályázatíró tevékenységet az Operon Group és az Építő részére. Emellett a PONTY-PORONTY és az Építő, illetve a PONTY-PORONTY és az Operon Group között, közbeszerzési eljárást nem érintő építési beruházások során több esetben, alkalmasszerűen, vállalkozó megrendelő jogviszony, illetve alvállalkozói jogviszony állt fenn.²²
14. A PONTY-PORONTY 2021. évi nettó árbevétele 299.293.000,- Ft.²³

II.2. Az Építő

15. Az Építő 1992-ben alakult. A vállalkozás építőipari generálkivitelezéssel foglalkozik. A vállalkozás tagja [SZEMÉLYES ADAT], aki egyben ügyvezető is, kültagja a beltag édesapja, [SZEMÉLYES ADAT]. Az Építő kapcsolt vállalkozásként jelölte meg [SZEMÉLYES ADAT] egyéni vállalkozót (akinek tevékenység szüneteltetve van jelenleg).
16. Az Építő tevékenységében [SZEMÉLYES ADAT] kültag, [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető és [SZEMÉLYES ADAT] műszaki előkészítő, munkavállaló vesznek részt. [SZEMÉLYES ADAT] figyeli a pályázati lehetőségeket, majd ezt követően a műszaki tartalom és árak meghatározását is az egyes pályázatok esetében, illetve ő intézi a tenderek adminisztrációját, így a dokumentumok EKR rendszerbe való feltöltését is. [SZEMÉLYES ADAT] a tenderek előkészítése mellett a megvalósításban is részt vesz, így ő intézi például az anyagrendeléseket, és a teljes dokumentációt ő állítja össze a projektek lezárásánál. Az egyes tendereken való indulás tekintetében egyeztet [SZEMÉLYES ADAT]-lal is. [SZEMÉLYES ADAT] az üzleti döntések meghozatalának tartalmi részében és a napi munkában nem vesz részt, a dokumentumokat [SZEMÉLYES ADAT] tájékoztatása alapján írja alá.²⁴ [SZEMÉLYES ADAT] [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] felé tartozik beszámolási kötelezettséggel.²⁵

¹⁵ VJ/39-60/2021. sz. Ponty-Poronty adatszolgáltatás, VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 1. kérdésre adott válasz

¹⁶ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv

¹⁷ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésére adott válasz, VJ/39-60/2021. sz. Ponty-Poronty adatszolgáltatás, VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv, VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv

¹⁸ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 1. kérdésére adott válasz

²⁰ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésre adott válasz

²¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv

²² VJ/39-66/2021. sz. Ponty-Poronty adatszolgáltatás

²³ E-beszámoló

²⁴ VJ/39-35/2021. sz. Építő Bt. meghallgatási jegyzőkönyv 1. és 3. kérdésére adott válasz

²⁵ VJ/39-35/2021. sz. Építő Bt. meghallgatási jegyzőkönyv 2. kérdésére adott válasz

17. Az Építő nyilatkozata szerint az Operon Group-pal nem áll üzleti kapcsolatban. A PONTY-PORONTY 2018 óta folyamatosan pályázatíró tevékenységet végez az Építő részére, illetve tetőfelújítási munkát végzett az Építő telephelyén 2021-ben.
18. Az Építő 2020. évi nettó árbevétele 128.003.000,- Ft.²⁶

II.3. Operon Group

19. Az Operon Group 2013 májusában alakult. A vállalkozás fő tevékenysége kezdetben építőipari projektek szervezése volt, ezt követően alkalmanként építőipari kivitelezésekben is részt vett fővállalkozóként.
20. Az Operon Groupnak két magánszemély a tulajdonosa, [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT]. A két tulajdonos a vállalkozásban 60-40% tulajdonosi hányaddal rendelkezik. A vállalkozás ügyvezetője [SZEMÉLYES ADAT].
21. A vizsgált közbeszerzési eljárást megelőzően a PONTY-PORONTY több alkalommal pályázatíró tevékenységet végzett az Operon Group részére. Az Operon Group az Építővel nem áll üzleti kapcsolatban.
22. Az Operon Groupnak a pályázati anyagok összeállítására keretmegállapodása van [SZEMÉLYES ADAT] E.V.-val (továbbiakban: [SZEMÉLYES ADAT]), aki megbízási szerződéssel működik közre az Operon Group ajánlatainak megalkotásában. Amennyiben az Operon Group egy pályázaton el szeretne indulni, [SZEMÉLYES ADAT] megkeresi [SZEMÉLYES ADAT]-t, aki vele egyeztetve elkészíti a költségvetést. Az adott pályázat teljes költségvetésének összegét és a műszaki tartalmat [SZEMÉLYES ADAT] határozza meg. Miután [SZEMÉLYES ADAT] elkészíti a költségvetést, [SZEMÉLYES ADAT] minden egyes árat ellenőriz. A pályázatok EKR rendszeren való beadását és a szükséges iratok benyújtását [SZEMÉLYES ADAT] intézi.²⁷
23. A vállalkozás 2021. évi nettó árbevétele 321.807.000, - Ft.²⁸

II.4. További érintett szereplők:

II.4.1. [SZEMÉLYES ADAT] E.V.

24. [SZEMÉLYES ADAT] egyéni vállalkozóként költségvetés készítésével, ajánlatok összeállításával és benyújtásával összefüggő tevékenységet a vizsgált közbeszerzési eljárást megelőzően is végzett az eljárás alá vont vállalkozások részére. A vállalkozások tudomással^{29,30} bírnak arról, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a többi eljárás alá vont vállalkozás részére is szokott dolgozni.
25. A vizsgált közbeszerzési eljárás során [SZEMÉLYES ADAT] szóbeli megállapodás alapján költségvetés készítést végzett az Operon Group és a PONTY-PORONTY részére. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint tudomással bírt arról, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatban [SZEMÉLYES ADAT] más vállalkozásnak, feltehetően az Operon Groupnak, is dolgozott.³¹
26. [SZEMÉLYES ADAT] az Operon Group esetében [SZEMÉLYES ADAT], míg a PONTY-PORONTY esetében [SZEMÉLYES ADAT] irányába tartozott beszámolási kötelezettséggel, illetve az ajánlati árakat is [SZEMÉLYES ADAT], valamint [SZEMÉLYES ADAT] határozták meg számára.³² Az [SZEMÉLYES ADAT] megbízó vállalkozások és [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] nem bírt önálló döntéshozatali jogkörrel a vizsgált közbeszerzési eljárás során benyújtandó ajánlat tartalmával összefüggésben.³³

II.5. Érintett szereplők és a vizsgált magatartáshoz kötődő tevékenységük

---

²⁶ E-beszámoló

²⁷ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 2. kérdésére adott válasz

²⁸ E-beszámoló

²⁹ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv és

³⁰ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 2. kérdésére adott válasz

³¹ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv

³² VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv

³³ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv, VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv, VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv

27. Eljárás alá vont vállalkozás egyes munkavállalóinak, illetve csak a részükre tevékenységet folytató megbízottjainak tevékenysége:

Vállalkozás	Személy	Feladat
PONTY-PORONTY	[SZEMÉLYES ADAT] – projektmenedzser	- EKR értesítések továbbítása [SZEMÉLYES ADAT] részére
PONTY-PORONTY	[SZEMÉLYES ADAT] – műszaki vezető	- C épület árazásának elkészítése [SZEMÉLYES ADAT] részére
PONTY-PORONTY	[SZEMÉLYES ADAT]	- Operatív irányítás - Kapcsolattartás [SZEMÉLYES ADAT]
Operon Group	[SZEMÉLYES ADAT] – ügyvezető	- Közbeszerzési eljáráson indulásról való döntés meghozatala - Költségvetés megalkotása együttműködésben [SZEMÉLYES ADAT] - Árak jóváhagyása - Műszaki tartalom meghatározása
Építő	[SZEMÉLYES ADAT] – munkavállaló	- Műszaki tartalom és árak meghatározása, ajánlati dokumentáció összeállítása - Adminisztráció, EKR feltöltés
Építő	[SZEMÉLYES ADAT] – kültag	Közbeszerzési eljáráson való indulással, műszaki tartalommal kapcsolatos egyeztetés
Építő	[SZEMÉLYES ADAT] – ügyvezető	- Dokumentumok aláírása [SZEMÉLYES ADAT] tájékoztatása alapján

28. [SZEMÉLYES ADAT] eljárás alá vont vállalkozások részére végzett tevékenysége:

Személy	Eljárás alá vont vállalkozás	Tevékenység
[SZEMÉLYES ADAT]	PONTY-PORONTY	- Teljes közbeszerzési dokumentáció elkészítése és leadása
	Operon Group	- Pályázati dokumentáció összeállítása - Költségvetés sorainak meghatározása a [SZEMÉLYES ADAT] által meghatározott keretösszeg szerint - Ajánlat benyújtásával járó adminisztráció (nyomtatás, szkennelés, EKR feltöltés)
	Építő	- Nem végzett tevékenységet a vállalkozás részére

III.

Az érintett piac

29. A Tptv. 11. § (1) bekezdés a) és d) pontjai szerinti ármeghatározó, illetve piacfelosztó kartell (kőkemény kartell) esetén a piaci részesedés meghatározásának nincs jelentősége, tekintettel arra, hogy a csekély piaci részesedésen alapuló mentesülés kőkemény kartell esetén kizárt. Ennek következtében az érintett piacnak a Tptv. 14. § rendelkezéseiben foglaltak szerinti meghatározásának nincs kiemelt jelentősége,³⁴ ezért azt teljes pontossággal nem is kell meghatározni.³⁵
30. A versenykorlátozó célú megállapodások esetében az érintett piacot a megállapodásban részes felek magatartása határozza meg, amennyiben is versenyellenes tevékenységüket e piacra összpontosítják.³⁶

³⁴ Leg. Bír. Kfv.IV.37.236/2009/11., Vj-20-2005

³⁵ Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6.számú ítélet, Vj-162/2004

³⁶ T-71/03. sz. Tokai Carbon kontra Bizottság ügyben hozott ítélet [EBHT 2005., 10. o.] 90. pontja

A jogalkalmazási gyakorlat szerint közbeszerzést érintő egyeztetések vizsgálata esetén az érintett piacot az adott közbeszerzés tárgya képezi.³⁷

31. Jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgyát a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, mint ajánlatkérő által a „Baja, Deák F. u. 11-13. energetikai felújítása” tárgyú, EKR000481762021 azonosítószámú, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárással összefüggésben az eljárás alá vont vállalkozások által tanúsított magatartás képezi.

---

³⁷ Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.798/2006/7. számú ítélet, VJ-74/2004.

IV. A vizsgált magatartás

IV.1. A közbeszerzési eljárás és annak lefolyása

32. A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, mint ajánlatkérő, „Baja, Deák F. u. 11-13. energetikai felújítása” tárgyú, EKR000481762021 azonosítószámú, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt, feltételes közbeszerzési eljárást folytatott le – figyelemmel a Kbt. 19. § (3) és a Kbt. 53. § (6) bekezdésében foglaltakra – 2021. augusztus-szeptember folyamán, a KEHOP-5.2.2-16-2016-00020 azonosító számú projekt keretében. Az ajánlattételi felhívás 2021. augusztus 4-én került közzétételre.
33. Részajánlat tételi lehetőség nem volt biztosított. Az ajánlattevőknek ajánlatukban a Baja, Deák Ferenc utca 11-13., 491 hrsz. telken levő négy épület („A”, „B”, „C” és „D” épületek) energetikai felújítására kellett ajánlatot tenniük. Az ajánlattételi dokumentáció értelmében az ajánlattevőknek az egyes épületek vonatkozásában külön-külön kellett árazott költségvetéseket benyújtaniuk, illetve főösszesítőt, amelyben a négy épület korszerűsítésének teljes költsége szerepel.
34. Az ajánlatkérő az értékelés minőségi szempontjaként a jótállás időtartamát, az alkalmassági követelmény igazolására bemutatott személyi állomány MV-É, illetve MV-ÉG jogosultság megszerzéséhez szükséges gyakorlati időn felüli többlet szakmai tapasztalatát (súlyszám: 10-10-10), valamint ár szempontként az ajánlati árat (súlyszám: 70) vette figyelembe.
35. A dokumentációt az eljárás alá vont Operon Group, PONTY-PORONTY és Építő mellett számos más vállalkozás is kikérte.
36. A helyszíni bejárásra 2021. augusztus 11-én került sor. A bejárás az eljárás alá vont vállalkozások közül az Építő ([SZEMÉLYES ADAT]) és a PONTY-PORONTY ([SZEMÉLYES ADAT]) vettek részt.³⁸ Az Operon előadása szerint azért nem vett részt a bejárás, mert ügyvezetője évekig az önkormányzat munkavállalója volt, így ismerte az épületet, amelynek nagy része előadása szerint egyébként is bejárható, mivel közfeladatokat lát el és így bárki beléphet abba.
37. Az ajánlattétel határideje 2021. augusztus 23. 9:00 volt, a bontásra 2021. augusztus 23-án 11:00-kor került sor.
38. Ajánlatot az eljárás alá vont Operon Group, PONTY-PORONTY és Építő mellett a Bács-Integrál Kft., a BAUGENERÁL Kft. és a Horváth Építőmester Építőipari Zrt. nyújtott be az eljárás során. Valamennyi vállalkozás határidőben nyújtotta be ajánlatát.

Ajánlattevő	Ajánlattétel időpontja	Ajánlati ár	Hiánypótlás	Nyertes
Operon Group	2021.08.23. 8:56	227.582.608,- Ft	2021. szeptember 6- án felkérték, nem teljesítette	Bács-Integrál Kft. 242.516.748,- Ft
PONTY- PORONTY	2021.08.23. 8:02	236.015.150,- Ft	2021. szeptember 6- án felkérték, teljesítette	
Építő	2021.08.23. 8:50	242.536.079,- Ft	Felkérték, nem teljesítette	
Bács-Integrál Kft.	2021.08.23. 8:20	242.516.748,- Ft	Felkérték, teljesítette	
Baugenerál Kft.	2021.08.23. 7:54	288.568.342,- Ft		
Horváth Építőmester Zrt.	2021.08.23. 8:47	246.105.924,- Ft	Felkérték, teljesítette	

39. Az ajánlatkérő a lent kifejtett kizárások okán érvénytelennek nyilvánította az Operon Group, az Építő, valamint a PONTY-PORONTY ajánlatát.

³⁸ VJ/39-86/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

40. Az Operon Group ajánlata 2021. szeptember 10-én a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja, és a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a Kbt. 62. § (1) bekezdés o) pontjára került érvénytelenné nyilvánításra, ugyanis a vállalkozás nem tett eleget a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak, illetve az eljárásból kizártak, mivel az ajánlatkérő szerint a közbeszerzési eljárásban a más pályázóval a verseny torzítására irányuló megállapodást kötött, ugyanis a kiíró észlelte, hogy az Operon Group nevében, a D épületre benyújtásra került ajánlatban a PONTY-PORONTY fejléce szerepelt.
41. A PONTY-PORONTY ajánlata 2021. szeptember 10-én a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a Kbt. 62. § (1) bekezdés o) pontjára került érvénytelenné nyilvánításra, ugyanis az eljárásból kizártak, mivel az ajánlatkérő bizonyítani tudta, hogy az adott közbeszerzési eljárásban a gazdasági szereplő más gazdasági szereplővel a verseny torzítására irányuló megállapodást kötött, ugyanis a kiíró észlelte, hogy az Operon Group nevében, a D épületre benyújtásra került ajánlatban a PONTY-PORONTY fejléce szerepelt.
42. Az Építő ajánlata 2021. szeptember 27-én a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján került érvénytelenné nyilvánításra, ugyanis a vállalkozás nem tett eleget a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak.³⁹

IV.2. Az eljárás alá vontak magatartása

IV.2.1. Az eljárás alá vontak magatartása az ajánlattételi felhívás közzétételét megelőzően

IV.2.1.1. Az eljárás alá vont vállalkozások közötti kapcsolat az ajánlattételi felhívás megjelenését megelőzően

43. A [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről 2021. július 5-én „Fwd: Operon belépés” tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] részére⁴⁰. Az e-mailben megküldte az Operon Group EKR-hez szükséges belépési adatait (felhasználónév, jelszó, sms kód, másodlagos telefonszám). Az e-mail előzménye a 2021. április 29-én [SZEMÉLYES ADAT] által [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) és [SZEMÉLYES ADAT] részére megküldött azonos tartalmú e-mail. Az előzmény e-mail aláírójaként a PONTY-PORONTY-hoz köthetően [SZEMÉLYES ADAT] is megjelenik.
44. A helyszíni kutatás során lefoglalt PONTY-PORONTY számítógépének adatbázisában fellelhető volt az Operon Group EKR felhasználóneve és jelszava, illetve az EKR rendszerbe az Operon Group nevében való belépéshez szükséges valamennyi információt tartalmazó dokumentum is.⁴¹ Ez a PONTY-PORONTY adatbázisának „Operon közbesz adatok.doc” elnevezésű dokumentumában volt fellelhető. A dokumentumban instrukcióként szerepel, hogy belépés esetén fel kell keresni „[SZEMÉLYES ADAT]”, aki a belépéshez szükséges sms-ben érkező kódot megküldi a PONTY-PORONTY részére. A „[SZEMÉLYES ADAT]” jelölés feltehetően [SZEMÉLYES ADAT]-t, az Operon Group ügyvezetőjét jelöli.
45. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy az „Fwd: Operon belépés” tárgyú e-mailben szereplő információk milyen okból kerültek átküldésre. Nyilatkozata szerint időnként megváltozik az EKR jelszava a vállalkozásnak, [SZEMÉLYES ADAT] akkor szokott rákérdezni erre, amikor egy pályázat benyújtásakor nem tud belépni, így szüksége van az új jelszóra. Nem tudja, hogy hogyan került a többi vállalkozáshoz a felhasználóneve és a jelszava, ő nem adta meg másnak, csak [SZEMÉLYES ADAT].⁴²
46. [SZEMÉLYES ADAT] az „Operon közbesz adatok.doc” tárgyú dokumentum kapcsán előadta, hogy a dokumentumban található 20-as hívójelű telefonszám az övé, a 70-es hívójelű nem és nem is tudja, hogy kié. EKR jelszavára és felhasználónevére pontosan nem emlékezett, de a dokumentumban szereplő jelszó és felhasználónév nagyjából helyesnek tűnt a számára. Nyilatkozata szerint a [SZEMÉLYES ADAT] megjelölés ő rá utalhat. Nem tudja, hogy az adatok hogyan kerülhettek [SZEMÉLYES ADAT] számítógépére, ő nem küldte meg [SZEMÉLYES ADAT] részére.⁴³
47. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint azért voltak meg a PONTY-PORONTY-nál az Operon Group EKR belépési adatai, mert korábban volt, hogy pályázatokhoz ő töltötte fel az EKR rendszerbe

³⁹ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

⁴⁰ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

⁴¹ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

⁴² VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 7. kérdésére adott válasz

⁴³ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 14. kérdésére adott válasz

- az Operon Group pályázati anyagát és ehhez kellettek a belépési adatok. Az adatok azért kerültek [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] részére megküldésre, mert [SZEMÉLYES ADAT] másnak is dolgozott, és [SZEMÉLYES ADAT] segített [SZEMÉLYES ADAT] -nak kezelni az EKR felületet.⁴⁴ Nyilatkozata szerint a vizsgált közbeszerzési eljárás során ő az EKR rendszerbe semmit nem töltött fel, az EKR feltöltéseket [SZEMÉLYES ADAT] intézte.⁴⁵
48. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint azért lehetett meg az Operon Group belépési adata a PONTY-PORONTY-nek, mert korábban, amíg ő nem dolgozott az Operon Group-pal addig [SZEMÉLYES ADAT] töltötte fel a pályázataikat. Ebben az e-mailben azért küldték el részére a belépési adatokat, mert elkezdett dolgozni az Operon Group részére, és szüksége volt az anyagok letöltése, illetve a pályázat feltöltése érdekében a belépési adatokra.⁴⁶
49. A rendelkezésre álló bizonyítékok és nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozások között már a vizsgált közbeszerzési eljárás megindulását megelőzően rendszeres üzleti kapcsolat állt fenn. Az üzleti kapcsolatokkal összefüggésben a három (PONTY-PORONTY, Operon Group, Építő), később a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben eljáró és együttműködő vállalkozás között olyan szintű bizalom alakult ki, hogy az Operon Group az EKR rendszer használatához szükséges felhasználónevét valamennyi eljárás alá vont vállalkozás, illetve a hozzájuk köthető személyek megismerték. Megállapítható továbbá, hogy [SZEMÉLYES ADAT] tudott arról, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY tevékenységében is részt vesz, tekintettel arra, hogy a vállalkozás által küldött e-mail aláírójaként jelenik meg.
50. Annak kapcsán, hogy a PONTY-PORONTY nyilatkozata szerint több alkalommal végzett pályázatíró tevékenységet az Operon Group és az Építő részére megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy két versenytárs vállalkozás között a közbeszerzésekkel kapcsolatos tanácsadásra vonatkozó megállapodás jellemzően önmagában is versenyjogsértőnek minősülhet, hiszen a tanácsadás keretében szinte elkerülhetetlen, hogy a tenderen való részvétellel vagy az attól való tartózkodással, annak okaival kapcsolatban ne kerüljön sor az érintettek között információcserére, márpedig ezek olyan érzékeny, üzleti titoknak minősülő, stratégiai jelentőségű kérdések, amelyek nyilvánvalóan alkalmasak arra, hogy a versenytárs adott tenderrel kapcsolatos (vagy akár azon túlmutató) piaci magatartását, üzleti döntéseit befolyásolják. Megjegyzendő, hogy az európai joggyakorlat⁴⁷ értelmében még független szolgáltató által nyújtott tanácsadás is minősülhet jogsértőnek, amennyiben az azt a célt szolgálja, vagy a megbízó kifejezett vagy hallgatóságos jóváhagyásával azt eredményezi, hogy a megbízó vállalkozás a tanácsadón keresztül érzékeny kereskedelmi információkat oszt meg a versenytársaival.⁴⁸

IV.2.2. Az eljárás alá vontak magatartása az ajánlattételi felhívás közzétételét követően

IV.2.2.1. Az ajánlati felhívás megjelenése, és a közbeszerzési eljárásról való részvételre vonatkozó döntések meghozatala

51. A közbeszerzési eljárásra vonatkozó ajánlattételi felhívás 2021. augusztus 4-én jelent meg.⁴⁹
52. Az Operon Group esetében a közbeszerzési eljárásról való indulással és az ajánlat benyújtásával kapcsolatos döntést [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető hozta meg. Az Operon Group nyilatkozata szerint amiatt döntöttek a részvétel mellett, mivel a vizsgált közbeszerzési eljárás bajai szinten nagy közbeszerzésnek számított, a vállalkozásnak volt referenciája a pályázathoz, és [SZEMÉLYES ADAT] feltételezte, hogy a többi vállalkozás, aki a környéken indulna, nem rendelkezik ilyen referenciával.⁵⁰ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint ezzel szemben eleinte nem volt biztos, hogy az Operon Group el tud indulni a közbeszerzési eljárásról, ezért ellenőrizni kellett a referenciáit. A referenciák ellenőrzése mellett azonban már párhuzamosan elkezdték a költségvetés készítését.⁵¹

⁴⁴ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 11. kérdésre adott válasz

⁴⁵ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 27. kérdésére adott válasz

⁴⁶ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 14. kérdésre adott válasz

⁴⁷ Az Európai Bíróság C-542/14. sz. SIA „VM Remonts”, SIA „Ausma grupa” kontra Konkurencas padome, valamint Konkurencas padome kontra SIA „Pärtikas kompānija” ügyben hozott ítélete, ECLI:EU:C:2016:578

⁴⁸ VJ/10-373/2018. számú határozat 290. pontja

⁴⁹ Az EKR rendszer adatbázisa a közbeszerzési eljárás részvételi felhívása közzétételének dátumaként 2021. augusztus 3. került feltüntetésre. A vizsgálat a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatásában megküldött adatokat vette figyelembe.

⁵⁰ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 2. kérdésre adott válasz

⁵¹ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésre adott válasz

53. A PONTY-PORONTY nyilatkozata szerint a közbeszerzési eljárásról szóló döntést [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető és [SZEMÉLYES ADAT] közösen hozták meg.⁵² Az ügyvezető és a költségvetés összeállításával megbízott [SZEMÉLYES ADAT] között [SZEMÉLYES ADAT] közvetített [SZEMÉLYES ADAT] az ügyvezetővel nem tartott kapcsolatot.⁵³
54. Az Építő részéről [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető, [SZEMÉLYES ADAT] kültag és [SZEMÉLYES ADAT] munkavállaló közösen hozták meg a döntést a közbeszerzési eljárásról. Az ajánlati árat [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint ő határozta meg, [SZEMÉLYES ADAT] ebbe nem szolt bele.⁵⁴

IV.2.2.2. Az ajánlattételi felhívás közzétételét követő kapcsolatfelvétel

55. [SZEMÉLYES ADAT] (ersekhalma@gmail.com)⁵⁵ 2021. augusztus 5-én, egy nappal az ajánlattételi felhívás közzétételét követően, „Ezt nem kellene elb...szni” tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] ⁵⁶ (PONTY-PORONTY) és [SZEMÉLYES ADAT] ⁵⁷ (Építő) ([SZEMÉLYES ADAT])⁵⁸ részére.⁵⁹ Az e-mailben megküldte a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás hirdetményének elektronikus elérhetőségét.
56. Az e-mailt [SZEMÉLYES ADAT] 2021. augusztus 6-án továbbította [SZEMÉLYES ADAT] ([SZEMÉLYES ADAT]) részére.
57. [SZEMÉLYES ADAT] (Operon Group) nyilatkozata szerint nem tud semmit az e-mailről, azt korábban nem látta. Nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] nem volt kapcsolata az eljárás során, nem tud róla, hogy [SZEMÉLYES ADAT] -nak bármilyen szerepe lett volna az eljárással összefüggésben.⁶⁰
58. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy miért került ez az e-mail a részére megküldésre. Nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT]-nak nem volt szerepe a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatban az Építőnél, nem emlékszik, hogy beszéltek volna vele ezzel a tenderrel kapcsolatban.⁶¹
59. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy az e-mail miért került a részére megküldésre, ugyanis a vállalkozásnál a közbeszerzéseket nem ő intézi. Azt sem tudja, hogy [SZEMÉLYES ADAT] részére miért került megküldésre.⁶² Nyilatkozata szerint, mivel látta, hogy EKR-rel kapcsolatos a feladat, azt továbbította [SZEMÉLYES ADAT] részére, ugyanis valószínűsítette, hogy hozzá tartozik.⁶³
60. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] azért küldte el neki az e-mailt, mert az ő feladata lett az ajánlat előkészítés. Azt nem tudta, hogy [SZEMÉLYES ADAT] miért küldte meg [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] részére is az e-mailt. [SZEMÉLYES ADAT] -t [SZEMÉLYES ADAT] bízta meg ezzel a feladattal.⁶⁴
61. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint figyelemfelkeltésként küldte el [SZEMÉLYES ADAT] részére az e-mailt, azért, hogy ő is nézze meg, megfelelő-e nagyjából a kiírás a PONTY-PORONTY-nak. Az „ezt nem kellene elb...szni” megfogalmazás arra utalt, hogy ha a költségvetési sorokban valami

⁵² VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 1. kérdésre adott válasz, VJ/39-16/2021. sz. Ponty-Poronty adatszolgáltatás, VJ/39-88/2021. sz. PONTY-PORONTY Kft. meghallgatási jegyzőkönyv

⁵³ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 8. kérdésre adott válasz

⁵⁴ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 1. és 3. kérdésre adott válasz

⁵⁵ [SZEMÉLYES ADAT] 2008 és 2019 között Érsekhalma polgármestere volt

⁵⁶ A PONTY-PORONTY munkavállalója, építésvezető, illetve felelős műszaki vezető (VJ/39-37/2021. sz. PONTY-PORONTY meghallgatási jegyzőkönyv 1. kérdésére adott válasz)

⁵⁷ Az Építő beltag-ügyvezetőjének 45. [SZEMÉLYES ADAT], testvére, a kültagnak [SZEMÉLYES ADAT] lánya, az Építő munkavállalója, figyeli a pályázati lehetőségeket, majd ezt követően a műszaki tartalom és árak meghatározását is az egyes pályázatok esetében, illetve ő intézi a tenderek adminisztrációját, így a dokumentumok EKR rendszerbe való feltöltését is ő végzi el (VJ/39-35/2021. sz. Építő Bt. meghallgatási jegyzőkönyv 1. és 3. kérdésére adott válasz)

⁵⁸ [SZEMÉLYES ADAT] beceneve [SZEMÉLYES ADAT], az eljárás során több meghallgatott is [SZEMÉLYES ADAT] -ként hivatkozik rá

⁵⁹ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

⁶⁰ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 6. és 8. kérdéseire adott válasz

⁶¹ VJ/39-36/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 8. kérdésre adott válasz

⁶² VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 8. kérdésére adott válasz

⁶³ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 9. kérdésére adott válasz

⁶⁴ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 13. kérdésére adott válasz, VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv

nincs benne esetleg az Építési Normagyűjteményben (továbbiakban: ÉNGY⁶⁵), akkor a PONTY-PORONTY munkatársai nem mindig járnak el megfelelő körültekintéssel, néha ilyenkor 0-át írnak a tételhez, és emiatt – mivel nem lehet 0 az ajánlatban – kizárhatják a vállalkozást az eljárásból. Erre vonatkozott a megfogalmazás, hogy erre különösen figyeljenek oda. Nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] részére valószínűleg abból a megfontolásból küldte el, hogy esetleg partnerként közösen indulhatna PONTY-PORONTY-vel az eljáráson. Az Építőről ekkor még nem tudta, hogy külön akarnak-e indulni az eljáráson. Nyilatkozata szerint nem lett volna konkrét feladata [SZEMÉLYES ADAT]-nak, nem azért került megküldésre a részére az e-mail, ez még csak közös gondolkodás volt. Az építészet területén szakmailag [SZEMÉLYES ADAT] sokkal jobb nála, ki tud szűrni az ajánlatkérésben olyan dolgokat, amiket ő nem tudna.⁶⁶

62. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] azért továbbíthatta [SZEMÉLYES ADAT] részére az e-mailt, hogy esetleg ő észrevesz-e olyan kizáró okot, amit [SZEMÉLYES ADAT] nem vett észre.⁶⁷
63. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az alábbiakban kifejtettek miatt nem fogadható el és nem életszerű [SZEMÉLYES ADAT] -nak a fent bemutatott „Ezt nem kellene elb...szni” tárgyú e-maillal kapcsolatban előadott nyilatkozata:
- Nem életszerű, hogy két címzett részére eltérő céllal és tartalommal kerüljön azonos tartalmú üzenet megküldésre. Emellett az e-mail címzettjei a [SZEMÉLYES ADAT] által előadottól eltérő tartalmat tulajdonítottak a levélnek, illetve nem tudták megmondani, hogy az milyen okból kifolyólag került a részükre megküldésre.
  - Nem életszerű és elfogadható továbbá, hogy a feladó ilyen rövid üzenettel kívánt volna ilyen komplex, korábbi tapasztalatokra is visszautaló instrukciót közvetíteni. Szintén cáfolja az üzenethez fűzött magyarázatot, hogy [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint ekkor még nem döntött a PONTY-PORONTY az indulásról, így nem életszerű, hogy a később egyébként az ajánlat összeállításában részt nem vevő személyek részére részletes instrukciókat adna az közbeszerzési eljárással kapcsolatban.
  - [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata cáfolja, hogy az Építő és a PONTY-PORONTY között felmerült volna a jogszerű (konzorciális, alvállalkozói) együttműködés lehetősége, amit utóbb, az Építő önálló indulása okán elvetettek, vagy ezzel kapcsolatban közös gondolkodás zajlott volna. Ezen állítás alátámasztására a vizsgálat sem tárt fel és a PONTY-PORONTY sem nyújtott be bizonyítékot.
64. Megállapítható további a fent említett (2021. augusztus 5-ei és 6-ai) e-mailek alapján, hogy a PONTY-PORONTY a tenderen való indulási és a tenderrel kapcsolatos összejátszási szándékát jelezte legalább az Építő felé. A PONTY-PORONTY e-mailje okán az indulási és együttműködési szándékuk a PONTY-PORONTY mellett az Operon Group részére is dolgozó A[SZEMÉLYES ADAT] -nak is tudomásra jutott. Mivel [SZEMÉLYES ADAT] egy továbbított e-mailt kapott meg, így arról is tudomást szerzett, hogy a PONTY-PORONTY az Építő felé is jelezte már indulási és együttműködési szándékát. Mivel mindhárom vállalkozás önálló ajánlattevőként indult a közbeszerzési eljárás során, egymás alvállalkozói nem lehettek az eljárásban, illetve közösen sem nyújthattak be ajánlatot a Kbt. 36. § (1) bekezdése⁶⁸ alapján..
65. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Építő és az Operon Group valószínűleg tudhatta, hogy a PONTY-PORONTY részére tevékenységet végzett. Az Építő pedig azt is tudhatta, hogy a vizsgálat közbeszerzési eljárással kapcsolatban tevékenységet végez a PONTY-PORONTY részére.⁶⁹
66. Kiemelendő, hogy [SZEMÉLYES ADAT] az eljárás alá vont vállalkozások egyértelmű nyilatkozatai⁷⁰ alapján közreműködött a PONTY-PORONTY, illetve az Operon Group jelen vizsgálat tárgyát képező

⁶⁵ Építési Normagyűjtemény, <https://www.mvh.allamkinestar.gov.hu/epitesi-normagyujtemeny>

⁶⁶ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 12. kérdésére adott válasz

⁶⁷ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 13. kérdésére adott válasz

⁶⁸ Kbt. 36. § (1) Az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ugyanabban a közbeszerzési eljárásban - részajánlat-tételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében -

a) nem tehet másik ajánlatot más ajánlattevővel közösen, illetve nem nyújthat be másik részvételi jelentkezést más részvételre jelentkezővel közösen,

b) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező alvállalkozójaként nem vehet részt,

⁶⁹ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 2. és 10. kérdésére adott válasz

⁷⁰ VJ/39-17/2021. sz. Operon Kft. adatszolgáltatás 1. bekezdés; VJ/39-19/2021. sz. PONTY-PORONTY Kft. adatszolgáltatás 1. bekezdés

közbeszerzési eljárásban benyújtani kívánt ajánlatainak összeállításában és benyújtásában is, így egyaránt tudomással bírt mind a PONTY-PORONTY, mind pedig az Operon Group ajánlati szándékáról a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás vonatkozásában.

67. A fent bemutatott, 2021. július 5-én kelt, „Fwd: Operon belépés” tárgyú e-mail, 2021. április 29-én kelt előzménye alapján megállapítható, hogy [SZEMÉLYES ADAT] tudatában volt annak, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY tevékenységében részt vesz, illetve annak is, hogy a szintén címzett [SZEMÉLYES ADAT] is a PONTY-PORONTY részére dolgozik.
68. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az ajánlati felhívás megjelenését követően, még a referenciákkal kapcsolatos kérdések tisztázása előtt, elkezdte a költségvetés összeállításával kapcsolatos munkákat az Operon Group részére is.⁷¹

IV.2.3. Az ajánlatok összeállításának folyamata 2021. augusztus 19. délelőttig

69. Az **Operon Group** nyilatkozata szerint a vállalkozás részéről [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető, és megbízási szerződés alapján [SZEMÉLYES ADAT] egyéni vállalkozó vett részt a vizsgált közbeszerzési eljárás során a vállalkozás ajánlatának előkészítésében és benyújtásában.⁷² A pályázati anyagot [SZEMÉLYES ADAT] állította össze. Az árakat a [SZEMÉLYES ADAT] által előzetesen meghatározott keretösszeg alapján határozta meg. Ezt követően [SZEMÉLYES ADAT] valamennyi árat ellenőrzött, ami a költségvetésben szerepelt.⁷³ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint a költségvetés megalkotása során az ÉNGY által meghatározott árakat vette alapul. [SZEMÉLYES ADAT] elkezdett dolgozni a költségvetésen, és még azelőtt, hogy azt átadta volna [SZEMÉLYES ADAT] részére, [SZEMÉLYES ADAT] megmondta, hogy milyen keretösszegbe kell beleférni.⁷⁴
70. Az **Építő** nyilatkozata szerint a vizsgált közbeszerzési eljárás során a vállalkozás részéről benyújtott ajánlat előkészítését és benyújtását a vállalkozás műszaki előkészítője, [SZEMÉLYES ADAT] végezte⁷⁵, aki az ajánlati árakat egy programmal határozta meg, majd ezt követően utólag ellenőrizte, hogy megfeleljen a lehetőségeknek.⁷⁶ [SZEMÉLYES ADAT] [SZEMÉLYES ADAT] e-mail cím használója⁷⁷, az Excel dokumentumok esetében a „[SZEMÉLYES ADAT]” felhasználonév is őt jelöli.⁷⁸
71. A **PONTY-PORONTY** nyilatkozata szerint a vállalkozás részéről [SZEMÉLYES ADAT] vett részt a vállalkozás által benyújtott ajánlat összeállításában és benyújtásában.⁷⁹ A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján emellett megállapítható, hogy az ajánlatok összeállítására, illetve az ajánlattételi folyamat lebonyolítására [SZEMÉLYES ADAT], illetve [SZEMÉLYES ADAT] munkavállalók rálátással bírtak, a megbízási szerződés alapján eljáró [SZEMÉLYES ADAT] döntötte el mi legyen a végső ár, és [SZEMÉLYES ADAT] beszámolási kötelezettséggel az ő irányába tartozott.⁸⁰ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint a vizsgált közbeszerzési eljárás kapcsán [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] között valószínűleg volt kapcsolat, ennek részleteit azonban nem ismeri.⁸¹
72. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] vele egyeztetve készítette el a költségvetést. Együtt nézték meg az ajánlati dokumentációt, és ez alapján döntötték el, hogy érdemes lesz részt venni az eljárásban. Ezt követően a PONTY-PORONTY ügyvezetője és [SZEMÉLYES ADAT] közösen hozták meg az indulásról a végső döntést. Először az ajánlat egyes sorait árazta be [SZEMÉLYES ADAT], a munkálatok elvégzéséhez szükséges árajánlatok alapján. [SZEMÉLYES ADAT] a beérkezett ajánlatok alapján egyeztetett [SZEMÉLYES ADAT]-val, majd a teljes ajánlati árra nézve tett egy javaslatot, és azt egyeztetett az ügyvezetővel, ezt követően a végső döntést az

⁷¹ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésére adott válasz

⁷² VJ/39-17/2021. sz. Operon Group adatszolgáltatás

⁷³ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 2-4. és 27. kérdésére adott válasz

⁷⁴ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésére adott válasz

⁷⁵ VJ/39-18/2021. sz. Építő Bt. adatszolgáltatás

⁷⁶ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 4. kérdésre adott válasz

⁷⁷ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 7. kérdésre adott válasz

⁷⁸ VJ/39-18/2021. sz. Építő Bt. adatszolgáltatás

⁷⁹ VJ/39-19/2021. sz. PONTY-PORONTY Kft. adatszolgáltatás

⁸⁰ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 1. és 13. kérdéseire adott válasz, VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 8. kérdésére adott válasz

⁸¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésre adott válasz

- ügyvezető hozta meg. A vizsgált közbeszerzési eljárásról szóló döntés és a teljes végleges ajánlati árra vonatkozó döntés 2021. augusztus 11 és 18 között született.⁸²
73. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint a PONTY-PORONTY és az Operon Group részére az alábbiak szerint végzett tevékenységet a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben. A költségvetés elkészítésére mindkét vállalkozás szóbeli megállapodás alapján bízta meg. A vállalkozások meglévő dokumentáció alapján kérték fel arra, hogy készítse el a költségvetést, és azt a végösszeget jelölték meg előzetesen, amely áron az ajánlatukat be kívánták nyújtani. A vállalkozások emellett megjelölték, hogy milyen építőanyagokat kívánnak felhasználni, és [SZEMÉLYES ADAT] melyik kereskedő árait vegye figyelembe. A költségvetések elkészítése során felmerült kérdésekről telefonon, illetve szóban egyeztetett a vállalkozások képviselőivel. A költségvetések elkészítését követően átadta a keletkezett dokumentációt a megbízó vállalkozás részére.⁸³
74. [SZEMÉLYES ADAT], és ezáltal a PONTY-PORONTY tisztában volt azzal⁸⁴, hogy [SZEMÉLYES ADAT] más vállalkozás az Operon Group részére is dolgozott a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben.⁸⁵
75. Megállapítható, hogy a PONTY-PORONTY abban a tudatban bízta meg [SZEMÉLYES ADAT] a költségvetése elkészítésével, hogy más vállalkozások részére is dolgozik, és ezt a megbízást fenntartotta azt követően is, hogy tudomásra jutott, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárás során [SZEMÉLYES ADAT] megbízója egy versenytárs, az Operon Group. A PONTY-PORONTY ezen körülmény tudomására jutását követően saját üzleti érdekeinek védelme érdekében sem tett intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy a PONTY-PORONTY ajánlatával kapcsolatos információk [SZEMÉLYES ADAT] közreműködése okán az Operon Group tudomására is juthatnak.
76. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint a PONTY-PORONTY és az Operon Group ajánlatának összeállítása során az alábbiaknak megfelelően járt el: az ajánlati dokumentációban meghatározott munkafolyamatokhoz rendelte hozzá az ÉNGY-ben meghatározott normaösszeget. Ezt követően, ha szükséges volt, akkor az ÉNGY által meghatározott árak módosításával a vállalkozások által meghatározott keretösszeghez igazította az ajánlati árakat. Mivel ugyanarra a munkára kapott megbízást a PONTY-PORONTY-tól és az Operon Grouptól is, az egyes munkafolyamatokra vonatkozó ÉNGY-ben meghatározott árakat csak egyszer töltötte le, és ebből készített egy fájlt. Ez alapján a fájl alapján készített két mentést, egyet az Operon Group, másikat a PONTY-PORONTY részére. Az Operon Group esetén a végső ajánlati ár megfelelt a [SZEMÉLYES ADAT] által meghatározott keretösszegnek, de [SZEMÉLYES ADAT] nem volt ideje azt egyes sorokra lebontani, így az egyes sorokban maradt az ÉNGY-s ár.⁸⁶
77. [SZEMÉLYES ADAT] tevékenységével összefüggésben a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címet használta, az Excel dokumentumokban az utolsó módosítóként megjelölt „[SZEMÉLYES ADAT]” felhasználónév őt jelöli.⁸⁷
78. A PONTY-PORONTY ([SZEMÉLYES ADAT]) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. augusztus 12-én** „*Fwd: EKR értesítés, közbeszerzési eljáráshoz érkezett kommunikációs eljárási cselekményről*” tárgyú e-mailt küldött a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre, [SZEMÉLYES ADAT] részére.⁸⁸ Az e-mailben továbbította az EKR rendszer, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó értesítőjét.
79. A PONTY-PORONTY ([SZEMÉLYES ADAT]) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. augusztus 16-án** „*Fwd: EKR értesítés, közbeszerzési eljáráshoz érkezett kommunikációs eljárási cselekményről*” tárgyú e-mailt küldött a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre, [SZEMÉLYES ADAT]

⁸² VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv

⁸³ VJ/39-71/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] adatszolgáltatás

⁸⁴ Lásd jelen határozat 21. pontját. „*Tudott-e róla, hogy [SZEMÉLYES ADAT] más vállalkozás részére is szokott tevékenységet végezni az ajánlatok összeállításával és benyújtásával, az ajánlati költségvetések előkészítésével összefüggésben? Tudott-e róla, hogy [SZEMÉLYES ADAT] más vállalkozás részére is végez tevékenységet a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben?*

HRK: Igen, tudtam erről. Tudtam arról is, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben másnak is dolgozott, gondolom az Operon Group Kft. részére.” (VJ/39-88/2021. 9. kérdés)

⁸⁵ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 9. kérdésére adott válasz

⁸⁶ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 5. és 48. kérdésére adott válasz

⁸⁷ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték összefoglaló, VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 23. kérdésére adott válasz

⁸⁸ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

részére.⁸⁹ Az e-mailben továbbította az EKR rendszer, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó értesítőjét.

80. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tud semmit mondani ezen e-mailekről, nem tudja, hogy miért került továbbításra az e-mail [SZEMÉLYES ADAT] részére.⁹⁰
81. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint minden értesítést, ami érkezik az EKR rendszerből továbbít [SZEMÉLYES ADAT] részére, más teendője nem volt az e-mailekkel kapcsolatban.⁹¹
82. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint azért került megküldésre a részére az értesítés, mert [SZEMÉLYES ADAT] jelezte felé, hogy történt valami a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Az EKR eseményekről történő értesítés a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címre érkezik, ezt követően ezt az értesítést [SZEMÉLYES ADAT] továbbította a részére, hogy értesüljön róla. Az EKR belépéshez [SZEMÉLYES ADAT] telefonszáma van megadva, ha [SZEMÉLYES ADAT] be akar lépni, akkor [SZEMÉLYES ADAT] arról kap egy SMS kódot, amit megad a részére, hogy beléphessen és megnézhesse az érkezett üzenetet. Ezek az üzenetek, amiket [SZEMÉLYES ADAT] továbbított tudomása szerint mind a PONTY-PORONTY EKR értesítései.⁹²
83. [SZEMÉLYES ADAT] ([SZEMÉLYES ADAT]) **2021. augusztus 19-én 9 óra 40 perckor** (négy nappal az eljárás alá vont vállalkozások ajánlatainak benyújtását megelőzően) „*C épület*” tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részére⁹³, annak ellenére, hogy [SZEMÉLYES ADAT] kizárólag a PONTY-PORONTY-nak és az Operpn Group-nak vállalta megbízási szerződés keretében a pályázati anyagok elkészítését. Az e-mail mellékleteként négy Excel dokumentumot küldött meg:

1. „Baja Deák Ferenc u 11-13 C-épület Építész_árazatlan.xlsx” (utolsó módosítás: 2021.08.18. 19:52, utolsó módosító: [SZEMÉLYES ADAT]);
2. „Baja Deák Ferenc u 11-13 C-épület_ARAZATLAN_összesítő.xlsx” (utolsó módosítás: 2021.08.18. 20:30, utolsó módosító: [SZEMÉLYES ADAT]);
3. „Baja Deák Ferenc u 11-13 C-épület_Gépészet_árazatlan.xlsx” (utolsó módosítás: 2021.08.18. 20:27, utolsó módosító: [SZEMÉLYES ADAT]);
4. „Baja Deák Ferenc u 11-13 C-épület_Elektromos_árazatlan.xlsx” (utolsó módosítás: 2021.08.18. 14:13, utolsó módosító: [SZEMÉLYES ADAT]).

A megküldött dokumentumokban alkalmazott árak [nemcsak az ÉNGY-ből letölthető ajánlati árak, hanem az ún. „K tételek”-nél megadott (az ÉNGY alapján nem meghatározható „Kalkulált”, innen a K tétel elnevezés), egyedi árak is] megegyeznek a PONTY-PORONTY által benyújtott ajánlatokban alkalmazott árakkal, és részben, az ajánlatok későbbiekben⁹⁴ bemutatott egyezése okán, az Operon Group ajánlatával is.

84. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy miért lehetett szükség arra, hogy a beárazott költségvetések [SZEMÉLYES ADAT] és más vállalkozások között megküldésre kerüljenek.⁹⁵
85. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint lehet, hogy megkérte [SZEMÉLYES ADAT]-t, hogy a dokumentumokat küldje meg a részére, de nem emlékszik pontosan. Azt nem tudja, hogy hogyan került [SZEMÉLYES ADAT]-hoz a dokumentáció. Nyilatkozata szerint valószínűleg azért kérte meg [SZEMÉLYES ADAT]-t, hogy küldje át a dokumentumokat, hogy ne kelljen egyenként beáraznia, hanem átárazhassa az egyes tételeket, mivel, ha van már egy viszonylagos ár, úgy egyszerűbb. Arra nem emlékezett, hogy ezt árazta-e át, vagy teljesen újat készített. Nem tudta, hogy kinek az árai vannak ebben, mivel nem volt tisztában azzal, hogy [SZEMÉLYES ADAT] kinek dolgozhat.⁹⁶
86. Itt jegyzi meg az eljáró versenytanács, hogy [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata önmagában az összehangolt magatartás elismerését jelenti, hiszen általa elismerten [SZEMÉLYES ADAT] megkapta egy másik a pályázaton induló versenytárs árajánlatát és azt figyelembe véve („ne kelljen egyenként

⁸⁹ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

⁹⁰ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 10. kérdésére adott válasz

⁹¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 13. és 14. kérdéseire adott válasz

⁹² VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 16. kérdésére adott válasz

⁹³ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

⁹⁴ Vizsgálati jelentés 175-177. pontjai

⁹⁵ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 20. kérdésére adott válasz

⁹⁶ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 9. kérdésére adott válasz

- beáraznia, hanem átárazhassa az egyes tételeket, mivel, ha van már egy viszonylagos ár, úgy egyszerűbb”) alakította a saját magatartását.
87. [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozatuk szerint nincs tudomása arról, hogy a dokumentumokat [SZEMÉLYES ADAT] miért küldte meg [SZEMÉLYES ADAT] részére.⁹⁷
88. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Excel fájlokban szereplő [SZEMÉLYES ADAT] felhasználó őt jelöli. Az Excel fájlokban foglalt árak – mivel nincs rajtuk fejléc – azok lehetnek, amiket kiajánlott az ÉNGY. Nem emlékszik, hogy miért küldte el az e-mailt [SZEMÉLYES ADAT] részére.⁹⁸
89. A korábban bemutatott „*Fwd: Operon belépés*” tárgyú e-mail alapján [SZEMÉLYES ADAT] tudatában volt annak, hogy [SZEMÉLYES ADAT] az Operon Group részére is szokott dolgozni és kapcsolatban áll a PONTY-PORONTY-vel, az „*Ezt nem kellene elb...szni*” tárgyú e-mail, illetve a PONTY-PORONTY munkatársának ([SZEMÉLYES ADAT]) a bejárásról való részvétele alapján pedig tudatában volt, hogy a PONTY-PORONTY is indulni tervez a vizsgált közbeszerzési eljárásról.
90. Megállapítható, hogy az Építő az ajánlatok benyújtása előtt értesült a PONTY-PORONTY egyes ajánlati árainról (C épület) és részben az Operon Group ajánlati árainról, mely tényről az Operon Group és a PONTY-PORONTY is tudomással bírt, tekintettel arra, hogy az Operon Group és a PONTY-PORONTY megbízottja, [SZEMÉLYES ADAT] küldte meg az árakat [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részére, aki továbbította azokat [SZEMÉLYES ADAT]-nak (PONTY-PORONTY).
91. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy nem életszerű és nem fogadható el [SZEMÉLYES ADAT] azon magyarázata, miszerint a beárazott költségvetést [SZEMÉLYES ADAT] azért küldte meg a részére, mert a viszonylagos árak alapján könnyebben meg tudja határozni saját ajánlati árait. A megküldött dokumentum alapján [SZEMÉLYES ADAT] tudomást szerzett arról, hogy az [SZEMÉLYES ADAT]-t megbízó valamely vállalkozás milyen ajánlati árakat fog alkalmazni a C épület esetében, illetve nem hogy a megkapott információktól nem határolódott el, hanem általa is elismerten figyelembe vette ezeket a számokat a saját ajánlati árának kialakításakor. Mivel [SZEMÉLYES ADAT] tudatában volt, hogy a PONTY-PORONTY indulni tervez a tenderen és a PONTY-PORONTY [SZEMÉLYES ADAT] bízta meg a költségvetésének elkészítésével, alappal feltételezhette, hogy a PONTY-PORONTY-nak készült költségvetés került a részére megküldésre. A továbbiakban bemutatottak szerint [SZEMÉLYES ADAT] az e-mail megküldését követő órákban ki is nyomtatta és szkennelte a PONTY-PORONTY ajánlatát.
92. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az ajánlati árakat programmal határozza meg, így a program használata esetében is csak egy előre megadott árat kellett volna módosítania. Az e-mail megküldését követően még négy nap állt volna rendelkezésére egy olyan beszerzés költségvetésének megalkotására, amely a nyilatkozatok alapján Baja térségében jelentősnek számít.⁹⁹ Ennek ellenére [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata alapján nem az egyébként rendszerint használt programot vette igénybe, hanem egy másik vállalkozás költségvetése alapján, a versenytársáénál magasabb árú ajánlatot készített el. [SZEMÉLYES ADAT] mindezek alapján abban a tudatban készítette el és nyújtotta be ajánlatát, hogy az legalább a C épület vonatkozásában, nem lesz versenyképes.
93. A PONTY-PORONTY által az ajánlat részeként benyújtott az ajánlati árakat tartalmazó Excel dokumentumok **2021. augusztus 19. 10:09 és 12:48** között kerültek véglegesítésre. A PONTY-PORONTY költségvetése 2021. augusztus 19-én 12:18-kor, az ajánlati dokumentációjának további részei pedig 12:20-kor kerültek szkennelésre, a pdf dokumentumok címe alapján megállapíthatóan.¹⁰⁰
94. Az Operon Group ajánlati dokumentációja – a költségvetést kivéve – 2021. augusztus 19-én 12:21-kor¹⁰¹ került szkennelésre.¹⁰²

⁹⁷ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 10. kérdésére adott válasz

⁹⁸ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 23. kérdésre adott válasz

⁹⁹ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 2. kérdésére adott válasz

¹⁰⁰ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁰¹ Az eszköz, amivel a három vállalkozás ajánlatainak részét képező dokumentumokat szkennelték, a létrehozás időpontjaként két órával későbbi időpontot adott meg, mint ami a dokumentum címeként megjelenik. A két órányi eltéréstől eltekintve a két időpont minden dokumentum esetében másodperc pontossággal megegyezik. Megállapítható, hogy a címben szereplő időpont a szkennelés tényleges időpontja, ugyanis egyes dokumentumok esetében a „létrehozás időpontja”-ként az ajánlat benyújtása utáni időpont kerül megjelölésre, míg a címben az ajánlat benyújtása előtti.

¹⁰² VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

95. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Operon Group ajánlatának beadását megelőzően [SZEMÉLYES ADAT] látta a teljes ajánlatot.¹⁰³ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint minden egyes árat ő határozott meg, ami a költségvetésben szerepel és a beadás előtt meg is nézte azokat.¹⁰⁴
96. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint, amikor végzett a PONTY-PORONTY ajánlatának elkészítésével, azt [SZEMÉLYES ADAT] megmutatta és ő jóváhagyta.¹⁰⁵

IV.2.4. Az ajánlatok véglegesítése és benyújtása (2021. augusztus 23.)

97. 2021. augusztus 20-22 munkaszüneti napok voltak, így valószínűleg ennek tudható be, hogy az eljárás alá vontak között vélhetőleg nem volt interakció, a pályázat beadásának határideje 2021. augusztus 23. 9:00 volt.
98. A rendelkezésre álló alábbiakban bemutatott nyilatkozatok és bizonyítékok alapján megállapítható, hogy mindhárom eljárás alá vont vállalkozás ajánlatának kinyomtatására, szkennelésére és benyújtására a PONTY-PORONTY székhelyén került sor 2021. augusztus 23-án. A kinyomtatásra és szkennelésre valamennyi ajánlat esetében ugyanazzal, a PONTY-PORONTY használatában lévő multifunkciós eszközzel került sor. A szkennelés eredményeképp létrejött pdf fájlok a [SZEMÉLYES ADAT] használatában lévő számítógépen jelentek meg. Ennek következtében az Operon Group és az Építő teljes beárazott ajánlata és benyújtott ajánlati dokumentációjának egy része, már azok beadását, és egyúttal a PONTY-PORONTY ajánlatának beadását megelőzően a PONTY-PORONTY birtokában volt. Emellett az Operon Group, illetve a PONTY-PORONTY megbízása alapján eljáró [SZEMÉLYES ADAT] is rendelkezésére állt mind a két vállalkozás ajánlata.
99. 2021. augusztus 23-án reggel, az Operon Group és az Építő eljárás alá vont vállalkozások ajánlatainak véglegesítésekor, nyomtatásakor és szkennelésekor, valamint mindhárom eljárás alá vont vállalkozás ajánlatának benyújtásakor mindhárom eljárás alá vont vállalkozás részéről eljáró személyek, általuk is elismerten¹⁰⁶ jelen voltak a PONTY-PORONTY székhelyén: [SZEMÉLYES ADAT] (Operon Group és PONTY-PORONTY), [SZEMÉLYES ADAT] (Építő), [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY).
100. Az egyes eljárás alá vont vállalkozások részéről eljáró személyek segítséget nyújtottak a versenytárs vállalkozás ajánlatának véglegesítése körében végzett tevékenységekhez és az ajánlat benyújtásához szükséges adminisztratív teendők ellátásához.

IV.2.4.1. A pályázatok beadásának körülményei, 2021. augusztus 23. reggele

101. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az ajánlat leadásának reggelén a PONTY-PORONTY székhelyén volt, mivel a vizsgált közbeszerzési eljárástól független pályázattal kapcsolatban egyébként is oda hívta [SZEMÉLYES ADAT]. A vizsgált közbeszerzési eljárás során benyújtott ajánlatát képező dokumentumok egy részét már korábban kinyomtatta, egy részét pedig a PONTY-PORONTY székhelyén, [SZEMÉLYES ADAT] segítségével nyomtatta ki. Erre amiatt volt szükség, mert a leadási határidő már nagyon közel volt. Azon dokumentumokat, amelyeket ott nyomtatott ki, elvitte [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezetőhöz aláíratni, majd visszavitte a PONTY-PORONTY székhelyére, és ott a teljes ajánlati dokumentációt szkennelte [SZEMÉLYES ADAT] segítségével. Az ajánlati dokumentációt ezt követően a saját számítógépéről töltötte fel az EKR rendszerbe. Nyilatkozata szerint a „\$RC8B35Y” elnevezésű fájl esetében, amelyben az szerepel, hogy [SZEMÉLYES ADAT], aki az Építő munkavállalója a PONTY-PORONTY-t képviseli, valószínűleg véletlen hiba okozta a helytelen adatot, ezt ott helyben javította.¹⁰⁷
102. [SZEMÉLYES ADAT]-t a PONTY-PORONTY részéről engedte be valaki a vállalkozás székhelyére, így a PONTY-PORONTY részéről valaki [SZEMÉLYES ADAT] érkezéskor már jelen volt a vállalkozás székhelyén¹⁰⁸.

¹⁰³ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 6. kérdésre adott válasz

¹⁰⁴ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 2. és 4. kérdésére adott válasz

¹⁰⁵ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 9. kérdésre adott válasz

¹⁰⁶ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv ([SZEMÉLYES ADAT])

VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv ([SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT])

¹⁰⁷ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 5., 11-19. kérdésekre adott válaszok.

¹⁰⁸ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 16. kérdésre adott válasz

103. Az Építő ajánlatának részét képező Excel táblázatok utolsó módosításának időpontjaként 2021. augusztus 23. **5:51 és 7:20** közötti időpontok állapíthatók meg. Az Építő költségvetésének szkennelésére a dokumentum címe alapján megállapíthatóan **6:48**-kor került sor. Az Építő további ajánlati dokumentációjának szkennelésére **7:44 és 7:56** között került sor.¹⁰⁹ Az Építő ajánlati dokumentációjának szkennelését [SZEMÉLYES ADAT] végezte.¹¹⁰
104. Az Építő teljes ajánlati dokumentációjának szkennelésére a PONTY-PORONTY székhelyén, az ott fellelhető Konica Minolta bizhub típusú eszközzel került sor. A szkennelt dokumentumok a PONTY-PORONTY munkavállalójának, [SZEMÉLYES ADAT]-nak a használatában lévő számítógépre érkeznek¹¹¹, így az Építő teljes ajánlati dokumentációja fellelhető volt a beadás előtt a PONTY-PORONTY-nál.¹¹²
105. [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről 2021. augusztus 23-án **7 óra 37 perckor „Fw: C épület”** tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY) részére. Az e-maillal továbbította a korábbi bemutatott [SZEMÉLYES ADAT] által [SZEMÉLYES ADAT] részére megküldött „C épület” tárgyú e-mailt és annak csatolmányait. Az e-mail csatolmányai fejléc nélküli Excel táblázatokot tartalmaztak a vizsgált közbeszerzési eljárás részét képező C épületre vonatkozóan, bennük a PONTY-PORONTY által beadott ajánlati árakkal. Az Excel dokumentumok 2021. augusztus 18-án kerültek utoljára módosításra.¹¹³
106. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatásakor nem emlékezett, hogy miért küldte át a dokumentumokat [SZEMÉLYES ADAT] részére, nyilatkozata szerint valószínűleg [SZEMÉLYES ADAT] kérhette erre.¹¹⁴
107. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint a dokumentumokat a részére az ő kérésére küldte meg [SZEMÉLYES ADAT]. Erre azért volt szükség, mert [SZEMÉLYES ADAT] megkérte [SZEMÉLYES ADAT], hogy árazza be a C épületre vonatkozó költségvetéseket, ugyanis neki nem volt ideje az árazásra, sem pedig arra, hogy a költségvetési táblázatokat átküldje [SZEMÉLYES ADAT] részére. [SZEMÉLYES ADAT] azért [SZEMÉLYES ADAT] kérte el az üres költségvetési táblázatokat, mert ő is részt vett a vizsgált közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó bejárásán, ezért tudta, hogy neki rendelkezésére áll a pályázati anyag. [SZEMÉLYES ADAT] arra nem tud magyarázatot adni, hogy miért beárazott költségvetést küldött meg a részére [SZEMÉLYES ADAT]. Nyilatkozata szerint annak, hogy a részére megküldött költségvetések be voltak árazva, nincs jelentősége, ugyanis ő azokat átárazta az [SZEMÉLYES ADAT] által megadott árszint szerint. Az átárazást követően megküldte az Excel fájlokat [SZEMÉLYES ADAT] részére. A fájlok ezt követő sorsáról nincs tudomása, nem tudja, hogy [SZEMÉLYES ADAT] módosította-e azokat.¹¹⁵
108. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] neki segített az árazásban, [SZEMÉLYES ADAT] mondta meg, hogy milyen árszintre legyen beárazva, majd [SZEMÉLYES ADAT] valószínűleg megküldte utána a részére a beárazott dokumentumokat. Nem emlékszik, hogy végül miért mégis az e-mail mellékletében szereplő Excel fájlokban lévő árak kerültek benyújtásra a PONTY-PORONTY részéről.¹¹⁶
109. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, miért küldte meg az e-mailt [SZEMÉLYES ADAT] részére [SZEMÉLYES ADAT]. Nyilatkozata szerint ÉNGY bárki számára hozzáférhető, nyilvános adat, az abban szereplő árak megosztása nem lenne más, mint egymás munkájának segítése.¹¹⁷
110. A fentebb, a 88-89. pontokban ismertetett dokumentumok alapján megállapítható, hogy az „Fw: C épület” tárgyú e-mail megküldésének időpontjában a PONTY-PORONTY teljes ajánlati dokumentációja, beleértve a költségvetést is, és az Operon Group költségvetésen túli ajánlati dokumentációja már teljes egészében összeállításra és szkennelésre került. Ebben az időpontban tehát az [SZEMÉLYES ADAT] feladatköréhez tartozó, árazással kapcsolatos feladatok közül már csak az

¹⁰⁹ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹¹⁰ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 5. kérdésre adott válasz

¹¹¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 16. kérdésre adott válasz

¹¹² VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹¹³ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹¹⁴ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 9. kérdésre adott válasz

¹¹⁵ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 10. kérdésre adott válasz

¹¹⁶ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 23. kérdésre adott válasz

¹¹⁷ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 14. kérdésre adott válasz

Operon Group költségvetésének árazása folyhatott. Mivel a PONTY-PORONTY ajánlati ára már rögzítésre került, így a C épületre vonatkozó árazott költségvetések megküldésére az Operon Group ajánlatának a PONTY-PORONTY ajánlatával való összehangolása miatt volt szükséges. Ennek kapcsán tényként állapítható meg, hogy az Operon Group C épületre vonatkozó ajánlatát a PONTY-PORONTY-nál alacsonyabb ajánlati árral nyújtotta be.

111. Megállapítható továbbá, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a dokumentumok megküldésével eleget tett a versenytárs vállalkozás megbízottja kérésének és segítséget kívánt nyújtani az Operon Group, illetve a PONTY-PORONTY versenytárs vállalkozások ajánlatának megalkotásához. Megállapítható, hogy [SZEMÉLYES ADAT] az e-mail megküldésének időpontjában tisztában volt azzal, hogy a PONTY-PORONTY is indul a beszerzésen és [SZEMÉLYES ADAT] a közbeszerzési eljárással összefüggésben a vállalkozás részére tevékenységet végez, mivel a bejárásom mindketten jelen voltak.¹¹⁸
112. Ekörben nem életszerű [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata, miszerint amennyiben az ÉNGY által meghatározott árak szerepelnek az átküldött költségvetésben az csak a másik vállalkozás munkájának segítése. A PONTY-PORONTY az átküldött költségvetéssel azonos ajánlatot nyújtott be a C épület vonatkozásában, így az e-maillal saját, tényleges ajánlati árait hozta versenytársa tudomására, amely a közbeszerzési eljárás tanúsított magatartás szempontjából releváns információ, függetlenül attól, hogy árak megegyeznek-e az ÉNGY által meghatározottakkal. Emellett a PONTY-PORONTY és az Építő a vizsgált közbeszerzési eljárás vonatkozásában egymás versenytársai, amelyről a két vállalkozás a korábban bemutatottak szerint tudomással is bírt, versenyhelyzetben pedig nem racionális, életszerű üzleti magatartás a versenytárs vállalkozás segítése az eredményes ajánlattétel érdekében, ugyanis azzal a segítséget nyújtó vállalkozás saját esélyeit csökkenti.
113. Az Operon Group költségvetésének szkennelésére a pdf dokumentum címe alapján megállapíthatóan 7:59-kor került sor.¹¹⁹ Az Operon Group teljes ajánlati dokumentációjának szkennelésére a PONTY-PORONTY székhelyén került sor.¹²⁰ A szkennelt dokumentumok a PONTY-PORONTY munkavállalójának, [SZEMÉLYES ADAT] a használatában lévő számítógépre érkeznek¹²¹, így az Operon Group teljes árazott költségvetése és ajánlati dokumentációjának egy része fellelhető volt a beadás előtt a PONTY-PORONTY-nél.¹²² Az Operon Group ajánlatának benyújtásával kapcsolatos adminisztrációt [SZEMÉLYES ADAT] végezte.¹²³
114. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy a beadás előtt, hogy kerülhetett az Operon Group árazott költségvetése a PONTY-PORONTY-hoz, ő csak [SZEMÉLYES ADAT] állt kapcsolatban. Kinyomtatást, szkennelést nem ő végezte, nem tudja, hogy [SZEMÉLYES ADAT] ezeket az anyagokat hol nyomtatta ki. Az anyag kinyomtatására nem az Operon Group irodájában került sor.¹²⁴
115. Azt, hogy az Építő és az Operon Group ajánlataihoz kapcsolódó adminisztratív teendők a PONTY-PORONTY székhelyén, a PONTY-PORONTY eszközeivel kerültek lefolytatásra, igazolják a PONTY-PORONTY székhelyén lefolytatott előzetes értesítés nélkül megtartott helyszíni kutatás során másolat formájában birtokba vett egyes papír alapú iratok is. Ugyanis a vizsgálat a 2021. szeptember 28-i helyszíni kutatás során az Építő által, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás vonatkozásában tett többletjótállás időszakára, valamint felelősségbiztosításra vonatkozó nyilatkozatok pecsét és aláírás nélküli példányát, és az Operon Group által a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás vonatkozásában tett többletjótállás időszakára vonatkozó nyilatkozat pecséttel és aláírással ellátott példányát vette másolat formájában birtokba.¹²⁵
116. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy hogyan kerülhetett az Operon Group-re vonatkozó dokumentum a PONTY-PORONTY székhelyére.¹²⁶

¹¹⁸ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 10. kérdésére adott válasz

¹¹⁹ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹²⁰ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 6. kérdésére adott válasz

¹²¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 16. kérdésére adott válasz

¹²² VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹²³ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 6. kérdésére adott válasz

¹²⁴ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 12. kérdésre adott válasz

¹²⁵ VJ/39-4/2021. sz. helyszíni kutatásról szóló jegyzőkönyv mellékletek

¹²⁶ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 26. kérdésére adott válasz

117. [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozatuk szerint nem tudják megmondani, hogy hogyan, illetve mikor kerülhettek a dokumentumok a PONTY-PORONTY székhelyére. Nincs tudomásuk arról sem, hogy ki vihette azokat a PONTY-PORONTY székhelyére.¹²⁷
118. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Építő dokumentumai vagy úgy kerülhettek a PONTY-PORONTY székhelyére, hogy ott felejtette a beadás napján, 2021. augusztus 23-án reggel a nyomtatást követően, vagy pedig [SZEMÉLYES ADAT] már korábban járt az Építő-nél Hercegszántón, és véletlenül elvihette magával.¹²⁸
119. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Operon Group-ra vonatkozó dokumentum azért került valószínűleg a PONTY-PORONTY székhelyére, mert az Operon Group részére ott is dolgozott. Azt nem tudta megmondani, hogy az Építő dokumentumai hogyan kerülhettek a PONTY-PORONTY székhelyére.¹²⁹
120. A PONTY-PORONTY pdf költségvetésének „összefűzésére” **7:59-kor** került sor a pdf dokumentum létrehozásának időpontja szerint megállapíthatóan. A dokumentum összefűzésére GPL Ghostscript 9.27 programmal került sor. Az ajánlat benyújtására 8:02-kor került sor.¹³⁰
121. Megállapítható, hogy a PONTY-PORONTY ajánlatának beadására abban a tudatban került sor, hogy a C épületre vonatkozó ajánlati árakat az Építő részére a PONTY-PORONTY megbízottja elküldte, azokat az Építő már megismerte.
122. [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. augusztus 23-án 8:05-kor** „*Fwd: EKR értesítés határidőn belül történt benyújtásáról*” tárgyú e-mailt küldött a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre, [SZEMÉLYES ADAT] részére.¹³¹ Az e-mailben továbbította az EKR rendszer, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó értesítőjét.
123. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tud semmit mondani az e-mailről, nem tudja, hogy az miért került továbbításra [SZEMÉLYES ADAT] részére.¹³²
124. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint minden e-mailt, ami érkezik az EKR rendszerből automatikusan tovább küld [SZEMÉLYES ADAT] részére, más teendője nem volt ezzel kapcsolatban.¹³³
125. A fenti e-mail alapján megállapítható, hogy [SZEMÉLYES ADAT], és rajta keresztül az Operon Group is tudomással rendelkezett arról, hogy a PONTY-PORONTY az ajánlatát a vizsgálat tárgyát képező eljárásban határidőn belül benyújtotta.
126. A PONTY-PORONTY székhelyén lefolytatott helyszíni kutatás során lefoglalásra került egy ott található szürke HP laptopról (ez az a laptop, amelyet [SZEMÉLYES ADAT] nem kívánt átadni a vizsgálok részére és emiatt eljárási bírsággal lett sújtva) több, az alábbiakban bemutatott dokumentum. A helyszíni kutatás során jelen lévő [SZEMÉLYES ADAT] tájékoztatása szerint a laptop [SZEMÉLYES ADAT], illetve PONTY-PORONTY munkavállalók használatában van.¹³⁴ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint szokta használni a laptopot, de az nem kizárólag az ő használatában van.¹³⁵
127. Az [SZEMÉLYES ADAT] használatában lévő szürke HP laptopról származó adatállományban megtalálható volt négy, a D épületre vonatkozó, a kiíró által megadott Excel formátumban elkészített költségvetés (Összesítő, Elektromos, Építészet, Gépészet)¹³⁶. Valamennyi dokumentumban, annak ellenére, hogy a laptop a PONTY-PORONTY-é és [SZEMÉLYES ADAT]-n kívül a fentiek szerint a PONTY-PORONTY munkavállalói is használják azt, az Operon Group került ajánlattevőként feltüntetésre. Az összesítő költségvetésben nem kerültek árak feltüntetésre, a másik három dokumentum azonban beárazásra került. A dokumentumok utolsó módosításaként megjelölt időpont **2021. augusztus 23. 08:05.**, utolsó módosító: [SZEMÉLYES ADAT] [ahogy fentebb kifejtésre került [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) beceneve (és email címének része) [SZEMÉLYES ADAT]]. Ennek

¹²⁷ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 40-42. kérdéseire adott válaszok

¹²⁸ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 20. kérdésére adott válasz

¹²⁹ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 38-40. kérdéseire adott válasz

¹³⁰ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹³¹ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹³² VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 11. kérdésére adott válasz

¹³³ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 15. kérdésére adott válasz

¹³⁴ VJ/39-4/2021. sz. jegyzőkönyv

¹³⁵ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 31. kérdésre adott válasz

¹³⁶ VJ/39-34/2021. sz. Ponty-Bau bizonyíték-összefoglaló

- kapcsán tényként állapítható meg és ezt a kiíró is észlelte és részben emiatt is került sor a PONTY-PORONTY és az Operon Group kizárására, hogy az Operon Group nevében, a D épületre benyújtásra került ajánlatban a PONTY-PORONTY fejléce szerepel.
128. [SZEMÉLYES ADAT] a fenti dokumentumok kapcsán előadta, hogy nem tudja, hogy ki lehet a [SZEMÉLYES ADAT] felhasználó, illetve, hogy miért szerepel az ő neve a dokumentumban, mint utolsó módosító. Nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT]-val semmilyen formában nem működött együtt sem a vizsgált közbeszerzési eljárás során, sem pedig más eljárás során. Az árak meghatározása egy folyamat volt, ahol az Operon Group árai a különböző tényezők, például alvállalkozók megkeresése okán, változhattak, ezért lehet, hogy végül nem ezek az árak kerültek benyújtásra.¹³⁷
129. [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] a dokumentumok kapcsán nem tudják megmondani, hogy azok hogyan kerülhettek az [SZEMÉLYES ADAT] által használt számítógépre. A „[SZEMÉLYES ADAT]” nevű felhasználó vonatkozásában előadták, hogy nincs tudomásuk arról, hogy [SZEMÉLYES ADAT] az Építő-n kívül más cég pályázati anyagának előkészítésében is részt vett volna.¹³⁸
130. Az Építő nyilatkozata szerint a „[SZEMÉLYES ADAT]” felhasználónév [SZEMÉLYES ADAT]-t jelöli, [SZEMÉLYES ADAT] azonban nem emlékszik, hogy szerkesztette volna a dokumentumokat.¹³⁹
131. Itt jegyzi meg az eljáró versenytanács, hogy az irati bizonyítékokkal ellentétes tartalmú nyilatkozat önmagában nem alkalmas arra, hogy megdöntse a korabeli irati bizonyítékokat.
132. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nincs tudomása arról, hogy kit jelölhet a „[SZEMÉLYES ADAT]” felhasználó. Nem gondolja, hogy más is dolgozhatott az Operon Group részére a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Nem tudja, hogy a dokumentumok hogyan és miért kerültek a laptopra.¹⁴⁰
133. Az alapján, hogy a fenti dokumentumok utolsó módosítója („[SZEMÉLYES ADAT]”), illetve az Építő nyilatkozata¹⁴¹ alapján a fentiek alapján megállapítható az eljáró versenytanács szerint, hogy azokat az Építő munkavállalója, [SZEMÉLYES ADAT] módosította utoljára, és a dokumentumok az Építő [SZEMÉLYES ADAT] által használt számítógépéről kerültek [SZEMÉLYES ADAT]. Megállapítható tehát, hogy [SZEMÉLYES ADAT], az Építő munkavállalója részt vett az Operon Group ajánlati árának meghatározásához és az ajánlat megalkotásához kapcsolódó tevékenységben, majd az így elkészült dokumentumokat átadta [SZEMÉLYES ADAT]-nak.
134. Az Építő pdf költségvetésének „összefűzésére” **8:22-kor** került sor a pdf dokumentum létrehozásának időpontja szerint megállapíthatóan. A dokumentum összefűzésére ugyanúgy, mint a több eljárás alá vont vállalkozás esetében itt is GPL Ghostscript 9.27 programmal került sor.¹⁴²
135. [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. augusztus 23-án 8 óra 38 perckor „Építő aláírás”** tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részére ([SZEMÉLYES ADAT]).¹⁴³ Az e-mail csatolmányaként színes pdf formátumban megküldte az Építő ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintáját.
136. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Építő pályázatait rendszerint a PONTY-PORONTY írja, ezért volt szükség arra, hogy [SZEMÉLYES ADAT] meglegyen az Építő aláírás-mintája. Valószínűleg a vizsgált közbeszerzési eljárás során az ajánlat beadásakor éppen nem találhatta az Építő aláírás-mintáját, ezért kérhette meg az akkor éppen mellette ülő [SZEMÉLYES ADAT], hogy küldje meg azt a részére.¹⁴⁴
137. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint azért volt a számítógépén megtalálható az aláírás-minta, mert a PONTY-PORONTY többek között az Építőnek is ír pályázatot, és a pályázatok benyújtásához szükség van az aláírás mintára. Nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] kérhette meg, hogy küldje át a részére a dokumentumot, de nem tudja, hogy ebben az e-mailben miért került megküldésre.¹⁴⁵

¹³⁷ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 22-25. kérdésére adott válasz

¹³⁸ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 33-38- kérdéseire adott válaszok

¹³⁹ VJ/39-58/2021. sz. Építő adatszolgáltatás

¹⁴⁰ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 32-35. kérdésre adott válaszok

¹⁴¹ VJ/39-18/2021. sz. Építő Bt. adatszolgáltatás

¹⁴² VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁴³ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹⁴⁴ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 7. kérdésére adott válasz

¹⁴⁵ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 7. kérdésére adott válasz

138. Az e-mail alapján megállapítható, hogy az Építő aláírás-mintája az ajánlatok benyújtása előtt a PONTY-PORONTY rendelkezésére állt. A fájl méret, illetve a fájl elnevezése alapján megállapítható továbbá, hogy ez az aláírás-minta megegyezik azzal, amit ajánlata részeként az Építő benyújtott a közbeszerzési eljárás során.
139. A vizsgálat emellett a PONTY-PORONTY adatbázisában fellelte az Operon Group aláírási címpéldányát is szkennelt pdf formátumban.¹⁴⁶
140. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy kerülhetett az Operon Group aláírási címpéldánya [SZEMÉLYES ADAT] számítógépére.¹⁴⁷
141. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint a dokumentum egy pályázat benyújtásához kellett, ezért került a számítógépére.¹⁴⁸
142. Az Építő ajánlatának benyújtására **8:50-kor** került sor.¹⁴⁹
143. Az Operon Group pdf költségvetésének „összefűzésére” **8:54-kor** került sor a pdf dokumentum létrehozásának időpontja szerint megállapíthatóan. A dokumentum összefűzésére itt is GPL Ghostscript 9.27 programmal került sor. Az ajánlat benyújtására 4 perccel a határidő előtt **8:56-kor** került sor.¹⁵⁰
144. Megállapítható, hogy mindhárom eljárás alá vont vállalkozás ugyanolyan típusú összefűző programot használt ajánlatuk benyújtása során.
145. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem emlékszik, hogy kellett-e tömöríteni pdf fájlokat, de lehetséges. Nem tudja, hogy mi lehet az oka annak, hogy utolsó módosítóként a GPL Ghostscript 9.27 szerepel az összes eljárás alá vont vállalkozás ajánlatának pdf verziójában.¹⁵¹
146. Az Operon Group és a PONTY-PORONTY összefűzött költségvetése megtalálható volt az [SZEMÉLYES ADAT] használatában lévő szürke HP laptopon.¹⁵²
147. A PONTY-PORONTY és az Operon Group által benyújtott költségvetések között, az alábbiak szerint, jelentős azonosságok fedezhetők fel.¹⁵³
148. Az A épület elektromos és gépész, a C és D épületek elektromos munkálataira vonatkozó költségvetések, illetve valamennyi költségvetés összesítő kapcsán megállapítható, hogy mind a PONTY-PORONTY, mind pedig Operon Group által benyújtott dokumentumok utolsó módosítója a „pc” nevű felhasználó.
149. Az A épület gépész, B épület építész, C épület építész és gépész, D épület építész és gépész költségvetései kapcsán megállapítható, a PONTY-PORONTY által benyújtott dokumentumok utolsó módosítója a „[SZEMÉLYES ADAT]” nevű felhasználó. A PONTY-PORONTY nyilatkozata¹⁵⁴ szerint a „pc”, illetve „[SZEMÉLYES ADAT]” felhasználónév [SZEMÉLYES ADAT] jelöli.
150. Az Operon Group és a PONTY-PORONTY által benyújtott költségvetések közötti azonosságok az alábbiak szerint jelennek meg¹⁵⁵:

Költségvetési elem	Azonosságok
A épület Építész	Díjköltség: teljes egészében azonos
A épület Gépész	Díjköltség: teljes egészében azonos Anyagköltség: teljes egészében azonos
A épület Elektromos	Díjköltség: teljes egészében azonos Anyagköltség: teljes egészében azonos
C épület Építész	Díjköltség: összes tétel teljes egészében azonos Anyagköltség: egy kivételével (Fa- és műanyag szerkezet elhelyezése fejezet) valamennyi tétel azonos

¹⁴⁶ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹⁴⁷ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 13. kérdésére adott válasz

¹⁴⁸ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 26. kérdésére adott válasz

¹⁴⁹ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁵⁰ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁵¹ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 42. kérdésére adott válasz

¹⁵² VJ/39-34/2021. sz. Ponty-Bau bizonyíték-összefoglaló

¹⁵³ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁵⁴ VJ/39-19/2021. sz. PONTY-PORONTY adatszolgáltatás

¹⁵⁵ Az Operon Group Kft. eltérő árakat adott meg a Pdf formában és az Excel formában benyújtott költségvetésekben. Az Operon Group Kft. és a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal is a pdf formátumban benyújtott ajánlat vonatkozásában tett nyilatkozatot, így a vizsgálat is ezt vette figyelembe.

C épület Elektromos	Díjköltség: összes tétel teljes egészében azonos Anyagköltség: összes tétel teljes egészében azonos
C épület Gépészet	Munkadíj: összes tétel teljes egészében azonos Anyagköltség: összes tétel teljes egészében azonos
C épület Összesítő	Munkadíj: összes tétel azonos teljes egészében azonos Anyag: Épületgépészeti szerelési munkák és Elektromos szerelési munkák tételek azonosak
D épület Építész	Díjköltség: Felvonulási létesítmények, Fa- és műanyag szerkezet elhelyezése, Fém nyílászáró és épületlakatos-szerkezet elhelyezése, Szigetelés tételek kivételével valamennyi tétel azonos (11-ből 7 tétel azonos) Anyagköltség: Felvonulási létesítmények, Fa- és műanyag szerkezet elhelyezése, Fém nyílászáró és épületlakatos-szerkezet elhelyezése, Szigetelés tételek kivételével valamennyi tétel azonos (11-ből 7 tétel azonos)
D épület Elektromos	Díjköltség: összes tétel teljes egészében azonos Anyagköltség: összes tétel teljes egészében azonos
D épület Gépészet	Munkadíj: Központi fűtés szerelés tétel azonos, Belső víz-, csatorna szerelés tétel esetében 30-ból 22 altétel azonos , Belső gáz szerelési tétel esetében 37-ből 30 altétel azonos Anyagköltség: Központi fűtés szerelés tétel azonos, Belső víz-, csatorna szerelés tétel esetében 30-ból 22 altétel azonos , Belső gáz szerelési tétel esetében 37-ből 30 altétel azonos
D épület Összesítő	Munkadíj: Elektromos szerelési munkák tétel azonos Anyag: Elektromos szerelési munkák tétel azonos

151. Az Operon Group által a D épület vonatkozásában benyújtott valamennyi Excel tábla fejlécében ajánlattevőként a PONTY-PORONTY került megjelölésre.¹⁵⁶ Ahogy korábban kifejtésre került emiatt is kerültek kizárásra a vállalkozások a közbeszerzési eljárásban.
152. A költségvetési elemeket tartalmazó Excel táblákat az ajánlatkérő alkotta meg, és az ajánlattevők az ajánlatkérő által megalkotott Excel táblákat kitöltve készítették el költségvetésüket. A táblákban egyes költségvetési elemek az építőipari költségvetés-készítő programok által használt számkóddal kerülnek megjelölésre, míg mások „K”-ként, vagy „K-tétel”-ként szerepelnek. Az ÉNGY-t is üzemeltető TERC Kft. által fejlesztett Összevont Építőipari Költségvetés-készítő Programrendszer Felhasználó kézikönyve alapján „K-tétel”-ek „az úgynevezett kalkulált tételek, amelyek esetében a program semminemű árképzést nem végez, és az erőforrásaikat sem dolgozza fel, sem itt, sem a kigyűjtés modulban.¹⁵⁷ A kézikönyv alapján tehát a K-tételek esetében az ajánlattevők egyéni és egyedi árképzést végeznek, ezekre a tételekre nem nyerhető ki adat a költségvetés-készítő programokból. Ezt támasztja alá a TERC Kft. adatszolgáltatása is.¹⁵⁸
153. Összehasonlítva az Operon Group és a PONTY-PORONTY által a K-tételek esetében benyújtott ajánlati árakat és az alábbi egyezéseket tárta fel:

K tétel egyezések száma	Épület (munkanem)
8/8	A épület gépészet (Belső víz-csatorna szerelés)
16/16	A épület gépészet (központi fűtés szerelés)
16/16	A épület gépészet (Belső gázszerelés)
5/5	A épület gépészet (Klíma szerelés)
2/2	A épület Építész (Vakolás és rabilolás)
nincs K tétel	A épület elektromos
nincs K tétel	B épület
nincs K tétel	C épület elektromos

¹⁵⁶ VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁵⁷ VJ/39-94/2021. sz. feljegyzés

¹⁵⁸ VJ/39-85/2021. sz. TERC adatszolgáltatás

nincs K tétel	C épület építész
10/10	C épület gépészet (Belső víz-csatorna szerelés)
4/4	C épület gépészet (Központi fűtés szerelés)
15/15	C épület gépészet (Belső gázszerelés)
nincs K tétel	D épület elektromos
nincs K tétel	D épület építész
7/3	D épület gépészet (Belső víz-csatorna szerelés)
7/7	D épület gépészet (központi fűtés szerelés)
17/10	D épület gépészet (Belső gázszerelés)

154. A K-tételek között vannak, amelyek egy konkrét eszköz beszerzésére vonatkoznak (pl. VIESSMANN ZK02479 Csatlakozó szerelvények kombi kazánhoz), és vannak, amelyek egy munkafolyamat elvégzésére (pl. Mosdó alatti vízmelegítő bontása). A K-tétel közötti egyezőség nem csak az eszközbeszerzéseknél, hanem az egyedi, személyes munkavégzést igénylő munkafolyamatoknál is megjelenik, ahol az ajánlattevőknek nagyfokú rugalmasságra lenne lehetősége az alvállalkozóikkal és munkavállalóikkal köthető eltérő tartalmú szerződések okán.
155. A K-tételek mellett az ajánlati dokumentációban olyan tételek is található, amelyek sorszámokkal rendelkeznek, de ennek ellenére nem találhatóak meg az ÉNGY-ben (pl. A épület – Elektromos munkák – Gépészeti ellátás – 15-23. sorok).¹⁵⁹ Az Operon Group és a PONTY-PORONTY ajánlata között az ezen soroknál szükséges egyedi árazás ellenére is teljes egyezés volt megállapítható.
156. Egyes sorok vonatkozásában emellett megállapítható, hogy annak ellenére, hogy az adott munkálatokra vonatkozóan az ÉNGY tartalmaz árat, a PONTY-PORONTY és az Operon Group ajánlatában az ÉNGY által meghatározott ártól eltérő, de egymással megegyező ár szerepel (pl. C épület – Vakolás/rabicolás 7 tétel).
157. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem tudja, hogy mi lehet az Operon Group és a PONTY-PORONTY egyes ajánlati árai közötti egyezés oka. Nyilatkozata szerint nem tudja, hogy mi lehet az oka annak, hogy a D épület vonatkozásában az Operon Group által benyújtott Excel táblák fejlécében a PONTY-PORONTY került ajánlattevőként megjelölésre. Előadta, hogy azokon a dokumentumokon, amiket véglegesítettek és amit [SZEMÉLYES ADAT] a részére megmutatott, nem szerepelt sehol a PONTY-PORONTY¹⁶⁰.
158. [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nincs tudomásuk arról, hogy miért áll fenn azonosság a PONTY-PORONTY és az Operon Group egyes ajánlati árai között, illetve arról sem, hogy az Operon Group által benyújtott egyes Excel táblák fejlécében miért a PONTY-PORONTY került feltüntetésre.¹⁶¹
159. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az egyezés oka az ÉNGY által meghatározott árak lehetnek. Az Operon Group esetében a leadásra már nagyon kevés ideje volt, és ezért nem sikerült minden árat módosítania. Letöltött az ÉNGY-s árat, ebből készített egy fájlt. Ez alapján a fájl alapján készített két mentést, egyet az Operon Group, másikat a PONTY-PORONTY részére. Nyilatkozata szerint a hasonlóság oka az lehet, hogy mind a kettő ajánlat esetén az ÉNGY által meghatározott árak szerepelnek. Az Operon Group esetén a keretösszeg a [SZEMÉLYES ADAT] által meghatározottaknak megfelelő volt, de [SZEMÉLYES ADAT] nem volt ideje az egyes sorokra lebontani a keretösszeget, így az egyes sorokban maradt az ÉNGY-s ár.¹⁶²
160. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint valószínűleg az ÉNGY alapján történt beárazás lehet az egyezés oka.¹⁶³
161. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy nem életszerű és nem fogadható el [SZEMÉLYES ADAT] azon nyilatkozata, miszerint nem volt ideje lebontani az Operon Group esetében a keretösszeget az egyes sorokra. [SZEMÉLYES ADAT] már 2021. augusztus 19-én elkészítette és beszkenelte a PONTY-PORONTY teljes ajánlati dokumentációját, valamint az Operon Group teljes ajánlati dokumentációját az árazott költségvetéstől eltekintve. Így [SZEMÉLYES ADAT]-nak még ekkor is

¹⁵⁹ VJ/39-85/2021. sz. TERC adatszolgáltatás

¹⁶⁰ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 29. és 30. kérdésére adott válasz

¹⁶¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 44-45. kérdéseire adott válasz

¹⁶² VJ/39-41/2021. sz. 45. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 48. kérdésére adott válasz

¹⁶³ VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 17. kérdésére adott válasz

több mint három teljes nap állt rendelkezésére, hogy az Operon Group ajánlati árának keretösszegét az egyes sorokra lebontsa. Ennek ellenére a beadási határidő előtti órákban került csak sor az egyes sorokban található ajánlati árak kialakítására, amely nem életszerű, ha az Operon Group valóban kiemelten kívánta kezelni a jelentős értékűnek tekintett beszerzést.

162. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy nem valós [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] azon nyilatkozata, hogy az Operon Group és a PONTY-PORONTY egyes ajánlati árai közötti egyezést kizárólag az ÉNGY programmal való árazás okozta. A fent bemutatott az ÉNGY-ben nem szereplő egyedi ajánlatot megkívánó K-tételek között költségvetési elemek vonatkozásában ugyanis, a korábbiakban bemutatottak szerint, szinte teljes azonosság állapítható meg. Ezen költségvetési elemek pedig részben nem az ÉNGY használatával, részben pedig az ÉNGY által meghatározott ártól eltérően, egyedi árazással kerülhetnek megállapításra.
163. Az Operon Group és a PONTY-PORONTY ajánlati árai közötti szintes teljes azonosság oka, ahogy ezt [SZEMÉLYES ADAT] is előadta, hogy a leadási határidő előtt már nem volt ideje (8:56-kor, 4 perccel a határidő lejártá előtt töltötte azt fel) a PONTY-PORONTY ajánlati árait módosítani, ugyanis elmondása szerint a már elkészült PONTY-PORONTY pályázati anyagot használta fel az Operon Group ajánlatának elkészítéséhez is, csak átnevezte, illetve módosította annak tartalmát.
164. Ezt támasztja alá, hogy a PONTY-PORONTY került ajánlattevőként feltüntetésre az Operon Group által a D épület vonatkozásában benyújtott valamennyi Excel tábla fejlécében.
165. Tényként rögzíthető az is (a pályázatok leadási határideje alapján), hogy az Operon Group ajánlatának leadásakor már mind a PONTY-PORONTY, mind pedig az Építő ajánlati ára rendelkezésre álltak, így ezek fényében lehetett meghatározni az Operon Group ajánlati árait.
166. [SZEMÉLYES ADAT] nem tudta meghallgatásán megmondani, hogy miért a PONTY-PORONTY került ajánlattevőként feltüntetésre az Operon Group által a D épület vonatkozásában benyújtott valamennyi Excel tábla fejlécében.¹⁶⁴

IV.2.5. Az ajánlati árak meghatározásának folyamata

167. A korábbiakban bemutatott információk alapján megállapítható, hogy az Operon Group és a PONTY-PORONTY ajánlati árai azonos folyamat eredményeként kerültek meghatározásra.
168. [SZEMÉLYES ADAT] (Operon Group) és [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY) megbízása alapján [SZEMÉLYES ADAT] az ÉNGY által meghatározott árak alapján megalkotta az az eljárás alá vont vállalkozások részletes költségvetést. Az ÉNGY által meghatározott árakat szükség szerint módosította, a keretösszegeken belül maradván. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint, mivel ugyanarra a munkára kapott megbízást a PONTY-PORONTY-tól és az Operon Group-tól is, az egyes munkafolyamatokra vonatkozó ÉNGY-ben meghatározott árakat csak egyszer töltötte le, és ebből készített egy fájlt. Ez alapján a fájl alapján készített két mentést, egyet az Operon Group, másikat a PONTY-PORONTY részére. Az Operon Group esetén a végső ajánlati ár megfelelt a [SZEMÉLYES ADAT] által meghatározott keretösszegnek, de [SZEMÉLYES ADAT] nem volt ideje azt egyes sorokra lebontani, így az egyes sorokban maradt az ÉNGY-s ár.¹⁶⁵
169. A költségvetések megalkotását követően [SZEMÉLYES ADAT] azokat megmutatta jóváhagyás céljából a PONTY-PORONTY esetében [SZEMÉLYES ADAT], az Operon Group esetében pedig [SZEMÉLYES ADAT]. [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] jóváhagyták a részükre megmutatott költségvetést.
170. A PONTY-PORONTY teljes költségvetése elkészült 2021. augusztus 19-re. Az Operon Group költségvetése 2021. augusztus 23-án, az ajánlattételi határidő előtti órákban, a PONTY-PORONTY székhelyén került véglegesítésre.
171. Az Építő esetében [SZEMÉLYES ADAT] az ajánlati árakat egy programmal határozta meg, majd ezt követően utólag ellenőrizte, hogy megfeleljen a lehetőségeknek.¹⁶⁶
172. Az Építő költségvetése az Operon Group költségvetésével egyezően 2021. augusztus 23-án, az ajánlattételi határidő előtti órákban, a PONTY-PORONTY székhelyén került véglegesítésre.

IV.2.6. Az ajánlatok benyújtását megelőző egyeztetések összegzése

¹⁶⁴ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 45. kérdésére adott válasz

¹⁶⁵ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 5. és 48. kérdésére adott válasz

¹⁶⁶ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 4. kérdésre adott válasz

173. Összességében megállapítható, hogy a PONTY-PORONTY már a jelen vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárásban benyújtandó ajánlatok előkészítését megelőzően jelezte a többi vállalkozás felé összejátszási szándékát és felhívta a vállalkozásokat az összejátszásra (lásd [SZEMÉLYES ADAT] 2021. augusztus 5-ei email-jét, és az eljárás alá vontak előadását). A vállalkozások nem határolódtak el az összejátszási szándékról való tudomásszerzést követően, és a közbeszerzési eljárás során tanúsított magatartásuk alapján megállapítható, hogy a felhívásnak megfelelően a PONTY-PORONTY tendernyertességének előmozdítására törekedtek. Ennek érdekében a PONTY-PORONTY és az Operon Group tudva egymás magatartásáról ugyanazon személyt [SZEMÉLYES ADAT] bízta meg az ajánlatok elkészítésével.
174. [SZEMÉLYES ADAT] állította össze a PONTY-PORONTY és az Operon Group teljes ajánlatát, így ő mindkét vállalkozás valamennyi ajánlati áráról tudomással rendelkezett.
175. A PONTY-PORONTY és az Operon Group A, C és D épületre vonatkozó ajánlatai között közel teljes azonosság állapítható meg, beleértve az egyedi árazású, a költségvetés készítő programból nem kinyerhető tételeket is („K-tételek”). Továbbá az Operon Group D épületre vonatkozó Excel ajánlata a PONTY-PORONTY fejlécével került benyújtásra.
176. A PONTY-PORONTY ajánlati árainról az Építő is tudomással bírt az ajánlattételre előírt határidő lejárta, illetve az ajánlatok benyújtásának időpontját megelőzően, mivel [SZEMÉLYES ADAT] megküldte [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részére a PONTY-PORONTY által az ajánlattétel során a C épület vonatkozásában alkalmazott árakat, aki továbbította azokat [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY), illetve az ajánlatok véglegesítése, valamint benyújtása során [SZEMÉLYES ADAT] is jelen volt a PONTY-PORONTY székhelyén. Megállapítható, hogy [SZEMÉLYES ADAT] abban a tudatban küldte meg C épületre vonatkozó árazott költségvetést [SZEMÉLYES ADAT] részére, hogy az a PONTY-PORONTY végleges ajánlatát tartalmazza, ugyanis még aznap, néhány órán belül véglegesítette, kinyomtatta és szkennelte a PONTY-PORONTY végül benyújtott ajánlatát. [SZEMÉLYES ADAT] pedig az augusztus 18-án indult „FW: C épület” tárgyú email lánc keretében egy újabb emailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] részére az e-mailt, amivel az Építő árajánlatát megküldte a versenytársaként fellépő vállalkozás munkavállalójának, vélelmezhetően azért, hogy az segítsen a számára az árajánlatának benyújtásában (nyomtatás, szkennelés...).
177. Az Építő és az Operon Group ajánlatának véglegesítésére és benyújtására a beszerzés jelentős értéke ellenére, közvetlenül az ajánlattételi határidő lejárta előtt került sor, úgy, hogy az ajánlatok sikeres benyújtásában a PONTY-PORONTY munkavállalója is segédkezett, pl.: elküldte az Építő aláírási címpéldányát, számítógépével és nyomtatójával közreműködött az elektronikus beadványok elkészítésében.
178. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok, és nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozások munkavállalói és a megbízásuk alapján eljáró személyek annak ellenére, hogy a közbeszerzési eljárás során egymás versenytársaiként jelentek meg, az ajánlatok előkészítése és benyújtása során tájékoztatták egymást a közbeszerzési eljárással összefüggő eseményekről (kiírás, részvételi-összejátszási szándék, bontási jegyzőkönyv), tájékoztatták egymást egyes ajánlati áraiokról, közreműködtek a másik vállalkozás ajánlatának megalkotásához kötődő tevékenységekben, valamint a versenytárs vállalkozások ajánlatának sikeres benyújtása érdekében a PONTY-PORONTY rendelkezésre bocsátotta irodai apparátusát, és munkavállalói is segítséget nyújtottak más vállalkozás ajánlatának benyújtásához kötődő adminisztratív teendők ellátásában.
179. Az együttműködés kezdeményezése, a dokumentációk összeállításában és benyújtásában való segítségnyújtás, valamint a hiánypótlások, az alábbiakban bemutatott alakulása okán a vizsgálat álláspontja szerint megállapítható, hogy a vállalkozások tevékenysége a PONTY-PORONTY tendernyertességének elősegítésére irányult.

IV.3. Az ajánlatok benyújtását követő események

IV.3.1. Az ajánlattételi határidő lejártát követő értesítések

180. A PONTY-PORONTY ([SZEMÉLYES ADAT]) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. augusztus 23-án** először „*Fwd: EKR értesítés, elkészült bontási jegyzőkönyvről*” tárgyú e-mailt, majd később ugyanezen a napon „*Fwd: EKR értesítés, közbeszerzési eljáráshoz benyújtott ajánlatok bontása megtörtént*” tárgyú e-mailt küldött a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre, [SZEMÉLYES

- ADAT] részére¹⁶⁷. Az e-mailben továbbította az EKR rendszer, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárásához kapcsolódó értesítőjét.
181. [SZEMÉLYES ADAT] **2021. augusztus 24-én „Kormányablak bontási”** tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT], [SZEMÉLYES ADAT] és [SZEMÉLYES ADAT] részére¹⁶⁸. Az e-mail csatolmányként megküldte a jelen vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás bontási jegyzőkönyvét, és jelezte, hogy abban megjelölésre került a kiíró rendelkezésére álló anyagi fedezet.
182. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] azért küldhette át a részére a dokumentumot, mert tisztában volt vele, hogy az Építő is szeretne indulni a közbeszerzési eljárásán, ezért tájékoztatásként küldte meg a dokumentumot. Azt nem tudja, hogy miért került [SZEMÉLYES ADAT] részére megküldésre.¹⁶⁹
183. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint nem emlékszik erre az e-mailre, nem tudja, hogy az miért került megküldésre az Építő részére. Nyilatkozata szerint [SZEMÉLYES ADAT] az operatív irányító, részére valószínűleg ezért került megküldésre, és őt automatikusan csatolta [SZEMÉLYES ADAT].¹⁷⁰
184. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint azért küldte meg az e-mailt [SZEMÉLYES ADAT] részére is, mert az Építő is indult a közbeszerzési eljárásán.¹⁷¹
185. Az eljáró versenytanács szerint ennek kapcsán megállapítható, hogy az Operon Group és a PONTY-PORONTY által megbízott [SZEMÉLYES ADAT] az őt megbízó vállalkozással azonos e-mailben tájékoztatta az Építőt is a bontási jegyzőkönyvről. Mindezt annak ellenére tette, hogy közte és az Építő között a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatos jogviszony nem állt fenn, a bontási jegyzőkönyv alapján az Építő nem volt nyertes pozícióban, valamint az EKR rendszeren keresztül az Építő közvetlenül is értesült a bontás eredményéről. Mindezek alapján nem életszerű és nem elfogadható [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata azzal kapcsolatban, hogy miért küldte meg a megbízója mellett egy, a megbízója érdekeivel ellenérdekű, versenytárs vállalkozásnak az e-mailt, ez a tény megerősíti az eljárás alá vont vállalkozások közötti együttműködés és információáramlás fennállását.

IV.3.2. A hiánypótlási felhívás

186. Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártát követően a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárásán indult más vállalkozások mellett az Építő-t, Operon Groupot, illetve a PONTY-PORONTY-ot hiánypótlásra kérte fel.
187. E vállalkozások közül a hiánypótlási felhívásnak egyedül a PONTY-PORONTY tett eleget, az Építő és az Operon Group nem teljesítették a hiánypótlást.
188. Először az Operon Group és a PONTY-PORONTY került hiánypótlásra felhívásra, ugyanis az Operon Group nyújtott be a legalacsonyabb, míg a PONTY-PORONTY a második legalacsonyabb ajánlati árral ajánlatot, így a kiíró ezt a két ajánlatot vetette alá részletes elemzésnek.¹⁷²
189. Az Operon Group és a PONTY-PORONTY eljárás alá vont vállalkozások tekintetében előírt hiánypótlás részben ugyanazokat, a fennmaradó részben pedig ugyanazon ajánlati részekhez (Szakember önéletrajzok) kötődő, azonos jellegű hibákat vetette fel mindkét ajánlattevő vonatkozásában.
190. Az Operon Group és a PONTY-PORONTY 2021. szeptember 6-án kerültek hiánypótlásra felhívásra. A PONTY-PORONTY határidőben, 2021. szeptember 8-án benyújtotta hiánypótlását.
191. A kiíró 2021. szeptember 10-én zárta ki az eljárásból a PONTY-PORONTY-ot és az Operon Groupot.¹⁷³
192. A PONTY-PORONTY ([SZEMÉLYES ADAT]) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. szeptember 8-án „Fwd: EKR értesítés hiánypótlás benyújtásáról”** tárgyú e-mailt küldött a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre, [SZEMÉLYES ADAT] részére.¹⁷⁴ Az e-mailben továbbította az EKR rendszer, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárásához kapcsolódó értesítőjét.

¹⁶⁷ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹⁶⁸ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹⁶⁹ VJ/39-35/2021. sz. Építő meghallgatási jegyzőkönyv 10. kérdésére adott válasz

¹⁷⁰ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 12. kérdésére adott válasz

¹⁷¹ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 15. kérdésére adott válasz

¹⁷² VJ/39-52/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁷³ VJ/39-52/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁷⁴ VJ/39-33/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

193. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint az Operon Group esetében a hiánypótlás be nem nyújtására vonatkozó döntést [SZEMÉLYES ADAT] hozta meg.¹⁷⁵
194. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint, tudomása szerint még a hiánypótlás elbírálása előtt kizárták az Operon Groupot, egyébként a hiánypótlási felhívásnak eleget tettek volna.¹⁷⁶
195. Kiemelendő, hogy a hiánypótlási felhívás időpontjában a legkedvezőbb, nyertes helyzetben lévő ajánlattevő az Operon Group volt, amit az Operon Group is tudott az ajánlatok bontását követően.
196. Megállapítható, hogy [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata, miszerint még a hiánypótlás elbírálása előtt kizárták az Operon Groupot, nem helytálló, iratellenes, ugyanis arra csak 2021. szeptember 10-én, két nappal a hiánypótlást követően került sor.
197. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozatában nem adott elő olyan tényezőt, amely miatt az Operon Group nyertes helyzete ellenére nem tudta volna teljesíteni a hiánypótlási felhívásban foglaltakat. Ezzel ellentétben, nyilatkozata szerint eleget kívántak volna tenni a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak, ha nem zárták volna ki őket a határidő lejártát megelőzően.
198. Az eljáró versenytanács szerint megállapítható, hogy az Operon Group nyertes helyzete ellenére sem tett eleget a hiánypótlási felhívásnak és nem törekedett egy, a térségben kiemelkedő értékű közbeszerzési eljárás megnyerésére, úgy, hogy [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata alapján megerősítetten nem merült fel olyan körülmény, amely lehetetlenné tette volna a vállalkozás számára a hiánypótlás teljesítését, vagy a beruházás megvalósítását.
199. Tekintettel a PONTY-PORONTY és az Operon Group ajánlatai közötti nagymértékű átfedésre is, az Operon Group ezzel a magatartásával a PONTY-PORONTY tendernyertességének elősegítésére törekedett, ugyanis a hiánypótlás elmaradásának eredményeképp a PONTY-PORONTY lett volna a közbeszerzési eljárás nyertese, hiszen a PONTY-PORONTY adta a második legalacsonyabb árat.
200. Az Építő 2021. szeptember 20-án hívta fel az ajánlatkérő a hiánypótlásának benyújtására. Az Építő nem nyújtott be hiánypótlást, és a kiíró ennek következtében 2021. szeptember 27-én kizárta. Az Építő ekkor az ajánlattevők sorrendjében második volt a végül nyertes Bács-Integrál Kft. mögött, a két vállalkozás ajánlati ára között 20.000,- Ft különbség volt.¹⁷⁷
201. Az Építő nyilatkozata szerint azért nem nyújtotta be a hiánypótlást, mivel a hiánypótlás kézhezvételét követően vették észre, hogy az EKR felületen tévesen, mint munkavállalót jelöltek meg alkalmassági követelményként megjelölt szakembereket, és nem tudták, hogy ezt az elírást hogyan tudnák javítani. Emellett látták, hogy az Építő ajánlatánál alacsonyabb árral is nyújtottak be ajánlatot.¹⁷⁸
202. A PONTY-PORONTY ([SZEMÉLYES ADAT]) a bajaipalyazat@gmail.com e-mail címről **2021. szeptember 27-én** „*Fwd: EKR értesítés, ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról*” tárgyú e-mailt küldött a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre, [SZEMÉLYES ADAT]¹⁷⁹. Az e-mailben továbbította az EKR rendszer, a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó értesítőjét.
203. [SZEMÉLYES ADAT] nem tudott nyilatkozatot fűzni az e-mailekhez.¹⁸⁰
204. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint minden értesítést, ami érkezik az EKR rendszerből, azt automatikusan tovább küld [SZEMÉLYES ADAT] részére, más teendője nem volt ezekkel kapcsolatban.¹⁸¹
205. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint azért került megküldésre a részére az értesítés, mert [SZEMÉLYES ADAT] jelezte felé, hogy történt valami a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Az üzenetek, amiket [SZEMÉLYES ADAT] továbbított a részére, tudomása szerint mind a PONTY-PORONTY EKR értesítései.¹⁸²
206. A fentiek alapján megállapítható, hogy az Operon Group a hiánypótlás nem teljesítésével a PONTY-PORONTY tendernyertességének elősegítésére törekedett.
207. Az Építő részéről a hiánypótlás teljesítésének elmaradása alátámasztja azt, hogy az Építő is a PONTY-PORONTY tendernyertességét szolgálta, ugyanis az Építő és a végül nyertes Bács-Integrál Kft. ajánlata között mindössze 20.000,- Ft különbség volt és az Építő annak ellenére nem teljesítette a

¹⁷⁵ VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 47. kérdésére adott válasz

¹⁷⁶ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 28. kérdésére adott válasz

¹⁷⁷ VJ/39-52/2021., illetve VJ/39-10/2021. sz. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatszolgáltatás

¹⁷⁸ VJ/39-87/2021. sz. Építő Bt. adatszolgáltatás

¹⁷⁹ VJ/39-323/2021. sz. Ponty-Poronty bizonyíték-összefoglaló

¹⁸⁰ VJ/39-36/2021. sz. Operon meghallgatási jegyzőkönyv 15-18. kérdésekre adott válaszok

¹⁸¹ VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 28-31. kérdéseire adott válaszok

¹⁸² VJ/39-41/2021. sz. [SZEMÉLYES ADAT] meghallgatási jegyzőkönyv 16-22. kérdésére adott válasz

hiánypótlást, hogy a közbeszerzési eljárás korábbi eseményei alapján láthatta, hogy a Bács-Integrál Kft. esetleges kizárása esetén megnyerhetné a tendert. Ugyanis nem életszerű, és nem racionális piaci magatartás az, ha egy második helyen lévő, reális nyereséssel bíró vállalkozás nem teljesíti a hiánypótlást. Emellett nem életszerű és elfogadható az Építő azon nyilatkozata, hogy egy szakember megadott jogviszonyának módosítása olyan nehézségek elé állította volna a vállalkozást, amelyet egy kiemelt jelentőségű tender esetleges megnyerése érdekében ne tudtak volna megoldani. A fent bemutatottak alapján levonható az az okszerű és életszerű következtetés, hogy az Építő nem kívánt valódi versenyző tevékenységet kifejteni a vizsgált tender kapcsán, az ajánlatával – amely mind a PONTY-PORONTY, mind az Operon Group ajánlati áránál magasabb volt – csupán látszólag versenyző ajánlatot kívánt benyújtani, amit a PONTY-PORONTY és az Operon Group kizárását követően már nem kívánt fenntartani, hiszen az okafogyottá vált.

V.

Az eljárás alá vontak álláspontja

208. Az eljárás alá vont vállalkozások az előzetes álláspont kiadása előtt nem terjesztettek elő védekezést a jogsértésre vonatkozóan, az előzetes álláspontot követően pedig egyezségi eljárásban vettek részt, amely alapján tett egyezségi nyilatkozatukban az előzetes álláspontban rögzítetteknek megfelelően ismerték el a tényállást és a vizsgált magatartás értékelését.

VI.

Jogszabályi háttér

209. A Tpv. 11. § (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A Tpv. 11. § (2) bekezdése alapján ez a tilalom vonatkozik különösen: a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására; b) az előállítás, forgalmazás, műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására; c) a beszerzési források felosztására, illetve a közülük való választás lehetőségének korlátozására, valamint az üzletfelek meghatározott körének valamely áru beszerzéséből történő kizárására; d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.
210. A Tpv. 13. § (1) bekezdése szerint nem esik a tilalom alá a megállapodás, ha csekély jelentőségű. A Tpv. 13. § (2) bekezdés a) pontja alapján csekély jelentőségű a versenytársak közötti megállapodás, ha a megállapodást kötő feleknek és az azoktól nem független vállalkozásoknak az együttes részesedése az érintett piacok egyikén sem haladja meg a tíz százalékot. Ugyanezen szakasz (2a) bekezdése alapján versenytársak közötti megállapodás az olyan vállalkozások között létrejött megállapodás, amelyek az érintett piacok bármelyikén egymásnak tényleges vagy lehetséges versenytársai. A (3) bekezdés értelmében nem alkalmazható az (1) bekezdés a versenytársak közötti olyan megállapodásra vagy összehangolt magatartásra, amelynek célja a verseny korlátozása, megakadályozása vagy torzítása, így különösen a vételi vagy eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározása, az előállítás vagy a forgalmazás korlátozása, a piac felosztása, ideértve a versenyztetéssel kapcsolatos összejátszást, az import- vagy exportkorlátozást is (a továbbiakban: kartell), valamint bármely közvetlenül vagy közvetve a vételi vagy az eladási árak rögzítésére irányuló más megállapodásra vagy összehangolt magatartásra.
211. A Tpv. 14. § (1) bekezdése szerint az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. A Tpv. 14. § (2) bekezdése alapján a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt - a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. A Tpv. 14. § (3) bekezdése szerint földrajzi terület az, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja

- az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni
212. A Tptv. 73/A. §-ának (1) bekezdése szerint, ha a 11. §-ban vagy a 21. §-ban, illetve az EUMSZ. 101. vagy 102. cikkében tilalmazott magatartás miatt indított eljárásban a vizsgálatot lezáró jelentés alapján az eljáró versenytanács a feltárt tényállásra és az azt alátámasztó bizonyítékokra figyelemmel az eljárás gyors és eredményes befejezése szempontjából azt célszerűnek tartja, az ügyfelet felhívhatja, hogy írásban jelezze, kíván-e a (2) bekezdés szerinti egyezségi eljárásban részt venni.
213. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése értelmében ha az ügyfél az (1) bekezdés szerinti felhívásra válaszul az eljáró versenytanács által meghatározott – legfeljebb tizenöt napos – határidőn belül írásban jelzi, hogy kész egyezségi eljárásban részt venni, az eljáró versenytanács az ügyfelet meghallgatja, ennek során közli az ügyféllel, hogy vele szemben mely magatartás miatt, milyen bizonyítékok alapján, várhatóan milyen jogsértést állapítana meg, és milyen szempontok alapján, milyen összeghatárok között szabna ki bírságot. Ha az ügyfél és az eljáró versenytanács az eljárás gyors és eredményes befejezését nem veszélyeztető időn belül e tényezők tekintetében közös álláspontra jut, az eljáró versenytanács – legfeljebb tizenöt napos határidő tűzésével – felhívja az ügyfelet arra, hogy nyújtsa be egyezségi nyilatkozatát. Az e § szerinti nyilatkozattételi határidők elmulasztása miatt igazolási kérelem benyújtásának nincs helye
214. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése értelmében az egyezségi nyilatkozat a (2) bekezdés szerint kialakult közös álláspontra megfelelően tartalmazza
- a) az ügyfélnek a jogsértő magatartásban való részvételét elismerő egyértelmű nyilatkozatát,
  - b) a magatartásnak és jogi megítélésének, a magatartás céljának, megvalósítása módjának, időtartamának, valamint az ügyfél abban való részvétele módjának és mértékének tényyszerű és tömör leírását,
  - c) az ügyfél által elfogadhatónak ítélt legmagasabb bírságösszeget,
  - d) az ügyfél nyilatkozatát arról, hogy az eljáró versenytanács a (2) bekezdésben előírtakról megfelelően tájékoztatta és lehetőséget adott azzal kapcsolatos álláspontjának megfelelő kifejtésére,
  - e) az ügyfél nyilatkozatát arról, hogy ha az előzetes álláspont és a határozat tartalma az elismerő nyilatkozatban foglaltakkal megegyezik, további eljárási lépéseket, így különösen további iratbetekintést és tárgyalás tartását nem kezdeményezi, továbbá
  - f) az ügyfél nyilatkozatát arról, hogy előzetesen lemond a határozattal szembeni jogorvoslat jogáról.
215. A Tptv. 73/A §-ának (4) bekezdése szerint a 73. § (1) bekezdésétől eltérve, az egyezségi nyilatkozatot tevő ügyfél az előzetes álláspontra legfeljebb tizenöt napon belül köteles egyértelműen nyilatkozni arról, hogy az előzetes álláspont tartalma érdemben megegyezik az egyezségi nyilatkozatban foglaltakkal, vagy hogy az egyezségi nyilatkozatot visszavonja
216. A Tptv. 73/A §-ának (5) bekezdése szerint az egyezségi nyilatkozat a határozattal szembeni jogorvoslati határidő leteltéig és kizárólag akkor vonható vissza, ha az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának, illetve azt követően határozatának tartalma az egyezségi nyilatkozatban foglaltaktól érdemben eltér, ideértve azt az esetet is, ha a kiszabott bírság összege a (3) bekezdés c) pontja szerinti összeget meghaladja. Ebben az esetben a (3) bekezdés a) pontja szerinti elismerő nyilatkozat bizonyítékként nem vehető figyelembe
217. A Tptv. 73/A §-ának (6) bekezdése szerint az egyezségi eljárásban részt vevő ügyfél köteles ezt a tényt, valamint az egyezségi eljárás során megismert bármilyen információt a versenyfelügyeleti eljárás befejezéséig titokban tartani
218. A Tptv. 73/A §-ának (7) bekezdése az egyezségi nyilatkozat és a nyilatkozat benyújtásának ténye az 55. § (5) bekezdésében meghatározott időpontig korlátozottan megismerhető adat. Az 55. § (5) bekezdésében meghatározott időpontot követően az egyezségi nyilatkozatba csak a többi ügyfél tekinthet be azzal, hogy az egyezségi nyilatkozatról másolat nem, csak feljegyzés készíthető. Az 55. § (3) bekezdése szerinti harmadik személy az egyezségi nyilatkozatba nem tekinthet be, arról másolatot, feljegyzést nem készíthet. Az egyezségi nyilatkozat visszavonása esetén a nyilatkozatot az arról készült másolatokkal együtt vissza kell szolgáltatni a nyilatkozatot tevő vállalkozásnak.
219. A Tptv. 73/A. § (7) bekezdése szerint az egyezségi nyilatkozat, továbbá – az 55. § (5) bekezdésében meghatározott időpontig – a nyilatkozat benyújtásának ténye korlátozottan megismerhető adat. Az

- egyezségi nyilatkozatot csak a többi ügyfél ismerheti meg az 55. § (5) bekezdésében meghatározott időpontot követően azzal, hogy az egyezségi nyilatkozatba való betekintésre és az abban foglaltak felhasználására az 55/A. § (1) bekezdés d) pontja szerinti adatokra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az 55. § (3) bekezdése szerinti harmadik személy az egyezségi nyilatkozatot nem ismerheti meg. Az egyezségi nyilatkozat visszavonása esetén a nyilatkozatot az arról készült másolatokkal együtt vissza kell szolgáltatni a nyilatkozatot tevő vállalkozásnak.
220. A Tpvt. 73/A. § (8) bekezdése alapján a (7) bekezdés szerint iratbetekintésre jogosult az egyezségi nyilatkozatban szereplő adatokat védelemhez való jogának gyakorlása érdekében és csak abban a bíróság előtti eljárásban használhatja fel, amely kapcsolódik ahhoz a versenyfelügyeleti eljáráshoz, amelyben az iratbetekintést engedélyezték, és amely
- a) a kartell résztvevőivel szemben egyetemlegesen megállapított bírság összegének a kartell résztvevői közötti elosztására; vagy
  - b) a 11. §-ban és a 21. §-ban, illetve az EUMSZ. 101. és 102. cikkében tilalmazott magatartás elkövetését megállapító határozattal szembeni jogorvoslat elbírálására vonatkozik.
221. A Tpvt. 73/A. § (9) bekezdése alapján a (7) bekezdés szerint iratbetekintésre jogosult köteles a visszavont egyezségi nyilatkozatban szereplő adatokat és az egyezségi nyilatkozat benyújtásának és visszavonásának tényét a versenyfelügyeleti eljárás befejezéséig titokban tartani.
222. A Tpvt. 55 §-ának (5) bekezdése szerint az (1)-(3) bekezdés szerint iratbetekintésre jogosult a hivatalból indult eljárás irataiba csak a vizsgálat befejezését követően, az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának, illetve - ha arra korábban sor kerül - a vizsgálatot lezáró jelentésnek a 73. § szerint az ügyfelek részére való megküldését követően tekinthet be azzal, hogy az (1) és (2) bekezdés szerint iratbetekintésre jogosult ezen időpontot megelőzően is betekinthez abba az iratba, amelynek megismerése az eljárás során hozott külön jogorvoslattal megtámadható végzéssel szembeni jogorvoslati joga gyakorlásához feltétlenül szükséges.
223. A Tpvt. 55 §-ának (6) bekezdése szerint az ügyfél kérelme alapján az eljáró versenytanács az (5) bekezdésben megjelölttől eltérő okból is engedélyezheti a vizsgálatot lezáró jelentés, illetve az előzetes álláspont ügyfeleknek való megküldése előtt meghatározott iratokba a betekintést, ha az nem veszélyezteti az eljárás eredményességét.
224. Az egyezségi eljárás keretében a GVH jogalkalmazási gyakorlatát az egyezségi eljárásról szóló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének – 2/2018. és 1/2021. számú közleménnyel módosított – 10/2017. közleménye (továbbiakban: Egyezségi közlemény) tartalmazza.
225. A Tpvt. 76. § (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanács határozatában
- f) megállapítja a jogsértés tényét,
  - k) bírságot szab ki,
  - i) jogsértés megállapítása esetén arányos és a jogsértés megszüntetéséhez vagy a jogsértés hatásainak kiküszöböléséhez szükséges kötelezettséget - ideértve a magatartásra vonatkozó, vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket - ír elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén szerződéskötésre kötelez.
226. A Tpvt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. Ugyanezen szakasz (1b) pontja szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A Tpvt. 78. § (3) bekezdése szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VII. Jogi értékelés

VII.1. Hatály

227. A Tpvt. 11. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.
228. A Tpvt. 11. § (2) bekezdése szerint ez a tilalom vonatkozik különösen:
- a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;
  - d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.
229. A fentebb ismertetett tényállásra a Tpvt. rendelkezései alkalmazandók, tekintettel arra, hogy a Tpvt. hatálya a Tpvt. 1. § (1) bekezdése alapján kiterjed a jogi személynek Magyarország területén tanúsított piaci magatartására.
230. Mindezek alapján az V. fejezetben ismertetett tényállás értékelését a Tpvt. szerint kell elvégezni.
231. A Tpvt. 44. § (2) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárást a GVH folytatja le. A GVH illetékességét a Tpvt. 45. §-a állapítja meg.

VII.2. A jogsértéssel érintett piac

232. Ármeghatározó, illetve piacfelosztó kartell (kőkemény kartell) esetén a piaci részesedés meghatározásának nincs jelentősége, tekintettel arra, hogy a csekély piaci részesedésen alapuló mentesülés kőkemény kartell esetén kizárt. Az ilyen ügyekben az eljárás alá vont vállalkozások magatartásának jogi megítélése szempontjából az érintett piac meghatározásának nincs jelentősége, ezért azt teljes pontossággal nem szükséges meghatározni.¹⁸³
233. A versenykorlátozó célú megállapodások esetében az érintett piacot a megállapodásban részes felek magatartása határozza meg, amennyiben is versenyellenes tevékenységüket e piacra összpontosítják.¹⁸⁴
234. A jogalkalmazási gyakorlat szerint közbeszerzést érintő egyeztetések vizsgálata esetén az érintett piacot az adott közbeszerzés tárgya képezi.¹⁸⁵ Mindezek alapján a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartások szempontjából az érintett termékpiacot alapvetően az a közbeszerzési eljárás jelenti, amelyen az eljárás alá vont vállalkozások ajánlattevőként léptek fel.
235. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban a fentiekre figyelemmel a vizsgált magatartással érintett termékpiacot az ajánlatkérő által megjelölt épület energetikai felújítása érdekében kiírt közbeszerzési eljárás képezte.
236. Az eljárás alá vontak jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartása nyílt közbeszerzési eljárást érintett, amelyek esetén bármely piaci szereplő lehet ajánlattevő, amely megfelel a minimális pénzügyi és gazdasági alkalmassági követelményeknek és meg tudja valósítani a felhívásban megjelölt építési beruházást. Az érintett közbeszerzési eljárás a teljesítés helye alapján egy konkrét földrajzi területre koncentrálódott, az Baja városát érintette.

VII.3. Az értékelés keretei

VII.3.1. Versenykorlátozó megállapodások, összehangolt magatartások

237. A versenyjogi értékelés kapcsán leszögezendő, hogy a vállalkozások közötti megállapodások, összehangolt magatartások versenyjogi megítélésének kiindulópontja azon követelmény, hogy a vállalkozások piaci döntéseiket önállóan hozzák meg, mellőzve a versenytársaikkal akarategységben tanúsított piaci magatartást.¹⁸⁶ A piaci szereplőknek saját maguknak, önállóan kell kialakítaniuk a

¹⁸³ Leg. Bír. Kfv.IV.37.236/2009/11., Vj-20-2005.; Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6., Vj-162/2004.; Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.217/2010/4., Vj-36/2008.

¹⁸⁴ T-71/03. sz. Tokai Carbon kontra Bizottság ügyben hozott ítélet [EBHT 2005., 10. o.] 90. pontja

¹⁸⁵ Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.798/2006/7. számú ítélet, VJ-74/2004.

¹⁸⁶ Főv. Ítéltábla 2.Kf. 27.052/2007/22., VJ-138/2002

- piacon általuk alkalmazott politikát, követett magatartást, s ez az elvárás meggátol minden közvetlen vagy közvetett kapcsolatot az egymástól független piaci szereplők között.¹⁸⁷
238. A Tptv. 11. §-a és az EUMSZ. 101. cikke szerinti megállapodás – összhangban az uniós gyakorlattal – nem esik egybe a polgári jogi vagy társasági jogi értelemben vett megállapodással. A versenyjogi értelemben vett megállapodás nemcsak írásos szerződés formájában, hanem egyéb módon is létrejöhet. Szükséges és egyben elegendő feltétele, ha az érintett felek akarategyezsége megállapítható, vagy a felek megállapodásra utaló magatartást tanúsítanak. Megállapodás jön létre a felek között, ha csatlakoznak egy közös tervhez, amely korlátozza, vagy feltehetőleg korlátozza önálló gazdasági tevékenységüket azáltal, hogy meghatározza a piacon követendő magatartás, vagy magatartástól tartózkodás irányát. Írásba foglalása, formális elemek jelenléte, szerződéses jogkövetkezmények vagy végrehajtási intézkedések meghatározása nem szükséges a megállapodás létrejöttéhez.¹⁸⁸ A megállapodás ténye lehet a résztvevők magatartásával kifejezett vagy abba beleértett, azaz szükséges és egyben elegendő feltétel, ha az érintett felek akarategyezsége megállapítható vagy a felek megállapodásra utaló magatartást tanúsítanak.¹⁸⁹ Nem szükséges továbbá a jogsértés megállapításához, hogy a felek előzetesen egy átfogó tervben állapodjanak meg. A törvényi tilalom kiterjed olyan az egyezkedési folyamat során létrejövő be nem fejezett egyetértésekre, részleges és feltételes megállapodásokra, amelyek összességükben vezetnek azután egy végleges megállapodásra.
239. Jóllehet a Tptv. 11. §-a különbséget tesz a megállapodás és az összehangolt magatartás fogalma között, ennek célja, hogy a jogszabályhely tilalma alá vonja az együttműködés minden olyan formáját is, amely esetében az ugyan nem éri el egy megállapodásként aposztrofálható szintet, de amely elegendő ahhoz, hogy a felek tudatosan, tényleges együttműködésre cseréljék a verseny kockázatait. Összehangolt magatartásnak minősül ezért, ha egy bizonyos magatartás tanúsítása előtt az érintett vállalkozások közvetlen találkozókat szerveznek, azon részt vesznek, és ott a magatartások lehetséges módzatairól tárgyalnak és megállapodnak. Ez ugyanis lehetővé teszi, hogy a versenytársak által követendő magatartás számításba vételével határozzák meg piaci magatartásukat, így hozott döntéseik függetlennek és spontánnak nem tekinthetők.¹⁹⁰
240. Jóllehet a függetlenség követelménye nem fosztja meg a vállalkozásokat attól, hogy intelligens módon alkalmazkodjanak versenytársaik tényleges vagy feltételezett jövőbeli magatartásához, szigorúan kizár e versenytársak között minden olyan közvetlen vagy közvetett kapcsolatot, amelynek célja vagy hatása akár valamely tényleges vagy potenciális versenytárs magatartásának befolyásolása, akár pedig e versenytárs számára annak feltárása, hogy ő maga milyen piaci magatartás tanúsításáról döntött, vagy milyen magatartást fontolgat.¹⁹¹
241. Így a versenykorlátozás tilalma alá eshet egy magatartás akkor is, ha a felek ugyan nem csatlakoztak kifejezetten valamilyen, a piaci magatartásukat meghatározó közös tervhez, mégis tudatosan alkalmazzák az összejátszás olyan formáit, amelyek elősegítik piaci magatartásuk koordinálását.¹⁹² A magatartások e tudatos összehangolására az érintettek közötti közvetlen kapcsolat hiányában is sor kerülhet, a lényeg az, hogy a versenytársak tudata találkozzék, azaz egymás magatartására tekintettel versenykorlátozóan alakítsák saját magatartásukat.¹⁹³
242. A versenyjogi gyakorlat szerint „a vállalkozások magatartása egymástól való függetlenségének követelménye kizár minden olyan közvetlen vagy közvetett kapcsolatot a piaci szereplők között, amelynek célja vagy hatása a versenytársak piaci magatartásának befolyásolása, vagy a saját maga által követendő magatartás feltárása a versenytársak előtt. A kartellmagatartások (megállapodás, összehangolt magatartás, döntés) az egyeztetés révén kizárják a piaci magatartással kapcsolatos bizonytalanságot. Így a vállalkozások közötti kapcsolatfelvétel célja, vagy hatása, a vállalkozások

¹⁸⁷ A Vj-69/2008/538., Vj-69/2008/539., Vj-69/2008/564. sz. határozat 198-201. pont

¹⁸⁸ Lásd például a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.564/2007/18. számú ítéletét, vagy az Elsőfokú Bíróságnak a T-41/96. sz. Bayer kontra Európai Bizottság ügyben 2000. október 26-án hozott ítéletét, és a T-49/02-T-51/02. sz. Brasserie Nationale SA és társai kontra Európai Bizottság ügyekben 2005. július 27-én hozott ítéletet.

¹⁸⁹ Lásd a T-325/01. sz. DaimlerChrysler AG kontra Európai Közösségek Bizottsága ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítélet [EBHT 2005., II-3319. oldal] 199–200. pontjait.

¹⁹⁰ Főv. Ítéltábla 2.Kf. 27.798/2006/7

¹⁹¹ A 40-48/73. sz. *Suiker Unie és mások kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet [EBHT 1975] 1663. o.

¹⁹² Lásd még a T-7/89. sz. *Hercules kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet [EBHT 1991.] II-1711. o., 256. pontját

¹⁹³ Főv. Ítéltábla 2.Kf. 27.713/2006/6., Főv. Ítéltábla 2. Kf. 27.212/2003/17

- piacon tanúsított magatartásának összehangolása, kizárja a vállalkozások által követett magatartások autonóm, egymástól függetlenül tanúsított, spontán, párhuzamos jellegének a megállapíthatóságát.¹⁹⁴
243. Ha egy vállalkozás versenytársai előtt felfedi az általa a piacon a jövőben tanúsítandó magatartást (pl. alkalmazni kívánt árait, felmerült költségeit, kapacitásait, ügyfélállományára vonatkozó egyéb adatokat stb.) és versenytársait – jövőbeni magatartásuk befolyásolása céljából – ugyanezen magatartásra buzdítja, ésszerűen feltételezheti, hogy versenytársai az általa közölt információknak megfelelő magatartást fognak tanúsítani, vagy legalábbis figyelembe fogják venni azokat a piacon követett magatartásuk meghatározásakor. Mindez azt eredményezi, hogy az érintett vállalkozások a verseny kockázatai helyébe a köztük lévő kooperációt léptetik.
244. Az összehangolt magatartás feltétele a vállalkozások közötti kapcsolat. Ez a feltétel teljesül, ha egy versenytárs felfed jövőbeli piaci magatartásával kapcsolatos információkat és ezt a másik versenytárs kérelmezte, vagy legalábbis elfogadta. Egy összehangolt magatartás bizonyításához nem szükséges azt bizonyítani, hogy az érintett vállalkozás formálisan elfogadta, hogy egy bizonyos magatartást fog tanúsítani, vagy, hogy a versenytársak megállapodtak a jövőben tanúsítandó magatartásukról az érintett piacon. Elegendő, ha a szándéknyilatkozata révén a versenytárs kiiktatta, vagy jelentős mértékben csökkentette az érintett piacon a tőle várható magatartás kapcsán a versenytársak oldalán felmerülő kockázatot.¹⁹⁵
245. Jóllehet az összehangolt magatartás fogalma feltételezi nem csak az egyeztetésnek, hanem valamilyen ebből fakadó piaci magatartásnak is a megvalósítását és a kettő közötti okozati kapcsolatot is, vélelmezhető, hogy az egyeztetésen résztvevő, majd a piacon továbbra is jelen lévő vállalkozások figyelembe veszik a versenytársakkal kicserélt információkat a saját piaci magatartásuk alakítása során. Különösen igaz ez, ha az egyeztetés hosszú időn keresztül, rendszeres jelleggel folytatódik. Az ilyen összehangolt magatartás a törvényi tilalomba ütközik akkor is, ha nem azonosítható a versenykorlátozó hatása a piacon.¹⁹⁶ A versenyjog tehát tilalmazza a vállalkozások közötti koordináció azon fokát is, amely ugyan nem éri el a megállapodás szintjét, de a gyakorlatban a vállalkozások versenyt veszélyeztető kooperációját jelenti, a vállalkozások közötti együttműködés olyan formáját, amely a verseny, valamint a verseny kockázatainak, vagy azok egy részének helyébe lép, vagy szándékozik lépni. Az összehangolt magatartás fogalma olyan együttműködési formát jelent a vállalkozások között, amely révén – anélkül, hogy a vállalkozások eljutnának egy megállapodás megkötéséig – a vállalkozások a verseny kockázatait tudatosan helyettesítik [*knowingly substitute*, más magyar fordításban: szándékosan kiiktatják¹⁹⁷] az egymás közötti gyakorlati együttműködéssel.¹⁹⁸

VII.3.2. Versenykorlátozó cél, illetve hatás

246. A versenykorlátozó cél objektív, a felek szándékától független fogalom. Versenykorlátozás a célja az olyan magatartásnak, amely természeténél fogva magában hordozza a versenykorlátozás lehetőségét.
247. Amennyiben a versenyfelügyeleti eljárás során megállapítást nyert, hogy a gazdasági szereplők megállapodtak, és ez a megállapodás a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását akár csak célozza is, már megvalósul a versenyjogi jogsértés. Éppen ezért, a jogsértés megállapításához a megállapodás tényleges piaci hatásának vizsgálata szükségtelen. Nem a jogsértés megállapítására, hanem esetleg a szankció, így a bírság mértékének megállapítására tartozó kérdés lehet az, hogy a versenytorzító célú, vagy erre alkalmas megállapodás konkrétan ki is fejtett-e ilyen hatást.¹⁹⁹
248. Egy megállapodás vagy összehangolt magatartás versenykorlátozó célúnak minősül, amennyiben jellege alapján a verseny korlátozására alkalmas. Mind a magyar, mind az európai joggyakorlat egységes abban, hogy nem szükséges megvizsgálni a megállapodás, illetve az összehangolt magatartás versenyre gyakorolt tényleges vagy potenciális hatásait, amennyiben a versenykorlátozó cél bizonyítást nyert.

¹⁹⁴ Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.798/2006/7. sz. ítélete a VJ-74/2004. sz. ügyben.

¹⁹⁵ T-25/95 - Cimenteries CBR kontra Bizottság, 1852. pont

¹⁹⁶ Lásd még a C-199/92 P. sz. *Hüls kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet [EBHT 1999.] I-4287. o., 158-166. pontjait illetve a C-8/08 sz., 2009. február 19-én hozott T-Mobile Netherlands és társai ítélet, EU:C:2009:343, 51. pontját

¹⁹⁷ C-286/12. P. sz., Dole kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2015:184) 56. pontja

¹⁹⁸ Lásd például C-8/08. sz. T-Mobile Netherlands ügyben hozott ítélet 26. pontját; a C-89/85. és további sz. Wood Pulp egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1993., 1307. o.) 63. pontját.

¹⁹⁹ Főv. Ítéltábla 2.Kf.27.650/2010/7. szám

249. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint „annak értékeléséhez, hogy egy megállapodás versenykorlátozó célú-e, figyelembe kell venni a megállapodást, az általa elérni kívánt célokat és azokat a gazdasági és jogi összefüggéseket, amelyeknek részét képezi.”²⁰⁰
250. A Versenytanács joggyakorlata²⁰¹ szerint versenykorlátozás a célja az olyan magatartásnak, amely természeténél fogva magában hordozza a versenykorlátozás lehetőségét. Ilyen magatartásnak minősül például az árrögzítés, a piacfelosztás vagy a kibocsátás korlátozása, hiszen ezen magatartások az erőforrások nem megfelelő elosztását eredményezik és csökkentik a fogyasztói jólétet. Számos tényezőtől függ, hogy egy megállapodásnak célja volt-e a verseny korlátozása.²⁰²

VII.3.3. Árrögzítés, piacfelosztás

251. A versenyjogi gyakorlat a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjában rögzített árrögzítést a legsúlyosabb versenyjogsértések egyikének tekinti. Ennek oka, hogy az „árrögzítő megállapodás esetén az árak már nem a valóságos piaci viszonyok mutatói, nem képesek tükrözni a fogyasztók értékítéletét és jutalmazni a jobb forráskihasználást, illetve büntetni a hatékonyság hiányát.”²⁰³
252. Amennyiben az árak egyeztetését versenytársak tanúsítják, kökemény versenykorlátozásról van szó. A bírói gyakorlat szerint „nem merülhet fel a jogsértések megállapítását kizáró módon megengedett együttműködés, ha a piac szereplői, kiiktatva a közpénzek optimális felhasználásának érvényesülését biztosító garanciális előírásokat, az ajánlattévő tudta nélkül, előzetesen egyeztetik ajánlataikat és áraikat.”²⁰⁴
253. A Versenytanács gyakorlata²⁰⁵ szerint a vállalkozásokat jobb teljesítményre ösztönző kockázatok egyik fontos eleme, hogy nem ismerik a tényleges és lehetséges piaci szereplők szándékait, terveit. A potenciális versenytársak közötti, arra irányuló egyeztetés, hogy mikortól, vagy éppen meddig nem lépnek be egymás hagyományos piacaira, piacfelosztó megállapodásnak minősülve a spontán piaci folyamatok versenyjog-ellenes önérdékű szabályozását jelenti.²⁰⁶ A Versenytanács gyakorlata szerint a közbeszerzési eljárásokban vagy egyéb versenyeztetési eljárásokban megvalósuló összejátszás is lényegében piacfelosztást valósít meg.²⁰⁷

VII.4. A bizonyítékok értékelésének keretei

254. A jogsértés megállapításához olyan bizonyítékokat kell előterjeszteni, amelyek a jogilag megkövetelt módon igazolják a jogsértést megvalósító körülmények fennállását.²⁰⁸ A felmerülő bármilyen kételynek annak a vállalkozásnak a javát kell szolgálnia, amely a jogsértést megállapító határozat címzettje.²⁰⁹ A jogsértés fennállása nem a jogilag megkövetelt módon megállapított, ha kétség áll fenn annak kapcsán. Ez esetben ugyanis tekintettel kell lenni az ártatlanság vélelmére, amely az uniós jogrend által védett alapvető jogok része, és amely szerepel az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL 2007. C 303., 1. o.) 48. cikkének (1) bekezdésében. A kérdéses jogsértések jellegéből és az ezt követő büntetések komolyságából és jellegéből adódóan az ártatlanság vélelmének elve alkalmazandó azokban a vállalkozásokat érintő, versenyszabályok megsértésére vonatkozó eljárásokban, amelyek bírság vagy kényszerítő bírság megállapításához vezethetnek.²¹⁰ Pontos és egybevágó bizonyítékokat kell tehát felsorakoztatni az állítólagos jogsértés megtörténtének alátámasztására. Nem szükséges

²⁰⁰ Iránymutatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról, 2011/C 11/01, 25. pont

²⁰¹ Lásd a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (2016) 11.35. pontját.

²⁰² A Versenytanács határozata a VJ/3/2008. sz. ügyben.

²⁰³ A Fővárosi Bíróság 2.K. 36.444/2000/6. sz. ítélete a VJ-97/2000. sz. ügyben.

²⁰⁴ A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.052/2007/22. sz. ítélete a VJ-138/2002. sz. ügyben.

²⁰⁵ Lásd a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (2016) 11.35. pontját.

²⁰⁶ A Versenytanács határozata a VJ-140/2006. sz. ügyben.

²⁰⁷ lásd pl. Vj-174/2007. 202. bek., Vj-134/2008. 80. bek

²⁰⁸ Lásd ebben az értelemben a Bíróság C-185/95. P. sz., Baustahlgewebe kontra Bizottság ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-8417. o.] 58. pontját, valamint a C-49/92. P. sz., Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4125. o.] 86. pontját)

²⁰⁹ Lásd erről az Alkotmánybíróság 30/2014. (IX.30.) határozatának 4.2. pontját.

²¹⁰ Lásd ebben az értelemben a Bíróság C-199/92. P. sz., Hüls kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4287. o.] 149. és 150. pontját, valamint a Törvényszék T-38/02. sz., Groupe Danone kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének [EBHT 2005., II-4407. o.] 215. és 216. pontját

- ugyanakkor az előterjesztett minden egyes bizonyítéknak eleget tennie e feltételeknek. Elegendő, ha a felhozott bizonyítékok a maguk teljességében értékelve megfelelnek e követelménynek.²¹¹
255. Megjegyzendő, hogy a jogellenesen folytatott egyeztetések esetén igen kivételes esetben kerül a hatóság elé szabályos formátumú és közvetlen bizonyítékként felhasználható írásos dokumentum, amelyből akár az akarategység, akár a megállapodás minden részlete kétséget kizáróan beazonosítható. Így meglehetősen nehéz objektív és kétséget kizáró bizonyítékot felmutatni jogsértésük igazolására. Ez azonban nem lehet akadálya annak, hogy a rendelkezésre álló – nagyobb részben akár egy forrásból származó, más bizonyítékokkal azonban megtámogatott – adatok alapján a jogsértés megállapítható legyen.²¹²
256. Az eljáró versenytanács itt kíván még hivatkozni az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) Pometon ítéletében²¹³ foglaltakra, nevezetesen arra, hogy „*a versenyellenes magatartásokban (...) az összejátszásra irányuló tevékenységek egyre titkosabban folynak le, a vállalkozások képviselői közötti találkozókat titokban tartják (...), továbbá az erre vonatkozó dokumentáció a legminimálisabbra szorítkozik, éppen azért, hogy elkerüljék a kartell felderítését és az igazságosan szigorú szankciókat. Ily módon, még ha a Bizottság fel is fedez olyan iratokat, amelyek kifejezett módon tanúsítják az érintett társaságok gazdasági szereplői közötti jogellenes kapcsolatfelvételt, e dokumentumok általában töredékesek és szórványosak, és ezért bizonyos részleteket gyakran következtetésekkel kell rekonstruálni*²¹⁴ Ennélfogva a versenyellenes magatartás vagy megállapodás létezését bizonyos számú egybeesésből és valószínűsítő körülményből kell kikövetkeztetni, amelyek együtt figyelembe véve, más összefüggő magyarázat hiányában a versenyszabályok megsértésének bizonyítékaul szolgálhatnak.²¹⁵ Végeredményben a Bizottság által hivatkozott jogsértés bizonyítása céljából nem kell minden, ezen intézmény által benyújtott bizonyítéknak szükségképpen pontosnak lennie és önmagában a jogsértés önálló bizonyítékát képeznie, hanem elegendő, ha a vád egésze, illetve a Bizottság által benyújtott valószínűsítő körülmények és bizonyítók csoportja, a maguk összességében értékelve, megfelel a vétkesség bizonyítására vonatkozó alapvető követelményeknek, így a későbbiekben esetlegesen a jogsértést megállapító határozat felülvizsgálata kapcsán eljáró uniós bíróság úgy tekintheti, hogy e vétkességet jogszerűen bizonyították (lásd a fenti 109. pontot). Ezekkel az egyre elérhetetlenebbé váló versenyellenes gyakorlatokkal szembeülve a Bizottság figyelembe vehet a jogsértés időszakán kívül megállapított körülményeket, amennyiben e körülmények a Bizottság által az említett jogsértés bizonyítása érdekében hivatkozott valószínűsítő körülmények csoportjának részét képezik. Ily módon hivatkozhat valamely versenyellenes magatartás megvalósulását megelőző ténybeli körülményekre²¹⁶ valamely objektív bizonyíték tartalmának megerősítése érdekében”.
257. Ezenkívül, illetve ezen fenti tényekre figyelemmel a kartelljogsértések bizonyítása tekintetében a bírói gyakorlat az alábbi elveket is lefektette:
- a) szabad bizonyítási rendszer érvényesül a versenyhatósági eljárásokban;²¹⁷
  - b) önmagában közvetett bizonyítékok alapján is megállapítható a versenyjogsértés, ha olyan logikai láncot alkotnak, amelynek révén a jogsértés elkövetését tanúsítják;²¹⁸

²¹¹ Lásd a Törvényszék T-67/00., T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz., JFE Engineering és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletének [EBHT 2004., II-2501. o.] 180. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot) és a T-147/09. és T-148/09. sz. *Trelleborg Industrie SAS és Trelleborg AB kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet [EBHT 2013 II-000 o.] 51. pontját.

²¹² Föv. Ítéletábla 2. Kf. 27.564/2007/ 18., Vj-102/2004.

²¹³ T/433/16 110-113. pontok és 120. pont

²¹⁴ 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 55. és 56. pont; 2017. január 26-i Bizottság kontra Keramag Keramische Werke és társai ítélet, C-613/13 P, EU:C:2017:49, 50. pont).

²¹⁵ 2015. szeptember 17-i Total Marketing Services kontra Bizottság ítélet, C-634/13 P, EU:C:2015:614, 26. pont; 2017. január 26-i Bizottság kontra Keramag Keramische Werke és társai ítélet, C-613/13 P, EU:C:2017:49, 51. pont).

²¹⁶ Lásd ebben az értelemben: 2012. február 2-i Denki Kagaku Kogyo és Denka Chemicals kontra Bizottság ítélet, T-83/08, nem tették közzé, EU:T:2012:48, 188. pont) vagy akár e magatartás megvalósulását követő körülményekre (2015. június 16-i FSL és társai kontra Bizottság ítélet, T-655/11, EU:T:2015:383, 178. pont)

²¹⁷ „Vállalkozások közötti tiltott összehangolt magatartás miatt indult ügyben a tényállás megállapítása szabad bizonyítási rendszerben meghatározott bizonyítékokon alapul. [...] Az egyes bizonyítási eszközök bizonyító ereje az adott ügy tényállásának megállapításánál azonos, közöttük súlyuk szerinti sorrendiség nincs. Annak sincs jogi jelentősége, hogy közvetlen vagy közvetett bizonyíték kerül felhasználásra, értékelésre a tényállás megállapításához.” (2102/2009. sz. közigazgatási elvi határozat, Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.3784/2009. sz. ítélete a Vj-56/2004. sz. ügyben.)

²¹⁸ Legfelsőbb Bíróság Kfv.II. 39. 259/2006/4. sz. ítélete a Vj-70/2002. sz. ügyben.

- c) a vállalkozások irati bizonyítékkal ellentétes magyarázata önmagában nem elegendő a jogsértés alól történő mentesüléshez;²¹⁹
  - d) általában a feltárt tények és a vállalkozások magatartása egy adott logikai láncolat mentén, együttesen igazolhatja a versenyjogsértés elkövetését;²²⁰
  - e) nem elegendő kimentési ok, ha valamely levelet az egyik résztvevő nem kapott meg;²²¹
  - f) más személyek levelezése is igazolhatja a konkrét levelezésben részt nem vevő fél jogsértését;²²²
  - g) a jogsértés megállapításának nem akadálya valamely kartelltalálkozóról való távolmaradás, ha ésszerűen következtetni lehet arra, hogy az adott vállalkozás a megbeszélésről értesült és attól nem határolódott el.²²³
258. A Kúria gyakorlata alapján megállapítható, hogy a kartelljellegű magatartások tanúsítására más, hihető, ésszerűbb magyarázatot a kartell gyanújába keveredett vállalkozásoknak kell megadniuk és azt bizonyítaniuk.²²⁴ A Kúria már több ítéletében elfogadta az életszerűsége hivatkozást és megállapította, hogy az életszerűsége való hivatkozás a tényállás-megállapítás során figyelembe vehető.²²⁵
259. A kialakult gyakorlat alapján tehát, a Kúria legfrissebb gyakorlata alapján is megerősítetten, az életszerűség egy nem kellően ésszerű, ezáltal életszerűtlen magyarázattal szemben elfogadott hivatkozási alap.²²⁶

VII.5. A vizsgált magatartás értékelése

260. Az eljáró versenytanács a magatartás értékelése előtt meg kívánja jegyezni, hogy a magatartás értékelésének konzisztenciája és az ismétlések elkerülése érdekében, a tényállás ismertetése²²⁷ során több esetben az egyes tényállásbeli eseményeknél kifejtette a vonatkozó jogszabályi előírásokat, a bírói gyakorlatot és az ezekre épülő megállapításait. Ezeket jelen fejezetben nem kívánja megismételni, de visszautal rá.

VII.5.1. A versenyjogi gyakorlat a közbeszerzési eljárások során tanúsított összehangolt magatartások esetében

261. A versenyjogi gyakorlat²²⁸ szerint a versenyztetéssel kapcsolatos összejátszás során a közvetlen bizonyítékokban szereplő adatok (korlátokat, alapárakat tartalmazó táblázatok, a feltüntetett százalékarányok, a sorrendiség, az ezen elemekhez fűzött megjegyzésekkel, maga a szóhasználat) a ténylegesen elért pályázati eredmények ismeretében a vállalkozások közötti egyeztetés tényét tükrözik. A közvetett és közvetlen bizonyítékokkal szemben a vállalkozásoknak „a végeredmény előre látható” körülményére való hivatkozása – a gazdasági ésszerűség, üzleti indokoltság, valószínűsíthető piaci transzparencia, földrajzi és gazdasági adottságok – sem adja ésszerű magyarázatát annak, hogy a vállalkozások valóban egymástól függetlenül határozták meg piaci magatartásukat. A verseny tisztaságának követelménye kizár minden olyan közvetlen, vagy közvetett kapcsolatot a piaci szereplők között, amelynek célja, vagy hatása a versenytársak piaci magatartásának befolyásolása, vagy a követendő magatartás feltárása a versenytársak előtt. A vállalkozások az általuk kötött megállapodásokkal és az ennek ismeretében meghozott döntéseik keretében kizárják a magatartásuk autonóm, egymástól függetlenül tanúsított spontán, párhuzamos jellegének megállapíthatóságát.
262. Az egymással a közbeszerzési pályázaton versenyben lévő vállalkozások között tilos a kapcsolatfelvétel, ha az nem (indokolt) konzorcium létrehozását vagy nem (indokolt) alvállalkozói munka elosztását célozza. A vállalkozások magatartásának egymástól való függetlenségének

A tiltott kartellezés jellegéből fakadóan tehát a közvetett bizonyítéknak is lehet döntő súlya; az egyes elektronikus levelek meghatározott részei, a levelek útja (feladó, címzett, továbbító, továbbítást fogadó stb.), egyéb levelek, jegyzetek, iratrészletek is alkalmasak lehetnek a tényállás megállapítására és ezért a versenyjogsértés igazolására.” (A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6. sz. ítélete a Vj-162/2004. sz. ügyben.)

²¹⁹ A Fővárosi Bíróság Legfelsőbb Bíróság által helybenhagyott 7.K.31091/2007/16. sz. ítélete.

²²⁰ Föv. Ítéltábla, 2.Kf. 27.167/2008/22., Vj-56/2004., Föv. Ítéltábla 2.Kf. 27.232/2007/14., Vj-28/2003.

²²¹ A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6. sz. ítélete a Vj-162/2004. sz. ügyben.

²²² A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6. sz. ítélete a Vj-162/2004. sz. ügyben.

²²³ A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6. sz. ítélete a Vj-162/2004. sz. ügyben.

²²⁴ Kfv.II.37.646/2015/14. számú ítélet, 30/2014. (IX. 30.) AB határozat

²²⁵ Kfv.II.37.646/2015/14. számú ítélet, Kfv.VI.38.108/2016/26. számú ítélet, Kf.V.39.062/2020/4. számú ítélet

²²⁶ Kf.V.39.062/2020/4. számú ítélet

²²⁷ Lásd jelen határozat IV. fejezetét

²²⁸ A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.360/2006/29. sz. ítélete a VJ-27/2003. sz. ügyben.

követelménye ugyanis kizár minden olyan közvetlen vagy közvetett kapcsolatot a piaci szereplők között, amelynek célja vagy hatása a versenytársak piaci magatartásának befolyásolása vagy a saját maga által követendő magatartás feltárása a versenytársak előtt. A közbeszerzési eljárás alapvető célja a közpénzek ésszerű felhasználása, átláthatóságának és széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása. Ezt a törekvést alapvetően sérti, ha a versenytárs vállalkozások megállapodásukkal tovább csökkentik a verseny kockázatát ezen a sajátos piacon (ahol már a törvényi szabályozás miatt is korlátozottabb a verseny), illetőleg a versenyhelyzetet ténylegesen minimálisra redukálják a munkák felosztásával (irrelevánssá válik, ki nyer, ki veszít).²²⁹

263. A Fővárosi Törvényszék kimondta továbbá²³⁰, hogy „[...] a verseny tisztasága érdekében a pályázaton való részvétel során a felek között minden olyan közvetlen vagy közvetett kapcsolatfelvétel tilos, amely a független magatartás csorbulásához vezethet. A közbeszerzési eljárás során benyújtandó pályázat tartalma tekintetében való kapcsolatfelvétel nyilvánvalóan jogsértő.”
264. A közbeszerzési eljárások és a magánprojektek során az árörögztítés tipikusan abban nyilvánul meg, hogy az adott projekten indulók egyeztetik egymással ajánlati áraikat, annak érdekében, hogy közülük az egyik indulót nyereshez segítsék. Ennek ellentételezéseként többféle megoldás is elképzelhető: előfordulhat például, hogy egy másik pályázaton a korábbi pályázatról „lemondó” vállalkozás kap nyeresési esélyt, vagy az adott tenderen vagy más munkában alvállalkozóként kerül bevonásra, pénzbeli kompenzációt kap, stb. Az árörögztítés ebben az esetben a piac felosztásához is vezet, a felek magatartása tehát a Tptv. 11. §-ának (2) bekezdésében foglalt elkövetési magatartások közül az a) és a d) pontban foglalt magatartást is megvalósíthatja.
265. Az OECD által 2009-ben kiadott, a közbeszerzési kartellekkel szembeni fellépéssel kapcsolatos iránymutatás²³¹ – valamint a GVH által a közbeszerzések kiírói számára készített oktatási anyag²³² – szerint a közbeszerzési eljárásban történő összejátszásra utaló jel lehet egyebek mellett, ha a különböző ajánlattevőktől érkezett ajánlatok
- azonos számítási hibákat tartalmaznak,
  - azonos irodai eszközök használatának nyomát viselik,
  - az utolsó pillanatban végrehajtott módosításokat, törléseket vagy egyéb fizikai módosításokat tartalmaznak
  - nagyobb számban tartalmaznak egyes tételek költségével kapcsolatban hasonló becsléseket
  - egy másik ajánlattevő levelezési cégjelzését, faxszámát tartalmazza, vagy egyéb, a másik ajánlattevő ajánlatában szereplő sajátos részt tartalmaz.

VII.5.2. Összehangolt magatartás a jelen ügyben

266. Az eljárás alá vont vállalkozások vonatkozásában megállapítható, hogy versenyjogilag egymástól független gazdasági szereplőknek minősülnek. Így a közbeszerzési eljárás kapcsán tanúsított magatartásuk, a Tptv. 11. § (1) bekezdése szerinti tilalomba ütközik. Az értékelés során vizsgálandó, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható-e, hogy az eljárás alá vontak jogellenesen összehangolták-e a magatartásukat. Ennek keretében azt szükséges értékelni, hogy az eljárás alá vontak a verseny kockázatait tudatosan helyettesítették-e az együttműködésükkel, azaz egy-egy vállalkozásnak tudomása volt-e a versenytársai által követett versenyellenes célokról, és azokhoz hozzá kívánt-e saját magatartásával is járulni, vagy hogy az említett vállalkozás ésszerűen előre láthatta-e a versenytársainak a versenyellenes tevékenységét, és kész volt-e ennek kockázatát elfogadni.
267. Az eljáró versenytanács szerint a PONTY-PORONTY tevékenységében részt vevő [SZEMÉLYES ADAT] által tanúsított magatartást a PONTY-PORONTY tevékenységének tekinti, tekintettel arra, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a feltártak szerint a PONTY-PORONTY Kft. a vállalkozás tevékenységében tényleges operatív vezetőként vett részt. Ennek részletes bemutatására a PONTY-PORONTY Kft. egyéni felelősségénél kerül sor.

²²⁹ A Fővárosi Ítélet tábla 2. Kf. 27. 167/2008/22. sz. ítélete a VJ-56/2004. sz. ügyben.

²³⁰ A Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.192/2015/4. sz. ítélete a VJ-48/2013. sz. ügyben

²³¹ Iránymutatás a közbeszerzési kartellekkel szembeni fellépéshez, OECD, 2009. február, <https://www.oecd.org/competition/cartels/45263580.pdf>

²³² Az ajánlatkérők lehetőségei a közbeszerzési kartellek felderítésének segítésére, Budapest, 2015.

http://www.gvh.hu/data/cms1036296/GVH_VKK_kiadvanyok_oktatasi_anyag_kozbesz_kartell_2017.pdf

268. Az eljáró versenytanács a PONTY-PORONTY és az Operon Group tevékenységében részt vevő [SZEMÉLYES ADAT] által az adott vállalkozás viszonylatában tanúsított magatartást a PONTY-PORONTY, valamint az Operon Group tevékenységének tekinti (azaz az általa kifejtett magatartást betudja a két megbízójának), tekintettel arra, hogy [SZEMÉLYES ADAT] ténylegesen az eljárás alá vont vállalkozások irányítása és ellenőrzése alatt tevékenykedett, akként, hogy egymás megbízásáról tudva, mind [SZEMÉLYES ADAT], mind [SZEMÉLYES ADAT] megbízást adott erre [SZEMÉLYES ADAT].²³³ Ennek részletes bemutatására a PONTY-PORONTY, valamint az Operon Group egyéni felelősségénél kerül sor.
269. Az EUB az ún. Remonts ügyben²³⁴ hozott ítélete utal korábbi döntésére²³⁵, amiben kimondta, hogy megállapítható adott vállalkozás felelőssége a versenyellenes célú megállapodások vagy összehangolt magatartás tekintetében, amennyiben saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz, és tudomása volt a más vállalkozások által ugyanezen célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított magatartásokról, illetve azt, hogy e magatartásokat ésszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni.
270. A megbízótól szervezetileg független szolgáltató (jelen esetben [SZEMÉLYES ADAT]) által elkövetett jogsértés megbízónak való betudhatósága kapcsán a fentiekből kiindulva az EUB azon esetre vonatkoztatva, amikor a megbízónak tudomása volt a versenytársai és a szolgáltató által követett versenyellenes célokról, és ezekhez saját magatartásával hozzá kívánt járulni megállapítja a megbízó felelősségét. Az EUB analógiaként utal itt két korábbi döntésére²³⁶, kiemelve, hogy e feltétel kétségtelenül fennáll, amennyiben e vállalkozásnak célja volt, hogy a szolgáltatóján keresztül érzékeny kereskedelmi információit megossza a versenytársaival, illetve amikor kifejezetten vagy hallgatólagosan jóváhagyta, hogy a szolgáltató megossza a versenytársakkal ezeket az érzékeny kereskedelmi információkat.
271. Az eljárás során feltárt magatartás lényege, hogy az eljárás alá vont vállalkozások összehangolták magatartásukat az érintett közbeszerzési eljárás során, meghatározták maguk között a nyertesnek szánt vállalkozás kilétét és támogató ajánlatok benyújtásával, valamint a hiánypótlási felhívás nem teljesítésével törekedtek a tendernyertességi esélyeinek növelésére. E magatartás a Tpv. 11. § (2) bekezdés d) pontja szerinti piacfelosztásnak minősül, illetve megvalósítja az áraknak az ugyanezen bekezdés a) pontja szerinti meghatározását.
272. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozásoknak a IV. fejezetben bemutatott magatartása versenykorlátozó **összehangolt magatartásnak** minősül, melynek keretében az eljárás alá vont vállalkozások a verseny kockázatait (azaz pl.: hogy ki vesz részt a közbeszerzésen, milyen ajánlattal) tudatosan helyettesítették az egymás közötti gyakorlati együttműködéssel²³⁷, aminek keretében meghatározzák maguk közül a nyertesnek szánt vállalkozás (PONTY-PORONTY) kilétét.
273. Az IV. fejezetben bemutatott bizonyítékok egyenként és összességükben értékelve közvetett módon is bizonyítják, hogy az eljárás alá vont vállalkozások között összehangolt magatartás jött létre. A rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok együttesen egy olyan zárt logikai láncolatot alkotnak, amely alapján a jogsértés megállapítható, és ettől eltérő, ésszerű alternatív magyarázat nem volt feltárható.
274. Az eljárás alá vont vállalkozásoknak már a jelen vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárásban benyújtandó ajánlatok előkészítését megelőzően tudomásuk volt a többi vállalkozás összejátszási szándékáról. Ezt támasztja alá a PONTY-PORONTY, az Építő munkavállalói, valamint az Operon Group megbízottja között lefolytatott e-mail váltás, melyben [SZEMÉLYES ADAT] [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY), illetve [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részére – az e-mail szövegének megfogalmazása alapján - egyértelműen azt jelzi, hogy az e-mailben hivatkozott közbeszerzési eljárásra különös figyelmet kell fordítani („Ezt nem kellene elb...szni”).²³⁸

²³³ Lásd erről a Bíróság C-542/14. sz. „VM Remonts” ügyben 2016. július 21-én hozott ítéletét [ECLI:EU:C:2016:578]

²³⁴ A Bíróság 2016. július 21-i ítélete a SIA "VM Remonts" (anciennement SIA "DIV un KO") és társai kontra Konkurencas padome ügyben, C-524/14., ECLI:EU:C:2016:578

²³⁵ A Bíróság 1999. július 8-i ítélete a Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben, C-49/92 P, EU:C:1999:356

²³⁶ A Bíróság 2004. január 7-i ítélete az Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ügyben, C-204/00–205/00 P, C-211/00–213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6.; valamint a Bíróság 2016. január 21-i ítélete az Eturas és társai ügyben, C-74/14, EU:C:2016:42

²³⁷ Lásd például C-8/08. sz. T-Mobile Netherlands ügyben hozott ítélet 26. pontját; a C-89/85. és további sz. Wood Pulp egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1993., 1307. o.) 63. pontját

²³⁸ Vizsgálati jelentés 82. pontja

275. Mind az Operon Group, mind pedig a PONTY-PORONTY egymás megbízásáról tudva²³⁹ [SZEMÉLYES ADAT] bízta meg költségvetésük elkészítésével, valamint a teljes ajánlat összeállításával és benyújtásával. A fent bemutatottak szerint a két vállalkozás költségvetése között nagyfokú azonosság figyelhető meg, amely kiterjed az egyedi árazású tételekre („K-tételek”) is.
276. [SZEMÉLYES ADAT] olyan Excel dokumentumokat küldött [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részére, amelyek pontosan megegyeznek a PONTY-PORONTY Kft. által később a közbeszerzési eljárás során a C épület tekintetében benyújtott dokumentumokkal, azaz a PONTY-PORONTY megosztotta ajánlati árait a versenytársával, az Építővel. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárás során a PONTY-PORONTY az általa benyújtott ajánlat C épületre vonatkozó Excel dokumentumok megküldésével olyan ajánlati árakat osztott meg a vizsgált közbeszerzési eljárás során versenytársaként fellépő Építővel, amelyekről ekkor már egyértelműen tudnia kellett, hogy saját végleges költségvetésének részét képezik majd. Továbbá kiemelendő, hogy az [SZEMÉLYES ADAT] által ily módon megküldött Excel dokumentumokban szereplő árak szinte pontosan megegyeznek az Operon Group által benyújtott ajánlati árakkal. Azaz bizonyítható, hogy az eljárás alá vontak ajánlati árai egymás áráiról tudva akként kerültek meghatározásra.
277. Megállapítható, hogy [SZEMÉLYES ADAT] (Építő) részt vett az Operon Group ajánlati árának meghatározásához és az ajánlat megalkotásához kapcsolódó tevékenységben.
278. A bemutatott bizonyítékok, illetve az eljárás alá vont vállalkozások és [SZEMÉLYES ADAT] tanú nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy valamennyi eljárás alá vont vállalkozás a PONTY-PORONTY székhelyén és eszközeivel véglegesítette és szkennelte be ajánlatát, és a művelet során valamennyi eljárás alá vont vállalkozás részéről jelen voltak.
279. Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozások egymás ajánlatáról, ideértve különösen a részletes ajánlati árakat, már az ajánlattételre előírt határidő lejártá, illetve az ajánlatok benyújtásának időpontját megelőzően tudomással bírtak, illetve azt egymással tekintettel alakították ki.
280. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy nincs más ésszerű magyarázata annak, hogy egy közbeszerzési eljárás során versenytársakként megjelenő vállalkozások miért az egyik versenytárs székhelyén található szkennelő használatával szkennelik be a véglegesen benyújtandó – majd ténylegesen benyújtott - ajánlataikat, illetve miért küldik meg egymásnak az ajánlatuk részét képező árakat, mintsem az, hogy a vállalkozások még az ajánlatok benyújtását megelőzően ezen ajánlatok tartalmának egyeztetése érdekében együttműködtek egymással, a rájuk irányadó önállósági kritériumot megsértve. Ezt támasztja alá az is, hogy valódi versenyhelyzetben a versenytársak nem segítenék egymást versenyajánlataik benyújtásánál, sem eszközparkjukkal, sem fizikai közreműködésükkel ([SZEMÉLYES ADAT] – PONTY-PORONTY), sem pedig egymás hivatalos iratainak (aláírási címpéldányok) megküldésével (megjegyzendő, hogy valódi versenyhelyzetben valószínűleg egymás hivatalos irataival sem rendelkezhetnek).
281. A határozat IV. fejezetében kifejtettek szerint az eljárás alá vont vállalkozások által az előzetes álláspont kiadása előtt az együttműködés vonatkozásában előadott alternatív magyarázatok nem elfogadhatóak, részben azok ténybeli cáfolata, részben pedig életszerűségük hiánya okán. Ekörben kíván hivatkozni az eljáró versenytanács a Fővárosi Ítéltábla ítéletében²⁴⁰ szereplőkre, amely szerint

„...A közvetlen bizonyítékokban szereplő adatok (ajánlati árakat is tartalmazó faxok, az igazolt kapcsolatfelvétel ténye) a ténylegesen benyújtott árajánlatok ismeretében a vállalkozások közötti információáramlás és egyeztetés tényét tükrözik. Ezzel összevetve (és hozzákapcsolva) a pályázatokkal érintett piacot, a felperesek viszonylatában kialakított együttműködés irányultságát, mindkét tendert érintően a jogellenes összehangolt magatartást erősít meg. A közbeszerzési eljárásban résztvevők nyerési céllal nyújtják be pályázataikat, így érdekérvényesítési helyzetüket, érdeküket tekintve az induló vállalkozások versenyeznek egymással. Gazdasági törekvéseik által meghatározottan sem megengedett - az építőiparban szükségszerűen megvalósuló alvállalkozói rendszer kialakítására hivatkozással -, egy másik, szintén a közbeszerzési eljárásban induló pályázótól megkapott árajánlat továbbítása, avagy a megbeszéléseken megszerzett információk e körben való áramoltatása....”

²³⁹ Lásd jelen határozat 22. és 25. pontját.

²⁴⁰ Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.052/2007/22

282. Megállapítható tehát, hogy a fent bemutatottak szerint az eljárás alá vont vállalkozások vonatkozásában a vállalkozások közötti együttműködés okán nem valósult meg a függetlenség követelménye. A PONTY-PORONTY ugyanis azért, hogy tájékoztatta a többi eljárás alá vont vállalkozást a vizsgált eljárással kapcsolatos szándékairól befolyásolta azok magatartását, a vállalkozások feltárták egymás előtt ajánlataikat, valamint együttműködtek annak érdekében, hogy valamennyi vállalkozás sikeresen benyújthassa a PONTY-PORONTY tendenyertességét elősegíteni célzó ajánlatát. Az eljárás alá vont vállalkozások ennek megfelelő magatartást folytattak az ajánlatok benyújtását követően is (hiánypótlási felhívások nem teljesítése).
283. A megállapodással érintett tender nyílt közbeszerzési eljárás keretében került lebonyolításra, ezért azokon az eljárás alá vontak mellett más vállalkozások is megjelenhettek ajánlattevőként, ahogyan az a konkrét közbeszerzési eljárásban ténylegesen meg is történt. A jogsértő egyeztetés kapcsán ezért az eljáró versenytanács megállapítja, hogy kijelenthető, hogy bár azok a gazdasági verseny korlátozásával jártak, a versenyt azonban nem zárták ki.
284. A piac felosztása és az árak meghatározása versenykorlátozó célú magatartásnak minősül, amely esetében a jogsértés a hatás vizsgálata nélkül is megállapítható. Jelen ügyben megállapítható, hogy valamennyi eljárás alá vont vállalkozást kizárta az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásból, így a versenykorlátozó magatartással elérni kívánt cél nem valósult meg. Az eljárás alá vont vállalkozások céljának megghiúsulása azonban a vállalkozásoktól független, külső körülmények okán következett be, így az a magatartás értékelését nem befolyásolja.

VII.6. Eljárás alá vontak felelőssége

VII.6.1 PONTY-PORONTY

285. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a PONTY-PORONTY összehangolta a közbeszerzési eljárás során az ajánlatadói magatartását az Operon Group-pal, illetve az Építővel annak érdekében, hogy a PONTY-PORONTY nyerje meg az említett eljárást.
286. Megállapítható, hogy a vállalkozások közötti együttműködés a PONTY-PORONTY kezdeményezésére és felhívására alakult ki ([SZEMÉLYES ADAT] 2021. augusztus 5.-ei, „Ezt nem kellene elb...szni” tárgyú emailje).
287. Megállapítható, hogy a PONTY-PORONTY-nak a közbeszerzési eljárás során benyújtandó ajánlatát már 2021. augusztus 19-én véglegesítették, amely alapján ezt követően (2021. augusztus 23-án a reggeli órákban) még lehetőség volt arra, hogy a többi eljárás alá vont vállalkozás saját ajánlatát úgy véglegesítse, hogy a közbeszerzési eljárásban a PONTY-PORONTY előnyös helyzetének kialakítását elősegítsék.
288. Megállapítható, hogy azzal, hogy az Operon Group nyertes helyzete ellenére nem teljesítette az ajánlatkérő egyszerű hiánypótlási felhívását, a PONTY-PORONTY adta be a legalacsonyabb árú ajánlatot az összes ajánlatadó közül.
289. A PONTY-PORONTY megbízása alapján eljáró [SZEMÉLYES ADAT] megbízottként részt vett az Operon Group ajánlatának kidolgozásában is. Az Operon Group ajánlata és a PONTY-PORONTY ajánlata között nagymértékű azonos állapítható meg (az egyedi árak, „K-tételek” estében is), illetve az Operon Group ajánlatának egyes részei a PONTY-PORONTY fejlécével kerültek benyújtásra.
290. Valamennyi eljárás alá vont vállalkozás ajánlatának véglegesítésére, nyomtatására, szkennelésére, és benyújtására a PONTY-PORONTY székhelyén, a PONTY-PORONTY irodai apparátusának használatával és egyes eljárás alá vont munkavállalóinak, megbízottjának ([SZEMÉLYES ADAT], [SZEMÉLYES ADAT], [SZEMÉLYES ADAT], [SZEMÉLYES ADAT]) egymást segítő közreműködésével került sor, továbbá a PONTY_PORONTY munkavállalója, [SZEMÉLYES ADAT] által használt számítógép adathordozóján fellelhető volt a többi eljárás alá vont vállalkozásnak a tényleges beadás előtti dátummal keletkezett majd benyújtott ajánlati dokumentumok jelentős része is.
291. A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapítása szerint általános jelleggel kiemelhető, hogy a PONTY-PORONTY szervező, kezdeményező szerepét a feltárt jogsértésben.
292. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy [SZEMÉLYES ADAT] tevékenysége a PONTY-PORONTY-nak tudható be, megbízási szerződése alapján a közbeszerzési eljárással összefüggésben a PONTY-PORONTY üzleti érdekét szem előtt tartva járt el. Tevékenysége az eljárás alá vont vállalkozások magatartásának összehangolása révén az édesanyja tulajdonában is álló PONTY-

PORONTY tendernyertességének elősegítésére irányult. A rendelkezésre álló bizonyítékok és nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy

- i. [SZEMÉLYES ADAT] a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben a PONTY-PORONTY nevében és érdekében járt el,
  - ii. tevékenysége a vállalkozás vizsgált közbeszerzéssel kapcsolatos működésének szerves részét képezte (e-mail-ekben feltüntetés, kapcsolattartói szerep, operatív vezetői minőség, a munkavállalók felé tartoztak beszámolási kötelezettséggel),
  - iii. személyét az eljárás alá vont vállalkozások, illetve a PONTY-PORONTY munkavállalói is a PONTY-PORONTY-hoz kötötték. [SZEMÉLYES ADAT] tevékenységét [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető jóváhagyásával végezte és utasításai szerint volt köteles eljárni.
293. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben, a PONTY-PORONTY részére végzett tevékenysége a PONTY-PORONTY-nak tudható be. [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY részére végzett tevékenységét megbízási szerződés alapján a PONTY-PORONTY irányítása mellett és utasításai szerint, önálló döntési jogkör nélkül végezte, a PONTY-PORONTY tendernyertességének elősegítése érdekében. [SZEMÉLYES ADAT] a PONTY-PORONTY részére végzett tevékenységét [SZEMÉLYES ADAT] irányítása mellett és utasításainak megfelelően díjazás ellenében végezte.

VII.6.2. Építő

294. Az eljáró versenytanács véleménye szerint az Építő összehangolta a közbeszerzési eljárás során az ajánlatadói magatartását az Operon Group-pal, illetve a PONTY-PORONTY-tal annak érdekében, hogy a PONTY-PORONTY nyerje meg a tendert.
295. Az Építővel közvetlenül az ajánlattételi felhívás megjelenését követően felvette a PONTY-PORONTY a kapcsolatot és tájékoztatta indulási és együttműködési szándékáról, az Építő, azonban nem határolódott el együttműködéstől.
296. Az Építő [SZEMÉLYES ADAT] munkavállaló révén a közbeszerzési eljárást megelőzően,²⁴¹ illetve az ajánlatkérés meghirdetését követően²⁴² egyeztetett [SZEMÉLYES ADAT], illetve [SZEMÉLYES ADAT] (PONTY-PORONTY), és tudomással bírt a PONTY-PORONTY ajánlati áraitól.
297. Megállapítható, hogy az Építő az ajánlattételi határidő lejártát és a saját ajánlatának benyújtását megelőzően a PONTY-PORONTY rendelkezésére bocsátotta saját ajánlatának tartalmát.²⁴³
298. Megállapítható, hogy az Építő munkavállalója részt vett az Operon Group ajánlati árának meghatározásához és az ajánlat megalkotásához kapcsolódó tevékenységben.
299. A PONTY-PORONTY kizárása után az Építő nem teljesítette a hiánypótlást, így, a korábbi magatartására tekintettel, megállapítható, hogy az Építő sem valós nyerési szándékkal nyújtotta be ajánlatát, hanem a PONTY-PORONTY tendernyertességét kívánta elősegíteni.

VII.6.3. Operon Group

300. Az eljáró versenytanács bizonyítottan látja, hogy az Operon Group összehangolta a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás során az ajánlatadói magatartását az Építővel, illetve a PONTY-PORONTY-tal annak érdekében, hogy a PONTY-PORONTY nyerje meg a közbeszerzési eljárást.
301. Az Operon Group [SZEMÉLYES ADAT] révén közvetlenül értesült a PONTY-PORONTY ajánlati áraitól, mivel [SZEMÉLYES ADAT] mind az Operon Group, mind pedig a PONTY-PORONTY részére megbízási jogviszony keretében közreműködött a jelen vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárásban benyújtandó ajánlatok előkészítésében.
302. Megállapítható, hogy az Operon Group az ajánlattételi határidő lejártát és a saját ajánlatának benyújtását megelőzően a PONTY-PORONTY rendelkezésére bocsátotta saját ajánlatának tartalmát.
303. Megállapítható, hogy az Operon Group és a PONTY-PORONTY ajánlati árai, az egyedei árazást kivánó „K-tételek” esetében is szinte teljesen azonosak voltak.

²⁴¹ VJ/39-33/2021. sz. bizonyíték-összefoglaló 2. pontja, a [SZEMÉLYES ADAT] (ersekhalma@gmail.com) által [SZEMÉLYES ADAT] ([SZEMÉLYES ADAT]) és [SZEMÉLYES ADAT] ([SZEMÉLYES ADAT]) részére 2021. augusztus 2-én küldött „Ezt nem kellene elb...szni” tárgyú e-mail

²⁴² VJ/39-33/2021. sz. bizonyíték-összefoglaló 3. pontja, [SZEMÉLYES ADAT] ([SZEMÉLYES ADAT]) által [SZEMÉLYES ADAT] ([SZEMÉLYES ADAT]) részére 2021. augusztus 23-án küldött „Fw: C épület” tárgyú e-mail és mellékletei és előzménye

²⁴³ VJ/39-33/2021. sz. bizonyíték-összefoglaló

304. Az Operon Group nyertes helyzete ellenére és alapos ok nélkül nem teljesítette az ajánlatkérő egyszerű hiánypótlási felhívását, így ennek eredményeképp a PONTY-PORONTY került volna nyertes helyzetbe a vizsgált közbeszerzési eljárás során. Csak azért nem került végül a PONTY-PORONTY az Operon Group ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása ellenére a vizsgált közbeszerzési eljárás során nyertes helyzetbe, mert a PONTY-PORONTY ajánlatát is érvénytelenné nyilvánította az ajánlatkérő.
305. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a vizsgált közbeszerzési eljárással összefüggésben, az Operon Group részére végzett tevékenysége az Operon Groupnak tudható be. [SZEMÉLYES ADAT] az Operon Group részére végzett tevékenységét megbízási szerződés alapján, az Operon Group irányítása mellett és utasításai szerint, önálló döntési jogkör nélkül végezte [SZEMÉLYES ADAT] tevékenységét [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető irányítása mellett és utasításai szerint végezte díjazás ellenében, és az általa előállított dokumentáció [SZEMÉLYES ADAT] jóváhagyását követően került benyújtásra.

VII.7. A jogkövetkezmények

VII.7.1. Jogsértés megállapítása

306. Az eljáró versenytanács megállapítja a Tpv. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján, hogy a PONTY-PORONTY, az Operon Group és az Építő a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjába ütköző, a Tpv. 11. §-a szerinti jogsértést követettek el, amikor 2021 augusztusától 2021 szeptemberéig összehangolt magatartást tanúsítottak a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal által a „*Baja, Deák F. u. 11-13. energetikai felújítása*” című projekt megvalósítása tárgyában, EKR000481762021 azonosító számon lefolytatott az uniós értékhatárt meghaladó nyílt közbeszerzési eljárás kapcsán ajánlatadói magatartásukra vonatkozóan, a nyertes vállalkozásként kijelölt PONTY-PORONTY tendernyertességének előmozdítása céljából.

VII.7.2. Egyéb jogkövetkezmények

307. Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túl a jogsértés további folytatásának megtiltását nem látja szükségesnek, mivel a rendelkezésre álló információk alapján az eljárás alá vont vállalkozások jogsértő magatartása 2021 őszén, tekintettel kizárásukra befejeződött.
308. Az eljáró versenytanács ugyanakkor egyetemlegesen kötelezi az eljárás alá vontakat az eljárás során felmerült 17.681,- Ft, azaz tizenhétézer-hatszáznyolcvanegy forint tanú-költségtérítés megfizetésére a Tpv. 62/B. § (4) bekezdése alapján. Az eljárási költség mértékéről és megelőlegezéséről a GVH a VJ/39-57/2021. számú végzésében rendelkezett, amely döntés ellen az eljárás alá vontak nem éltek jogorvoslással, így az jogerőre emelkedett.
309. Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének i) pontja alapján kötelezi az eljárás alá vontakat az általuk vállalt megfelelési program határozat közlésétől számított két hónapon belüli bevezetésére és a megfelelési program teljesítésének igazolásra a határozat közlésétől számított három hónapon belül.

VII.7.3. Bírság

310. Az eljáró versenytanács emellett versenyfelügyeleti bírság kiszabását is indokoltnak látta az eljárás alá vontakkal szemben. A Tpv. 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetés jogintézményének alkalmazására a Tpv. 78. § (9) bekezdés a) pontja értelmében nincs lehetőség, mivel az eljárás alá vontak jogsértése közbeszerzési eljárás során árak rögzítésére, illetve a piac felosztására irányuló megállapodásban nyilvánult meg.
311. A bírságösszeg megállapítása során az eljáró versenytanács a Tpv. rendelkezései mellett a GVH által a bírságolás kapcsán követett, illetve a jövőben követni kívánt joggyakorlatot összefoglaló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 1/2021. számú közleményével egységes szerkezetbe foglalt, 1/2020. számú, a versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre, valamint a jelentős piaci erővel való visszaélésre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló közleményére (a továbbiakban: Bírságközlemény) van tekintettel.
312. A Bírságközlemény 8. pontja szerint az érdemi bírság meghatározásakor a GVH főszabályként a jogsértő vállalkozás által a jogsértés időtartama alatt az érintett piacon elért vagy becsült – releváns –

forgalom jogsértés súlyától függő mértékét veszi alapul. Ez biztosítja, hogy a jogsértéssel elért előnyhöz vagy okozott hátrányhoz, és a jogsértés időtartamához leginkább igazodó mértékű szankció kerüljön kiszabásra.

313. A 9. pont alapján a jogsértés súlyának értékelésekor a GVH a verseny veszélyeztetettsége körében veszi figyelembe a magatartás típusát. A GVH különösen súlyos jogsértésként tekint a Tptv. 13. § (3) bekezdésében meghatározott magatartásokra, azon belül is kiemelten a közbeszerzési eljárásokkal, minden – akár részben – közpénzből finanszírozott szervezet beszerzési pályázatával, valamint az Európai Unió (társ)finanszírozásával létrejövő projektekkel összefüggésben megvalósult versenykorlátozó magatartásokra, valamint az EUMSZ. 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 330/2010/EU bizottsági rendeletben ekként meghatározott magatartásokra.
314. Végül a 10. pont alapján a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége értékelése során a jogsértés tényleges, illetőleg valószínűsített és/vagy potenciális hatását és azt is értékelheti a GVH, hogy a magatartás milyen mértékben valósult meg ténylegesen. Ezt befolyásolhatja továbbá a releváns piac, a termék és a vevők egyéb jellemzői, továbbá a jogsértés esetleges tovagyrűző hatása.

VII.7.3.1. A releváns forgalom, jogsérelem súlya és a jogsértő állapot időtartama

315. A jelen ügyben az eljáró versenytanács releváns forgalom alapjaként a közbeszerzési tender nyertes ajánlatának nettó értékét vette figyelembe, azzal, hogy a Bírágközlemény 10. pontjának megfelelően figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés piaci hatása viszonylag alacsony volt, mivel az eljárás alá vontak magatartása nem zárta ki teljes mértékben a közbeszerzésen a versenyt és így egy, a jogsértéssel nem érintett, harmadik vállalkozás lehetett tenderyertes. Ennek egyébként további oka az is, hogy az eljárás alá vontak egyike sem nyert a közbeszerzésen, mert pályázatuk, kizárásuk miatt érvénytelennek bizonyult és ennek következtében a nyílt eljárás révén az egyeztetésekben nem részes versenytárs nyerte meg a tendert. Erre figyelemmel csak a tenderérték 50%-át vette figyelembe venni az eljáró versenytanács, ennek megfelelően a releváns forgalom 242.516.748,- Ft fele, azaz 121.258.374,- Ft mindhárom vállalkozás vonatkozásában.
316. A jogsértés súlyának értékelésekor az eljáró versenytanács figyelembe vette, hogy a Bírágközlemény értelmében (lásd annak 9. pontját) a GVH különösen súlyos jogsértésként tekint a közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben megvalósult versenykorlátozásra. Az eljáró versenytanács figyelembe vette továbbá, hogy a versenykorlátozás a legsúlyosabb kategóriába tartozó piacfelosztó és áröngző magatartás volt. A jogsértés hatása körében, részben a jogsértő vállalkozások piaci helyzetével is összefüggésben az eljáró versenytanács figyelemmel volt arra is, hogy a rendelkezésre álló információk alapján az eljárás alá vontak az érintett piacnak, a tenderen résztvevő további vállalkozásokat is figyelembe véve, közepes súlyú szereplői. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a fentiek alapján számszerűsített releváns forgalmak 75%-át vette figyelembe.

VII.7.3.2. Jogsértéssel elért előny

317. Az eljárás alá vont vállalkozásoknak a jogsértéssel összefüggésben árbevétele nem keletkezett, azonban az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a jogsértés kapcsán elért árbevétel a versenyfelügyeleti bírság kiszabásának nem törvényi feltétele. A versenytörvényt megsértő vállalkozások a jogellenes magatartás szankciójától nem mentesülhetnek, a bírság kiszabásakor ugyanis a potenciális árbevétel is figyelembe veendő. A vizsgált magatartás kapcsán, tényleges árbevétel hiányában, – a Kúria által megerősített elveknek megfelelően – potenciális árbevétellel is kalkulált az eljáró versenytanács.²⁴⁴

VII.7.3.3. A magatartás felróhatósága

318. A Bírágközlemény 13. pontja szerint a GVH súlyosító körülményként veszi figyelembe a pusztán a jogszabálysértés elkövetésében megnyilvánuló szintet meghaladó mértékű felróhatóságot. Kiemelt fokú felróhatóságnak tekinti a GVH, ha a jogsértés elkövetésére bizonyíthatóan annak jogsértő jellege tudatában, szándékosan került sor. A GVH a szándékos elkövetés irányába mutató körülménynek tekinti különösen, ha a jogsértés közbeszerzésen való összejátszás révén valósul meg, vagy ha a vállalkozás a jogsértés titokban tartását szolgáló lépéseket tesz, illetőleg ha a vállalkozás a jogsértés

²⁴⁴ Kúria Kfv. III.37.011/2012/6. sz. ítélet a Vj-102/2004. sz. ügyben

hatékonyabb megvalósítása érdekében további intézkedéseket fogantatosít. Ugyancsak magasabb fokú felróhatóságra utalhat, ha a vezető tisztségviselők (is) érintettek a jogsértés elkövetésében

319. A magatartás felróhatóságát illetően az eljáró versenytanács rámutat, hogy „töretlen az ítélkezési gyakorlat abban, miszerint a közbeszerzési eljárások során, közpénzek terhére megvalósított versenyjogsértő magatartás nyilvánvalóan felróható. A felróhatóság körében továbbá hangsúlyozza azt is a másodfokú bíróság, hogy a nyilvánvalóan behatárolt pénzügyi eszközökkel rendelkező önkormányzati közpénzek terhére elkövetett legsúlyosabb versenyjogsértő magatartás nem felel meg a társadalom által a közbeszerzési eljárásokban részt venni szándékozó vállalkozásokkal szembeni elvárásoknak”²⁴⁵
320. Jelen esetben a jogsértés közbeszerzéseken való összejátszás révén valósult meg, és mindhárom vállalkozás részéről megállapítható a vezető tisztségviselők részvétele, így a felróhatóságot az eljáró versenytanács kiemelt fokúnak tekinti. A felróhatóság kiemelt fokát támasztja alá a jelen eljárásban az a körülmény is, hogy az eljárás alá vontak bizonyíthatóan tudatában lehettek magatartásuk jogellenességének. Erre utaló körülményként értékelte az eljáró versenytanács, hogy a PONTY-PORONTY operatív vezetője a helyszíni ellenőrzés során nem akarta átadni a PONTY-PORONTY munkavállalói, illetve megbízottja által használt laptopot, illetve azt is, hogy a helyszíni kutatás során lefoglalt adathordozók tanúsága szerint az eljárás alá vontak a közbeszerzési eljáráson történt kizárásuk után törölték a közbeszerzési eljárás során folytatott email váltásaikat (a rendelkezésre álló email-ek az elsősorban [SZEMÉLYES ADAT] által használt laptopról kerültek elő, amelyet [SZEMÉLYES ADAT] nem is akart átadni a vizsgálóknak, ami arra utal, hogy tudatában lehetett annak, hogy a törlés vonatkozásában erről a gépről, mint nem a PONTY-PORONTY által használt gépről megfeledeztek), ezenkívül az eljárás alá vontak vezető tisztségviselői és operatív vezetői kimaradtak a pályázatok tényleges elkészítéséből, azok dokumentálásából, a jogsértéssel érintett közvetlen egyeztetésekből.
321. Az eljárás alá vontak jogsértésben betöltött szerepével összefüggésben – a Bírágközlemény 15. pontjára is figyelemmel – az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy a PONTY-PORONTY a jogsértés megvalósítása során kezdeményező, szervező szerepet töltött be saját tendernyertessége érdekében, így a vállalkozás esetében ezen az alapon is a felróhatóság magasabb foka állapítható meg.

VII.7.3.4. A jogsértő magatartás ismételt tanúsítása, gyakorisága

322. Az eljárás alá vontak nem minősülnek visszaesőnek.

VII.7.3.5. Egyéb szempontok: külső körülmények, elrettentés, törvényi maximum, vállalkozáscsoporti felelősség

323. A fentiek alapján adódó bírságösszeg az Operon Group és az Építő esetében is meghaladná az eljárás alá vontak utolsó, hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevételének 10%-át kitevő törvényi maximumot²⁴⁶, és az eljárás alá vontak KKV státuszára (azon belül is mikrovállalkozás jellegére) figyelemmel magas pénzügyi terhet róna a vállalkozásokra. Az eljáró versenytanács ez okból az Operon Group és az Építő esetében, figyelemmel arra is, hogy a bírságok az elkövetett jogsértés súlyához mérten összegszerűen is kellő elrettentő erőt képviseljenek, a bírságok – az együttműködés mérlegelése előtti – mértékét az előző évi nettó árbevételük 10%-ánál kisebb mértékű értékben határozta meg.
324. A PONTY-PORONTY bár szintén KKV-nak minősül, és nála is meghaladja a számított bírságösszeg a törvényi bírságmaximumot, de figyelemmel arra, hogy a kartell kezdeményezője, szervezője és haszonélvezője (lett volna), így az eljáró versenytanács nem vette a fenti bírságcsökkentési tényezőt figyelembe és esetében a számított bírságösszeget a törvényi maximumnak megfelelően, az előző évi nettó árbevételének 10%-ában határozta meg.

²⁴⁵ Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.192/2015/4. számú ítélete

²⁴⁶

PONTY-PORONTY (utolsó lezárt év 2021)	29.929.300,- Ft
Operon Group (utolsó lezárt év 2021)	32.180.700,- Ft
Építő (utolsó lezárt év 2020)	12.800.300,- Ft

VII.7.3.6. Az eljárást segítő együttműködő magatartás

VII.7.3.6.1. Egyezségi eljárás

325. Az eljárás alá vontak egyezségi eljárás keretében a fentebb ismertetettek²⁴⁷ szerint egyezségi nyilatkozatokat tettek.
326. Az eljáró versenytanács a bírság mértékét az egyezség létrejöttére tekintettel az egyezségi eljárásról szóló, a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 10/2017. közleményének 7. pontja alapján valamennyi eljárás alá vont esetében 30%-kal csökkentette a számított bírságösszegeből figyelemmel arra, hogy egyezségi nyilatkozatot tettek (10%), az eljárás alá vontak KKV-k (10%) és az egyezségek mindegyike lényegesen hozzájárul az eljárás gyorsításához (10%).

VII.7.3.6.2. Utólagos megfelelési program

327. Az eljárás alá vontak az egyezségi eljárásban való részvételük mellett, hivatkozással a Bírságközlöny 35. pontjára, utólagos megfelelési erőfeszítésük elismeréseként megfelelési program kidolgozását vállalták és kérték további bírságcsökkentésként figyelembe venni.
328. A Bírságközlöny az utólagos megfelelési erőfeszítések elismeréseként legfeljebb 5%-os bírságcsökkentést tesz lehetővé abban az esetben, hogy ha a vállalkozás vállalja megfelelési program kidolgozását és implementálását.
329. Az eljáró versenytanács megvizsgálta a bevezetni vállalt megfelelési programokat és arra a megállapításra jutott, hogy az eljárás alá vont vállalkozások – akik jelenleg ne rendelkeznek megfelelési programmal - által bevezetni vállalt programok a Bírságközlöny 35. pontjával összhangban lévő, a nemzetközi sztenderdeknek megfelelő, teljeskörű megfelelési programnak tekinthetőek. Erre tekintettel az eljáró versenytanács az utólagos megfelelési erőfeszítés elismeréseként a számított bírságot további 5%-kal csökkentette az eljárás alá vontak esetében.

VII.7.3.7. Fizetési nehézségek figyelembevétele

330. Valamennyi eljárás alá vont részletfizetés iránti kérelmet terjesztett elő. Ezekben valamennyien hivatkoztak arra, hogy az elmúlt évek koronavírus járványhullámainak és a jelenleg zajló orosz-ukrán háború gazdasági hatása igen megviselte vállalkozásaikat, valamennyien rendelkeznek nagyobb összegű hiteltartozással, illetve valamennyien KKV-k.
331. Az eljáró versenytanács Bírságközlöny III.8. fejezetében foglalt szempontok alapján megvizsgálta az eljárás alá vontak dokumentumokkal alátámasztott, részletesen kifejtett részletfizetés iránti kérelmét és ezalapján arra jutott, hogy az eljárás alá vontak nem rendelkeznek olyan likvid pénzállománnyal, amely lehetővé tenné a bírság egyösszegű kifizetését, valamint a bírság egyösszegű kiszabása az eljárás alá vontak hiteleinek felmondásához/hitelkereteinek zárolásához vezethetne, így (figyelemmel arra, hogy ennek kialakulásához nagyrészt közrehatott a koronavírus járvány, amely helyzetet tovább fokozhatja az orosz-ukrán háború is) megállapítható, hogy rajtuk kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való egyösszegű teljesítést, és ezenkívül az egyösszegű teljesítés számukra aránytalan nehézséget is jelentene.
332. Erre figyelemmel az eljáró versenytanács a Tpv. 62/C. § (1) bekezdése alapján 24 havi részletfizetési kedvezményt állapított meg az eljárás alá vontak számára. Itt jegyzi meg eljáró versenytanács, hogy a 24 hónapnál hosszabb idejű részletfizetést nem tartotta indokoltnak egyrésztől amiatt, mert eljárás alá vontak által benyújtott iratok alapján az így előálló havi törlesztő részlet kigazdálkodható az eljárás alá vontak bevételeiből, az ennél hosszabb időszak veszélyeztethetné a bírságmegtérülésének valószínűségét, valamint a kiszabott bírságösszeg nagymértékben elinflálódhatna, ami veszélyeztetné a bírság kiszabásának azon célját, hogy a bírságösszeg preventív (visszatartó) hatást érjen el.

VIII. Eljárási kérdések

333. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 80/Q. § (1) bekezdése biztosítja.

²⁴⁷ Lásd jelen határozat 5-7. pontjait.

334. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
335. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
336. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
337. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
338. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
339. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti ügygel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
340. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.
341. A Tpv. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról.
342. A Tpv. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
343. A Tpv. 84/C. § értelmében ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
344. A Tpv. 84/B. § (1) bekezdés értelmében az eljáró versenytanács a döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg - ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható - végrehajtási bírságot szab ki.
345. A Tpv. 84/D. § (2) bekezdés értelmében a meghatározott cselekmény végrehajtását a Gazdasági Versenyhivatal foganatosítja, kivéve, ha az eljáró versenytanács végrehajtási bírság kiszabásáról döntött.
346. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik - az állami adóhatóság foganatosítja.

347. A GVH hatáskörét a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpv. 44. §-a, illetékességét a Tpv. 45. §-a állapítja meg.

Budapest, 2022. március 30.

dr. Kóhalmi Attila
előadó versenytanácsstag

dr. Kuritár Dávid
versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella
versenytanácsstag

1. számú melléklet idővonal

2021. augusztus 3.	2021. augusztus 3-19.	2021. augusztus 5.	2021. augusztus 6.	2021. augusztus 11.	2021. augusztus 12.	2021. augusztus 16.	2021. augusztus 18.
Közbeszerzési eljárás megindítása	- [SZEMÉLYES ADAT] ²⁴⁸ megbízza [SZEMÉLYES ADAT] ²⁴⁹ az Operon költségvetés elkészítésére - Megkezdődik a referenciák felmerése - [SZEMÉLYES ADAT] meghatározza az Operon teljes árát	19:14 „Ezt nem kellene elb...szni” tárgyú emailt küldi [SZEMÉLYES ADAT] [SZEMÉLYES ADAT] ²⁵⁰ és [SZEMÉLYES ADAT] ²⁵¹ . Az e-mailben megküldte a vizsgálat tárgyát képező közbeszerzési eljárás	11:33 [SZEMÉLYES ADAT] továbbítja [SZEMÉLYES ADAT] [SZEMÉLYES ADAT] „Ezt nem kellene elb...szni” tárgyú emailjét	- Közbeszerzési tárgyát képező épületek bejárása: a PONTY-PORONTY részéről [SZEMÉLYES ADAT], az Építő részéről [SZEMÉLYES ADAT] van jelen	11:03 [SZEMÉLYES ADAT] ²⁵² email-ben továbbküldi [SZEMÉLYES ADAT] az EKR rendszerből kapott „EKR értesítés, közbeszerzési eljárás hoz érkezett kommunikációs eljárás cselekményről” tárgyú emailt	7:52 <u>E-mail:</u> Fwd: EKR értesítés, közbeszerzési eljárás hoz érkezett kommunikációs eljárás cselekményről ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT])	14:13 / 19:52 / 20:27 / 20:30 FW: C épület e-mail mellékletét képező „C épület” árazott költségvetések elkészítése ([SZEMÉLYES ADAT])

²⁴⁸ Operon Group ügyvezető tulajdonosa

²⁴⁹ Egyéni vállalkozó, szóbeli megállapodás alapján költségvetés készítést végzett az Operon Group és a PONTY-PORONTY részére. [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint tudomással bírt arról, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárással kapcsolatban [SZEMÉLYES ADAT] más vállalkozásnak, feltehetően az Operon Group-nek, is dolgozott. (VJ/39-88/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv)

²⁵⁰ A PONTY-PORONTY munkavállalója, építésvezető, illetve felelős műszaki vezető (VJ/39-37/2021. sz. Ponty-Poronty meghallgatási jegyzőkönyv 1. kérdésére adott válasz)

²⁵¹ Az Építő beltág-ügyvezetőjének [SZEMÉLYES ADAT], testvére, a kultagnak [SZEMÉLYES ADAT] lánya, az Építő munkavállalója, figyeli a pályázati lehetőségeket, majd ezt követően a műszaki tartalom és árak meghatározását is az egyes pályázatok esetében, illetve ő intézi a tenderek adminisztrációját, így a dokumentumok EKR rendszerbe való feltöltését is Ő végzi el (VJ/39-35/2021. sz. Építő Bt. meghallgatási jegyzőkönyv 1. és 3. kérdésére adott válasz)

²⁵² A PONTY_PORONTY pályázatíró projektmenedzsere.

		hirdetményének elektronikus elérhetőségét.					
	- [SZEMÉLYES ADAT] ²⁵³ megbízta [SZEMÉLYES ADAT] a Ponty költségvetés elkészítésére - [SZEMÉLYES ADAT] meghatározza a Ponty teljes árát						
	Építő dönt az indulásról						

2021. augusztus 19.	2021. augusztus 19-23. (9:00)	2021. augusztus 23.
9:40 E-mail: C épület – C épület árazott költségvetés mellékletekkel ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT]) (lásd: augusztus 18.)	[SZEMÉLYES ADAT] látja a teljes Operon költségvetési anyagot	5:51 – 6:47 [SZEMÉLYES ADAT] megérkezik a Ponty székhelyére, mivel [SZEMÉLYES ADAT] valamilyen egyéb ügyben szeretne vele egyeztetni - Kinyomtatják a pályázati anyagot - [SZEMÉLYES ADAT] elmegy és aláírja az anyagot [SZEMÉLYES ADAT]
		5:51 – 7:20 Építő költségvetés Excel utolsó módosításaként megjelölt időpontok ([SZEMÉLYES ADAT])
10:09 – 12:48 Ponty Excel dokumentáció módosításai	[SZEMÉLYES ADAT] látja a teljes Ponty anyagot	6:48 Építő költségvetés scannelése
12:18 Ponty költségvetés scannelése		

²⁵³ PONTY-PORONTY egyik tulajdonosának [SZEMÉLYES ADAT] a fia, aki megbízási szerződés alapján végzi a vállalkozás operatív irányítását, a munkavállalók tőle kapják az utasításokat. döntéseket Ő hozza meg.

		7:09 - 8:41 Operon Excel költségvetés utolsó módosításaként megjelölt időpont ([SZEMÉLYES ADAT])
12:20 Ponty ajánlati dokumentáció scannelése		7:37 <u>E-mail:</u> FW: C épület C épület árazott költségvetés mellékletekkel ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT]) (lásd: augusztus 18.)
12:21 Operon ajánlati dokumentáció scannelés (kivéve költségvetés)		7:44 – 7:56 Építő ajánlati dokumentáció scannelése Ez alatt az idő alatt [SZEMÉLYES ADAT] az elrontott, Ponty névvel megjelölt nyilatkozatot, újra kinyomtatja, aláírhatja, visszaér és bescanneli.
12:32 Ponty A összesítő utolsó módosításaként megjelölt időpont [SZEMÉLYES ADAT] által		
		7:59 Operon költségvetés scannelése
		7:59 Ponty költségvetés pdf „összefűzése”
		8:02 Ponty ajánlat beadása
		8:05 Operon D épület költségvetések utolsó módosításaként megjelölt időpont [SZEMÉLYES ADAT] által (az összeset egyszerre, tehát lehet, hogy mentés másként) NEM KERÜLTEK beadásra –
		8:05 <u>E-mail:</u> Fwd: EKR értesítés határidőn belül történt benyújtásáról ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT])
		8:22 Építő költségvetés pdf összefűzése
		8:27 - 8:30 Operon beadott D épület módosítása
		8:38 [SZEMÉLYES ADAT] megküldi az Építő Bt. aláírásmintáját [SZEMÉLYES ADAT]
		8:50 Építő ajánlat benyújtása
		8:54 Operon költségvetés pdf összefűzése
		8:56 Operon ajánlat beadása
		11:20 <u>E-mail:</u> Fwd: EKR értesítés, közbeszerzési eljáráshoz benyújtott ajánlatok bontása megtörtént ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT])
		14:32 <u>E-mail:</u> Fwd: EKR értesítés, elkészült bontási jegyzőkönyvről ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT])

2021. augusztus 24.	2021. szeptember 6.	2021. szeptember 8.	2021. szeptember 10.	2021. szeptember 20.	2021. szeptember 27.
8:38 E-mail: Kormányablak bontási ([SZEMÉLYES ADAT]-> [SZEMÉLYES ADAT], [SZEMÉLYES ADAT], [SZEMÉLYES ADAT])	Hiánypótlásra hívják fel a Pontyot és az Operont.	10:18 E-mail: Fwd: EKR értesítés hiánypótlás benyújtásáról ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT])	Ponty és Operon kizárása.	Hiánypótlásra hívják fel az Építőt.	Építő Bt. kizárása 11:19 E-mail: Fwd: EKR értesítés, ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról ([SZEMÉLYES ADAT] -> [SZEMÉLYES ADAT])